

Alajärven kaupunki

Alajärvi – Aitoa elämää Aaltojen keskellä

Alajärven kaupunki

Talousarvio 2019 ja taloussuunnitelma 2020–2021

Arkistokohta 02 02 00

Hyv. Kvalt 10.12.2018 § 70

1	YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	10
1.1	Taloussuunnittelun 2019–2021 lähtökohdat	10
1.1.1	Yleinen talouskehitys	10
1.1.2	Kuntatalouden tilanne	11
1.1.2.1	Valtionosuudet	12
1.1.2.2	Verotulot.....	15
1.1.3	Taloudellinen tilanne Alajärvellä 2019–2021	16
1.1.3.1	Väestö.....	17
1.1.3.2	Työllisyys.....	20
1.2	Alajärven kaupungin strategia 2017–2020	20
1.2.1	Slogan	20
1.2.2	Missio.....	20
1.2.3	Visio 2030	20
1.2.4	Alajärven kaupungin arvot.....	21
1.3	Talousarvion sitovuus	21
2	TALOUSARVIO 2019.....	22
2.1	Yleistä talousarviosta	22
2.2	Toimintatuotot	23
2.3	Toimintakulut	23
2.4	Toimintakate	25
2.5	Verotulot	25
2.6	Valtionosuudet.....	26
2.7	Rahoitustuotot ja -kulut.....	27
2.8	Vuosikate	28
2.9	Poistot	29
2.10	Satunnaiset erät.....	29
2.11	Tilikauden tulos	30

3	KÄYTTÖTALOUSOSA.....	31
3.1	Keskusvaalilautakunta	31
3.2	Tarkastuslautakunta	31
3.3	Kaupunginhallitus	31
3.3.1	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2017–2020.....	31
3.3.2	Konsernitavoitteet vuodelle 2019.....	32
3.3.3	Perustelut v. 2019.....	32
3.3.3.1	Kaupunginvaltuusto.....	32
3.3.3.2	Kaupunginhallitus	33
3.3.3.3	Hallinto ja talous.....	33
3.3.3.4	Muu toiminta (Yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut, avustukset).....	33
3.3.3.5	Työllistäminen	35
3.3.3.6	Löytöeläinten säilytys	35
3.3.3.7	Projektit	35
3.3.3.8	Asuntotoimi	36
3.3.3.9	Henkilöstöhallinto.....	36
3.3.3.10	Kuntien yhteistoiminta	37
3.4	Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta.....	43
3.4.1	Lautakuntahallinto+projektit.....	50
3.4.2	Terveyspalvelut.....	52
3.4.2.1	Vastaanottopalvelut ja terveysneuvonta	52
3.4.2.2	Erikoissairaanhoito	53
3.4.2.3	Suun terveydenhoito	54
3.4.2.4	Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto	55
3.4.2.5	Työterveyshuolto.....	55
3.4.3	Hoito ja hoivapalvelut	56
3.4.4	Sosiaalipalvelut.....	58
3.4.4.1	Perhepalvelut.....	58
3.4.4.2	Aikuisten palvelut	60
3.4.4.3	Vammaispalvelut	62

3.4.5	Perusturvan talousarviotaulukot	65
3.5	Alajärven sivistyslautakunta	72
3.5.1	Sivistystoimen hallinto	72
3.5.2	Varhaiskasvatus	73
3.5.3	Perusopetus	74
3.5.4	II-aste / lukiokoulutus	75
3.5.5	II-aste / ammattiopetus.....	78
3.5.6	Kansalaisopisto.....	79
3.5.7	Alajärven musiikkiopisto	81
3.5.8	Kirjastopalvelut	83
3.5.9	Kulttuuripalvelut.....	85
3.5.10	Museopalvelut.....	86
3.5.11	Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut	88
3.5.12	Sivistyslautakunnan talousarviotaulukot	95
3.6	Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi	108
3.6.1	Maaseutupalvelut/hallinto.....	108
3.6.2	Maaseutupalvelut / tuki- ja viranomaistehtävät	108
3.6.3	Maaseutupalvelut/kehittäminen.....	109
3.6.4	Lomituspalvelut/hallinto.....	109
3.6.5	Lomituspalvelut/kotieläintilat	110
3.6.6	Lomituspalvelut/turkistuottajat.....	111
3.6.7	Maaseututoimen talousarviotaulukot.....	112
3.7	Alajärven tekninen lautakunta	119
3.7.1	Viranomaispalvelut.....	120
3.7.2	Tukipalvelut.....	123
3.7.3	Teknisen lautakunnan talousarviotaulukot	126

4	INVESTOINTISUUNNITELMA.....	132
5	RAHOITUSSUUNNITELMA.....	139
5.1	Toiminnan ja investointien rahavirta.....	139
5.1.1	Toiminnan rahavirta.....	139
5.1.2	Investointien rahavirrat.....	141
5.2	Rahoituksen rahavirta	141
5.2.1	Antolainauksen muutokset	141
5.2.2	Lainakannan muutokset.....	141
5.2.3	Oman pääoman muutokset	142
5.2.4	Muut maksuvalmiuden muutokset	142
6	TALOUSSUUNNITELMA 2020–2021	143
6.1	Yleistä.....	143
6.2	Tasapainotus taloussuunnitelmassa.....	144
6.3	Alajärven kaupungin taloussuunnitelma 2020–2021.....	144
7	HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT	147
7.1	Keskushallinto	147
7.2	Perusturvalautakunta	148
7.3	Sivistyslautakunta	156
7.4	Tekninen lautakunta	160
7.5	Maaseututoimi	162
8	LIITTEET	163
8.1	Tuloslaskelma, ulkoinen 2019.....	163
8.2	Tuloslaskelma, ulkoinen/sisäinen 2019.....	163
8.3	Käyttötalousosa hallintokunnittain 2019, ulkoinen/sisäinen	163
8.4	Rahoituslaskelma 2019–2021.....	163
8.5	Investoinnit 2019–2021	163

8.6	Vesihuoltolaitos, käyttötalous, ulkoinen/sisäinen	163

Taulukot:

Taulukko 1: Taloudellisen tilanteen tunnuslukuja Suomessa	11
Taulukko 2: Alajärven väkiluvun kehitys 2000–2018.....	18
Taulukko 3: Alajärven väestöennuste 2016–2040	19
Taulukko 4: Väestöllinen huoltosuhde 2014 - 2040	19
Taulukko 5: Työttömyysasteen kehitys 2012 - 2018.....	20
Taulukko 6: Talousarvio 2019	24
Taulukko 7: Verotuloennuste 2018 - 2021	26
Taulukko 8: Valtionosuudet 2013–2019	27
Taulukko 9: Vuosikatteen kehitys verrattuna nettoinvestointeihin ja poistoihin.....	29
Taulukko 10: Vaalit, talousarvio 2019.....	31
Taulukko 11: Tilintarkastus, talousarvio 2019	31
Taulukko 12: Kaupunginvaltuusto, talousarvio 2019	32
Taulukko 13: Kaupunginhallitus, talousarvio 2019	33
Taulukko 14: Hallinto ja talous, talousarvio 2019	33
Taulukko 15: Muut yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut 2019	34
Taulukko 16: Muu toiminta, talousarvio 2019	34
Taulukko 17: Työllistäminen, talousarvio 2019	35
Taulukko 18: Nuorten työllistäminen.....	35
Taulukko 19: Projektit, talousarvio 2019.....	35
Taulukko 20: Asuntotoimi, talousarvio 2019	36
Taulukko 21: Henkilöstöhallinto, talousarvio 2019	36
Taulukko 22: Elinkeinotoimi, talousarvio 2019.....	37
Taulukko 23: Palo- ja pelastustoiminta, talousarvio 2019	39
Taulukko 24: Velkaneuvonta, talousarvio 2019	39
Taulukko 25: Jätelautakunta, talousarvio 2019	39

Taulukko 26: Projektien kuntaosuudet, talousarvio 2019	40
Taulukko 27: Yleinen edunvalvonta, talousarvio 2019	40
Taulukko 28: Sisäinen tarkastus, talousarvio 2019	41
Taulukko 29: Vesihuoltolaitos (hallinto+vesilaitos+viemärlaitos), talousarvio 2019	41
Taulukko 30: Hallinto, talousarvio 2019	41
Taulukko 31: Vesilaitos, talousarvio 2019	42
Taulukko 32: Viemärlaitos, talousarvio 2019	42
Taulukko 33: Lautakunta yhteensä.....	65
Taulukko 34: Perusturva, Alajärvi.....	65
Taulukko 35: Hallinto	66
Taulukko 36: Terveyspalvelut	66
Taulukko 37: Hoito ja hoiva	68
Taulukko 38: Sosiaalipalvelut	69
Taulukko 39: Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2019–2021 sekä keinot niiden saavuttamiseksi	77
Taulukko 40: Sivistyslautakunta, yhteenveto Alajärvi	95
Taulukko 41: Sivistyslautakunta, yhteenveto Vimpeli	96
Taulukko 42: Sivistystoimen projektit	97
Taulukko 43: Päiväkotihoidto.....	97
Taulukko 44: Perhepäivähoito.....	98
Taulukko 45: Kotihoidontuki	98
Taulukko 46: Erityisvarhaiskasvatus	99
Taulukko 47: Esi- ja perusopetus	99
Taulukko 48: Lukio-opetus	99
Taulukko 49: Kansalaisopisto	100
Taulukko 50: Musiikkiopisto	101
Taulukko 51: II-asteen koulutus	101

Taulukko 52: Kuraattoritoiminta.....	102
Taulukko 53: Liikuntatoimi.....	102
Taulukko 54: Nuorisotoimi	103
Taulukko 55: Kirjasto	103
Taulukko 56: Museo.....	104
Taulukko 57: Museon hankkeet	104
Taulukko 58: Kulttuuriavustukset	105
Taulukko 59: Tilaajan menot 2019	106
Taulukko 60: Maaseututoimi, yhteenveto.....	112
Taulukko 61: Maaseutupalvelut, hallinto	113
Taulukko 62: Tuki- ja viranomaistehtävät.....	114
Taulukko 63: Kehittäminen	115
Taulukko 64: Lomituspalvelut, hallinto	116
Taulukko 65: Kotieläintilat.....	117
Taulukko 66: Turkistuottajat	118
Taulukko 67: Tekninen toimiala, yhteenveto	126
Taulukko 68: Tekninen toimi, hallinto	126
Taulukko 69: Yhdyskuntasuunnittelu.....	127
Taulukko 70: Yleiset alueet.....	128
Taulukko 71: Vesihuoltolaitokset.....	130
Taulukko 72: Rakennus ja ympäristö.....	131
Taulukko 73: Investointisuunnitelma 2019–2021	134
Taulukko 74: Rahoitussuunnitelma 2019–2021	140
Taulukko 75: Pitkäaikaisen lainakannan kehitys 2017–2021	141
Taulukko 76: Tulossuunnitelma/taloussuunnitelma	146
Taulukko 77: Taloussuunnitelma 2019–2021	146

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Taloussuunnittelun 2019–2021 lähtökohdat

1.1.1 Yleinen talouskehitys

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2018–2020

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3,0 %. Yritysten tuotanto-odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden rakentaminen jatkuu yhä ja palvelualojen myyntiodotukset ovat kohenuneet. Toisaalta kasvun rajoitteistakin on viitteitä, sillä teollisuuden uusien tilausten arvo supistui tammi–kesäkuussa 4,5 % vuoden takaisesta. Lisäksi yritykset kertovat kyselytutkimuksissa pulan ammattitaitoisesta työvoimasta ja myös tuotantokapasiteetista yleistyneen.

Kuluvasta vuodesta on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi, sillä talouskasvun ennakoita kiihtyvän vielä hieman viimevuotisesta. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1,5 prosentin vuosikasvuihin tulevina vuosina. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2021–2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin eli noin prosenttiin. Historiaan nähden keskipitkälle aikavälille odotettu kasvu on hidasta, mikä johtuu talouden rakenteellisista tekijöistä.

Työllisyyden kasvu on alkuvuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisiä on tällä hetkellä enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Talouskasvun hidastuminen tulee hidastamaan myös työllisyyden kasvua.

Työllisten määrä on nousut korkealle tasolle. Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat ja on nyt 71,8 %. Vahvana jatkuva talouskasvu nostaa v. 2018 työllisten määrän 2,6 % edellisvuotta korkeammaksi. Työllisyyden kasvu jatkuu nopeana koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 73 prosenttiin v. 2020.

Kuluttajahinnat nousevat v. 2018 laajasti eri hyödykeryhmissä ja inflaatio kiihtyy 1,1 prosenttiin. Inflaatiota nostavat lähinnä palvelu-, elintarvike- ja energiahintojen nousu. Verojen nousu kiihdyttää inflaatiota yli 0,3 prosenttiyksikköä.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Rakennusinvestointien arvioidaan vähenevän lähivuosina, koska asuntotuotanto on noussut poikkeuksellisen korkealle tasolle. Lisäksi

monet liikerakennushankkeet ovat valmistumassa. Myönnettyjen rakennuslupien määrä on laskenut tammi–toukokuussa yli 10 % viime vuoteen verrattuna.

Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun lisäksi työllisyyden koheneminen. Palkkasumma nousee 3,5 % ja pitää yllä kotitalouden käytettävissä olevien tulojen nopeaa kasvua. Reaalisesti kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu kuitenkin hidastuu, kun inflaatio kiihtyy. Tästä syystä myös yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu v. 2019.

TAULUKKO 1: TALOUDELLISEN TILANTEEN TUNNUSLUKUJA SUOMESSA

Yleinen taloudellinen tilanne (**VM:n ennuste 2018)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018**	2019**	2020**
Bruttokansantuote, %	-1,4	-0,8	-0,6	0,1	2,5	2,8	3,0	1,7	1,6
Työttömyysaste, %	7,7	8,2	8,7	9,4	8,8	8,6	7,4	6,9	6,6
Ansiotasoindeksi, %	3,2	2,1	1,4	1,4	0,9	0,2	1,8	2,6	3,0
Kuluttajahintaindeksi, %	2,8	1,5	1,0	-0,2	0,4	0,7	1,1	1,4	1,6
Euribor 3 kk, %	0,6	0,2	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	0,0	0,2
Veroaste, % BKT:sta	42,7	43,7	43,9	43,9	44,0	43,2	42,2	42,1	42,0

1.1.2 Kuntatalouden tilanne

Kuntatalous vahvistui edelleen, mutta kuntien välillä suuria eroja

Kuntatalouden tilanne on kohentunut huomattavasti muutaman viime vuoden aikana. Suotuisaan kehitykseen ovat myötävaikuttaneet useat eri tekijät. Hyvän taloustilanteen ansiosta verotulot ovat kasvaneet odotettua paremmin, ja toimintamenot ovat puolestaan kehittyneet varsin maltillisesti mm. kilpailukyky sopimuksen sekä kuntatalouteen kohdistuneiden valtion ja kuntien sopeutustoimien ansiosta.

Kuntatalouden tila keväällä 2018 on kokonaisuutena hyvä. Tilastokeskuksen julkaisemien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate oli vuonna 2017 noin 3,9 mrd. euroa, mikä riitti kattamaan nettoinvestoinnit. Kuntien vuosikate oli ennätysellisen hyvä, ja se vahvistui vuonna 2017 puoli miljardia euroa. Suotuisa kehitys johtui ensisijaisesti toimintakatteen vahvistumisesta. Kuntayhtymien vuosikate pysyi puolestaan edellisen vuoden tasolla.

Kuntien lainakanta laski ensimmäisen kerran vuoden 2000 jälkeen, yhteensä noin 100 milj. eurolla. Kuntayhtymien lainakanta puolestaan kasvoi 260 milj. eurolla, mikä selittyy ennen kaikkea sairaalarakentamisen kasvulla. Yhteensä kuntien ja kuntayhtymien lainakanta nousi 18,3 mrd. euroon. Velka suhteessa bruttokansantuotteeseen sen sijaan aleni hie-

man. Vaikka kuntien talouden tunnusluvut vuodelta 2017 ovat pääsääntöisesti hyvät, on kuntien välillä kuitenkin edelleen suuria eroja. Tilinpäätösarvioiden mukaan tilikauden tulos on negatiivinen 60 kunnassa. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli seitsemän, ja määrä puolittui edellisvuodesta.

Kuntatalouden näkymät suotuisat

Kunnat ja kuntayhtymät ovat viime vuosina tehostaneet toimintaansa ja hillinneet toimintamenojen kasvua menestyksekkäästi. Toimintamenojen kasvu on ollut hyvin maltillista ja pysyy maltillisena myös kuluvana vuonna, mutta kasvu kiihtyy henkilöstömenojen kasvaessa vuonna 2019 palkankorotusten ja kilpailukyksopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen vuoksi. Myös investointimenot jatkavat lähivuosina kasvuaan, sillä korjausinvestoinnit sekä sairaalarakentaminen jatkuvat vilkkaana. Kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella negatiivinen vain vuonna 2019. Silti kuntatalouden lainakannan oletetaan kasvavan hie-man vuoteen 2020 saakka sairaanhoitopiirien lisätessä velkaansa investointien vuoksi. Maakunta- ja sote-uudistus pienentää kuntatalouden menopaineita vuodesta 2020 alkaen ja kuntatalouden velkaantuminen taittuu.

Kuntatalousohjelmaan sisältyvä kuntatalouden ennuste vuosille 2019–2022 on niin sanottu painelaskelma. Siinä ei ennakoita kuntien veroprosenttien korotuksia eikä mitakaan kuntien omia sopeutustoimia. Kuntatalouden kehitysarviossa on huomioitu hallituksen esitys maakunta- ja sote-uudistuksesta. Uudistuksen vaikutusarvio perustuu kuitenkin vielä monilta osin teknisiin oletuksiin. Arviot maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutuksista tarkentuvat uudistusvalmistelujen edetessä.

1.1.2.1 Valtionosuudet

Kuntien rahoitusjärjestelmä koostuu kuntien omista tuloista ja valtion rahoituksesta. Tärkeimpiä tulolähteitä ovat verotulot ja valtionosuudet. Valtionosuuksien tarkoituksena on taata kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuus koko maassa. Valtionosuusjärjestelmä muodostuu kustannuserojen kompensaatiosta ja tulopohjan tasauksesta.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuus

Merkittävin osa valtionosuusjärjestelmää on kunnan peruspalvelujen valtionosuus, joka kokoaa yhteen kunnallisten peruspalvelujen rahoituksen. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Toimiva rahoitusjärjestelmä on keskeinen lähtökohta, jotta kunta voi järjestää laadukkaita peruspalveluja.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa seuraavat tehtäväalueet: sosiaali- ja terveydenhuolto, varhaiskasvatus (päivähoito), esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi (asukasperusteinen) ja taiteen perusopetus (asukasperusteinen).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet.

Lisäksi kunnille myönnettävässä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon seuraavat tekijät:

- lisäosat; syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisten kotiseutualueen kunta
- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset
- järjestelmämuutoksen taseaus
- verotuloihin perustuva valtionosuuden taseaus.

Verotulojen taseaus

Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös **verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus**. Suomen valtionosuusjärjestelmässä tulopohjan taseaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Nimensä mukaisesti taseaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta.

Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasaukselta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ole täten vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään.

Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus

Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, osaa esi- ja perusopetuksesta, lukiokoulutusta, ammatillista peruskoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta sekä kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.

Oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen tulorahoitus on osa ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnan määräytymistä ja ra-

hoitusta. Ammatillisen lisäkoulutuksen tulorahoitus sisältyy oppilaitosmuotoisen ja oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksiin.

Lisäksi järjestelmä kattaa ammatillisten erikoisoppilaitosten toiminnan ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan. Ahvenanmaalla järjestetty koulutus ei kuulu opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän piiriin.

Kotikuntakorvaus

Esi- ja perusopetuksen järjestäjällä on oikeus saada kotikuntakorvaus oppilaan kotikunnalta, kun oppilas suorittaa oppivelvollisuuttaan muualla kuin oman kuntansa esi- tai perusopetuksessa. Opetuksen järjestäjä voi tällöin olla toinen kunta, valtio, yliopiston harjoittelukoulu, yksityinen tai kuntayhtymä.

Valtionosuuden kunta saa kaikkien väestötietojärjestelmään merkittyjen kuntalaisten perusteella. Tähän ei vaikuta se, suorittavatko 6–15-vuotiaat kuntalaiset oppivelvollisuuttaan oman kunnan vai jonkun toisen opetuksen järjestäjän esi- ja perusopetuksessa.

Kotikuntakorvaus perustuu kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisiin kustannuksiin, ja sen määrä on eri 6-, 7–12- ja 13–15-vuotiaille. Kotikuntakorvauksen kunnittaisesta perusosasta säädetään vuosittain asetuksella. Kunnat ja opetuksen järjestäjät voivat sopia kotikuntakorvauksen määräytymisestä toisinkin kuin niistä säädetään.

Merkittävimmät muutokset vuodelle 2019

Kuntaliitto julkaisi viimeisimmät ennakkolliset laskelmat kuntien vuoden 2019 valtionosuudesta 6.11.2018. Ennakkolaskelman mukaan kunnille myönnetään valtionosuutta yhteensä 8 375 miljoonaa euroa vuonna 2019 (8 458 milj. euroa vuonna 2018). Kuntien valtionosuudet vähenevät -83 milj. euroa (-1,0 %, 15 €/asukas) vuodesta 2018 vuoteen 2019.

Valtionosuuden muutokseen vaikuttavat mm. vuodelle 2019 tehtävä kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus (-231 milj. €) ja valtionosuuden kautta kunnille maksettavat veromenetysten kompensatit (+224 milj. €). Kilpailukyky sopimuksen (kiky) takia kuntien valtionosuutta vähennetään vuonna 2019 yhteensä -497 milj. € (-91 €/as). Lisäksi hallitusohjelman mukaisten indeksijääditysten takia kunnilta jää peruspalvelujen valtionosuutta saamatta 91 milj. euroa vuonna 2019. Peruspalvelujen hintaindeksin arvo vuodelle 2019 on 1,3 %. Yhteensä hallituskautta eli vuosia 2016–2019 koskevista indeksijäädityksistä johdun peruspalvelujen valtionosuus on -243 milj. euroa alemmalla tasolla mitä se olisi ilman päätöstä indeksikorotusten jäädymisestä.

Valtionosuusprosentti nousee 0,03 prosenttiyksikköä ja on 25,37 vuonna 2019 (25,34 vuonna 2018).

Kilpailukykysovimuksen takia valtionosuutta vähennetään kahteen kertaan -59 miljoonan euron osalta vuonna 2019. Alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostamiseen liittyvä valtionosuusvähennys kohoa -85 miljoonaa euroon vuonna 2019. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään 30 miljoonaa euroa kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän rahoitusta varten. Tarkempaa tietoa siitä, miten digitalisaation kannustinrahoitus kunnille myönnetään, ei vielä ole.

1.1.2.2 Verotulot

Kunnallisveron osalta veroennustekehikon perustana toimivat Verohallinnon julkaisemat tilastot.

Verotuloennustekehikoissa on huomioitu budjettiriihessä linjatut verotuksen muutokset ja valtiovarainministeriön viimeisimmät ennusteet. Lisäksi ennusteessa on huomioitu syyskuun tilitykset sekä Verohallinnon 1.10.2018 julkaisemat ennakkotiedot verovuoden 2017 verotuksesta. Ennakkotietoihin ei ole tullut merkittäviä muutoksia sitten syyskuun.

Kunnallisvero

Vuoden 2018 kunnallisverokertymä tulee joka tapauksessa laskemaan syyskuun ennusteesta. Syy löytyy verovuoden 2018 jako-osuus oikaisussa joka valtiovarainministeriön viimeisimmän arvion mukaan olisi noin -240 miljoonaa kuntaryhmän osalta. Tätä arviota on käytetty lokaan veroennusteissa. Lopullinen oikaisu tiedetään varmuudella verotuksen valmistumisen jälkeen joulukuussa.

Kunnallisveron kova kasvuvauhti vuonna 2019 aiheutuu monien tekijöiden yhteisvaikutuksena. Pääasiassa kasvu johtuu heikosta vertailuvuodesta 2018. Kunnallisveron laskun suurin tekijä on luonnollisten henkilöiden poikkeuksellisen suuret ennakonpalautukset, jotka tänä vuonna vähennetään joulukuun tilitysten yhteydessä. Verovuosien 2017 ja 2018 oikaisut johtavat omalta osalta myös siihen, että kunnallisverot laskevat vuonna 2018.

Jäännösverot selittävät osan kasvusta ensi vuonna, sillä verovuoden 2018 jäännösverot tilittyvät kunnille verotuksen joustavan valmistumisen myötä pääosin kalenterivuoden 2019 aikana. Työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksun alentuminen nostaa omalta osaltaan verotuloja vuonna 2019, kuten myös parantunut työllisyystilanne.

Vuosille 2020 ja 2021 on myös ennustettu reipasta kasvua, mutta tähän pitää kuitenkin suhtautua varauksellisesti. Uuden hallitusohjelman verolinjaukset ovat vielä hämärän peitossa ja vähennysten kasvu on tästä johtuen erittäin maltillista.

Yhteisövero

Myös yhteisöveroennuste laskee vuonna 2018. Syy löytyy pääosin viime vuoden yksittäistapauksesta. Viime vuonna yhteisöverokertymää nosti kertaluontoisesti merkittävä verovuoteen 2016 liittyvä täydennysmaksu joka tuotti kunnille kertaluontoisesti tilityksiä noin 210 miljoonaa euroa. Tämän johdosta yhteisöveron -1,5 % pudotus ei näytä oikeaa kuvaa yhteisöveron kehityksestä.

Vuodelle 2018 yhteisöverokertymään odotetaan reilun +10 % kasvua, joka pääosin selittyy toimintaylijäämän ennusteesta. On syytä huomioida, että yritysten tuloskehitys ei täysin seuraa toimintaylijäämän muutoksia. Varsinkin voimakkaiden suhdannevaihteluiden oloissa toimintaylijäämän antama kuva yritysten tuloksista saattaa poiketa huomattavasti todellisuudesta. Ennusteen laadinnassa toimintaylijäämä tarjoaa kuitenkin luontevan lähtökohdan tarkasteltaessa yhteisöverokertymän kehitystä suhteessa koko talouden aktiviteettia kuvaavaan kasvuennusteeseen.

(lähteet, s. 10–16: Kuntaliitto ja Valtiovarainministeriö).

1.1.3 Taloudellinen tilanne Alajärvellä 2019–2021

Alajärven kaupungin vuoden 2017 tilikauden ylijäämä oli 3.624.263,78 euroa, ja se oli alkuperäistä talousarviota 2.923.857,78 euroa parempi ja lisämäärärahoilla korjattua talousarviota noin 3.135.017,78 euroa parempi. Kaupungin vuosikate oli 6,625 milj. euroa ja se laski edelliseen vuoteen verrattuna 3,429 milj. euroa (34,11 %).

Vuoden 2018 talousarvio on budjetoitu 1.506.448 euroa alijäämäiseksi. Talousarviovuoden aikana myönnettyjen määrärahojen alitoteutumisen ja verotulojen kasvun perusteella tilikauden tulos tullee olemaan hieman ennakoitua parempi.

Alajärven kaupungin lainakanta on vuoden 2017 tilinpäätöksen mukaan 21,2 M€ (2.151 eur/as). Rahoitussuunnitelman mukaan vuoden 2018 aikana talousarviolainoja nostettaisiin 9,0 M€ euroa. Kohtuullisen talouskehityksen ja vuoden aikana tulleiden talousarviomuutosten ja investointien arvioidun alitoteutumisen vuoksi nostotarve on laskenut noin 6 M€:oon. Näin toteutuessaan kaupungin lainakanta nousisi siten 23,6 M€. Mittavien investointien rahoitusjaksotukset luovat kuitenkin epävarmuutta lainakannan kehittymisen arviointiin.

Talousarviovuosien 2019–2021 investoinnit ovat pysyneet kuluvan vuoden tasolla ja ovat siten kohtuullisen mittavat vielä kaksi seuraavaa vuotta. Vuodelle 2019 on suunniteltu 8,2 miljoonan euron ja vuodelle 2020 6,8 miljoonan euron nettoinvestoinnit.

Uudisrakentamisena vuoden 2019 aikana valmistuu monitoimihalli ja kehitysvammaisten asumisyksikkö. Uutena kohteena aloitetaan kaksivuotisen uuden paloaseman rakentaminen. Peruskorjausinvestointina valmistuu vuonna 2016 aloitettu terveyskeskuksen peruskorjaus.

Rahoitussuunnitelman mukaan Alajärvi velkaantuu edelleen vuosina 2018–2020. Talousarviossa vuoden 2019 vuosikate asettuu 2,0 miljoonaan euroon, jolloin se kattaa poistoista n. 62 prosenttia. Vuosien 2020 ja 2021 taloussuunnitelmassa vuosikate painuu hälyttävän lähelle nolaa, joka on kuntataloudessa yleisesti ymmärretty ”kriittiseksi pisteeksi”.

1.1.3.1 Väestö

Väkiluvun kehitys

Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan Suomen virallinen väkiluku oli vuoden 2017 lopussa 5 513 130.

Vuoden 2017 aikana väkiluku kasvoi 77 kunnassa ja pieneni 232 kunnassa. Määrällisesti eniten väkiluku kasvoi Helsingissä, 8 091 henkilöllä, Espoossa (4 461) ja Vantaalla (3 686). Pääkaupunkiseudun väkiluvun kasvusta vieraskielisen väestön osuus oli kaksi kolmasosaa.

Suhteellisesti tarkasteltuna Manner-Suomessa väkiluku kasvoi eniten Järvenpäässä (2,5 prosenttia), Kauniaisissa (2,4 prosenttia) ja Uudessa-kaupungissa (2,3 prosenttia). Väkiluku väheni määrällisesti eniten Kouvolassa, 1 110 henkilöllä ja Kotkassa, 648 henkilöllä. Suhteellisesti eniten Manner-Suomessa väkiluku väheni Halsuan (3,9 prosenttia), Kaavin (3,4 prosenttia) ja Posion (3,3 prosenttia) kunnissa.

Alajärven väkiluvun kehitys on ollut samansuuntaista kuin muidenkin pienten kuntien osalta, eli väestö muuttaa enemmän suuremmille kaupunkiseuduille pienempien kuntien menettäessä väestöään. Väestömuutostappio koetteli Alajärveä erityisesti vuosina 2011, 2015 ja 2016. Etelä-Pohjanmaan maakunnassa kaupungin muuttotappio sijoittuu keskivaiheille.

TAULUKKO 2: ALAJÄRVEN VÄKILUVUN KEHITYS 2000–2018

Vuosi	Väkiluku	Muutos	
	31.12.	henk.	Muutos %
2000	9 464	-77	-0,81
2001	9 370	-94	-1,00
2002	9 253	-117	-1,26
2003	9 139	-114	-1,25
2004	9 059	-80	-0,88
2005	8 985	-74	-0,82
2006	8 860	-125	-1,41
2007	8 801	-59	-0,67
2008	8 785	-16	-0,18
2009*	10 580	1795	16,97
2010	10 492	-88	-0,84
2011	10 327	-165	-1,60
2012	10 268	-59	-0,57
2013	10 227	-41	-0,40
2014	10 174	-53	-0,52
2015	10 006	-168	-1,68
2016	9 902	-104	-1,05
2017	9 831	-71	-0,72
2018**	9 835	4	0,04

* Kuntaliitos Alajärvi - Lehtimäki

** Ennuste

Väestöennuste

Tilastokeskuksen viimeisten väestöennusteiden (2016) mukaan koko maan väkiluvun kasvu jatkuu myös tulevaisuudessa. Valtakunnallisen väestökehityksen tyypillisimpiä piirteitä on väestön ikärakenteen vanheneminen.

Alajärven osalta ikärakenteen vanheneminen on merkittävää. Yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa seuraavan kymmenen vuoden aikana 150 henkeä viidessä vuodessa. Vuonna 2016 on 25,45 % (2 484 as.) asukkaista yli 65-vuotiaita ja vuonna 2025 prosenttiosuus on 30,35 % (2 867 as.). Samalla aikavälillä ennustetaan väestön vähenevän 619 henkilöllä.

TAULUKKO 3: ALAJÄRVEN VÄESTÖENNUSTE 2016–2040

Vuosi	Ikäryhmät yhteensä			
	0-15	16-64	65-	Yht.
2016	1932	5524	2545	10001
2020	1856	5153	2688	9697
2025	1763	4752	2867	9382
2030	1688	4501	2924	9113
2035	1659	4370	2862	8891
2040	1641	4339	2710	8690

	Muutos verrattuna edelliseen vuoteen		
	0-15	16-64	65-
2016			
2020	-76	-371	143
2025	-93	-401	179
2030	-75	-251	57
2035	-29	-131	-62
2040	-18	-31	-152

Väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisten suhteiden avulla. Taloudellinen huoltosuhde on puolestaan suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikompi on tilanne.

Vuonna 2017 koko maan väestöllinen huoltosuhde oli 60,1 ja vuonna 2016 taloudellinen huoltosuhde oli 141,8. Vastaavat luvut Etelä-Pohjanmaan maakunnassa olivat 69,6 ja 152,0 sekä Alajärvellä 79,5 ja 187,7.

Alajärvellä väestöllisen huoltosuhteen vuonna 2030–2035 ennustetaan olevan 96,0 eli jokaista työikäistä kohden olisi yli 1 huollettavaa. Tämä kehitys on todella huolestuttavaa ja tulee rasittamaan kaupungin taloutta tulevaisuudessa merkittävästi.

TAULUKKO 4: VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE 2014 - 2040

	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Alajärvi	72,0	75,0	84,0	92,0	98,0	98,0	96,0
Etelä-Pohj.	65,0	67,0	73,0	78,0	81,0	82,0	80,0
Koko maa	57,0	58,0	63,0	66,0	69,0	70,0	70,0

Lapsia ja vanhuksia 100 työikäistä kohti

1.1.3.2 Työllisyys

Koko maan työttömyysaste oli puolestaan 8,8 % ja Etelä-Pohjanmaalla 5,8 %. Työttömyysaste Alajärvellä oli syyskuun 2018 lopussa 6,1 %.

Työttömyysaste Alajärvellä on hyvän taloustilanteen ansioista lähihistorian matalin. Perinteisesti työttömyys on ollut pitkään kymmenen prosentin tasolla nousten kuitenkin hetkellisesti taloudellisen taantuman johdosta 2014–2016 takaisin 14 %:n tasolle. Tämän hetken hyvä työllisyystilanne todennäköisesti palanee taloustilanteen heiketessä takaisin entiselle noin kymmenen prosentin tasolle.

TAULUKKO 5: TYÖTTÖMYYSASTEEN KEHITYS 2012 - 2018

	Työvoiman määrä 2018	Työttömät työnhakijat 2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alajärvi	3 996	242	11,9	10,5	14,1	14,2	13,3	11,9	6,1
Evijärvi	1 119	57	8,2	6,0	9,0	9,5	8,7	6,7	6,1
Lappajärvi	1 259	49	7,8	7,1	10,1	10,7	11,2	8,7	3,9
Soini	875	65	14,4	11,7	15,7	19,1	16,1	10,9	7,4
Vimpeli	1 257	64	13,0	10,6	12,5	14,0	10,9	9,1	5,1
Järviseu	8 506	477	11,3	9,2	12,8	13,5	12,0	9,5	5,7

ELY-keskus: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus: työttömyysaste syyskuun 2018 lopussa.

1.2 Alajärven kaupungin strategia 2017–2020

Alajärven kaupungin strategia vuosille 2017–2020 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.11.2017 (§ 98).

1.2.1 Slogan

Alajärven kaupungin slogan on *"Alajärvi – Aitoa elämää Aaltojen keskellä"*.

1.2.2 Missio

Alajärven kaupunki järjestää kuntapalvelut yhteistyöllä edistään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä sekä alueen elinvoimaa ja kestäväää kehitystä.

1.2.3 Visio 2030

Alajärven kaupunki on itäisen Etelä-Pohjanmaan vetovoimainen elinkeino- ja koulutustoiminnan sekä lähipalveluiden ja paikkaan sitoutumattoman työn kaupunkikeskus.

Alajärven vahvuus perustuu turvalliseen ja viihtyisään elinympäristöön, elinvoimaisiin kyliin, laadukkaisiin ja kustannustehokkaisiin kuntapalveluihin, ennakoluulottomaan yrittäjyyteen, monipuolisiin kauppan, vapaa-ajan ja kulttuurin palveluihin sekä avoimeen ja innostavaan ilmapiiriin.

1.2.4 Alajärven kaupungin arvot

1. Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys tarkoittaa kaikkien kaupunkilaisten vastuuta itsestään ja lähimmäisistä, osallisuuden ja aktiivisuuden edistämistä, syrjäytymisen ehkäisyä sekä osallistumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

2. Luovuus

Luovuus tarkoittaa jokaisen kykyä tuottaa Alajärvelle uusia hyödyllisiä muutoksia, toimia suunnannäyttäjänä ja rohkeutta etsiä uusia entistä parempia tapoja järjestää palveluja kaupunkilaisten hyväksi.

3. Turvallisuus

Turvallisuudella tarkoitetaan sitä, että kaupunkilaisten tulee voida luottaa kaupungissa tarjottaviin palveluihin, niiden laatuun ja oikeudenmukaisuuteen.

Turvallisuus tarkoittaa myös yhdessä luotavaa viihtyisää ja turvallista asuin- ja elinympäristöä.

4. Positiivinen yrittäjämielisyys

Positiivinen yrittäjämielisyys tarkoittaa yritystoiminnan kasvun ja edistämisen tukemista, mikä näkyy kaupungin elinkeinopolitiikassa.

Toisaalta positiivisella yrittäjämielisyydellä tarkoitetaan myös sisäistä yrittäjyyttä, joka tarkoittaa kaikkien omakohtaista innostusta työhön ja halua tuloksiin sekä sovittujen tavoitteiden saavuttamiseen.

1.3 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan vuoden 2019 talousarvio on valtuuston nähden sitova suurtuotetasolla (netto) sekä investoinnit ovat sitovia kohteittain.

2 TALOUSARVIO 2019

2.1 Yleistä talousarviosta

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Alajärven kaupunki on perinteisesti laatinut taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, koska pitempi suunnittelukausi sisältäisi runsaasti epävarmuustekijöitä.

Alajärven kaupungin talousarvion laadinnassa vuodelle 2019 on merkittävimmin talouden suunnitteluun vaikuttanut Lappajärven kunnan liittyminen perusturvan yhteistoimintaan. Muutoksen johdosta kaupungin talousarvio sisältää perusturvan talousarviossa määräraha-arvioita, joiden arvioimisessa on ollut haasteita, koska laskentaperusteena tulisi olla arviot kunkin yhteistyökunnan palvelutarpeesta. Varsinkin Lappajärven osalta on ollut vaikea arvioida tulevaa asiakasmäärää ja palvelutarvetta.

Alajärven kaupunki tuottaa palvelut perusturvan osalta (Paras-laki, Lappajärven ja Vimpelin kunta) ja maaseututoimen osalta yhteistoimintalueena (Maaseutuhallinto, Soinin ja Vimpelin kunnat) ja ostopalveluna kaupunki tarjoaa Vimpelin kunnalle sivistystoimen palvelut. Lisäksi Soinin kunta ostaa kaupungilta kansalaisopiston ja musiikkiopiston palvelut ja Alajärven kaupunki ympäristöpalvelut Vimpelin kunnalta.

Kaupungin taloudenpito on tasapainottunut vuoden 2017 tilinpäätöksessä ja takavuosien alijäämät ovat tulleet katetuiksi. Kaupungin taseessa on tilinpäätöksen 2017 jälkeen 8 miljoonaa euroa ylijäämää, joka antaa hieman puskuria kaupungin taloudenpidolle. Talousarvion 2018 ja suunnitelmavuosien laskentatietojen mukaan seuraavat kolme vuotta ovat alijäämäisiä. Jos talous etenee näin, ovat taseen ylijäämät seuraavan kolmen vuoden aikana käytetty.

Edellä mainitun lisäksi tuloussuunnitelmassa on huomioitu suunnitelma vuosille 2020–2021 sekä kuluttajahintaindeksin (VM) että kunta-alan peruspalveluiden hintaindeksitason mukaiset korotukset käyttötalospuolelle. Lisäksi henkilöstömenot sisältävät kunta-alan palkansaajien ansiotasoindeksin

Verotulojen ja valtionosuuksien ennustaminen talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille on edelleen haastavaa. Suomen taloustilanteessa on kuitenkin edelleen positiivinen kehitys, mutta vireillä olevat rakenne-muutokset vaikuttavat mm. työllisyyteen ja sitä kautta myös kuntatalouden verotuloihin ja valtionosuuksiin. Lainsäädännön ja hallitusohjelman sekä usean eri kehysriihen päätösten vaikutukset ovat pääasiallisina perusteina valtiovarainministeriön ja kuntaliiton tuottamiin arvioennusteisiin.

Talousarviossa on huomioitava tuottojen ja kulujen kirjaamisesta seuraavaa; Alajärven hallinnoimat toimialat perusturva, sivistys- ja maaseututoimi:

- myös Lappajärven, Soinin ja Vimpelin aiheuttamat kulut kirjaetaan tilikauden aikana toimintakuluihin (kaikki kululajit)
- em. kulut laskutetaan aiheuttamisperiaatteella Lappajärveltä, Soinilta ja Vimpeliltä ja tulot kirjataan toimintatuottoihin (myyntituotot).

2.2 Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot sekä saadut tuet ja avustukset. Toimintatuottojen ennustetaan kasvavan vuoden 2018 talousarviosta 13,447 M€ (46,8 %). Merkittävän kasvun aiheuttaa Lappajärven liittyminen yhteistoimintaan perusturvan osalta.

Suunnitelmavuosille 2020–2021 on ennustettu toimintatuottojen kasvavan kuluttajaindeksin verran (2020 1,8 %, 2021 2,0 %). Kaupungin tulee vuosittain systemaattisesti korottaa perimiään taksoja vähintään kuluttajaindeksin verran.

2.3 Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot sekä henkilösivukulut (mm. eläkkeet sekä sairaus-, työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut).

Vuonna 2019 palkkojen oletetaan nousevan n. 6,1 % yhteissummaltaan 2.610.000 €. Suunnitelmavuosille 2020–2021 on ennustettu henkilöstökulujen kasvavan palkankorotusten (ml. ikä- ja kokemuslisät) vuoksi palkansaajien ansiotasoindeksin (kuntasektori) mukaan 3,6 % vuonna 2020 ja 2,3 % vuonna 2021.

Palvelujen ostot

Palveluiden ostoihin kirjataan sekä ulkoiset että sisäiset palvelujen ostot. Myös Vimpelin ja Soinin kuntien hallinnoimien yhteislautakuntien Ala-

järveltä laskuttamat osuudet kirjataan palveluiden ostoihin. Lisäksi palveluiden ostoja kasvattaa vuosittain Soinin kunnalle maksettava oppilaiden kotikuntakorvaus.

Palvelujen ostojen arvioidaan kasvavan 10,35 M€ (28,7 %) vuoden 2018 talousarvion tasosta.

Suunnitelmavuosille 2020–2021 on arvioitu palveluiden ostojen kasvavan vuosittain peruspalveluiden hintaindeksin verran (2020 2,3 % ja 2021 2,2 %).

TAULUKKO 6: TALOUSARVIO 2019

TALOUSARVIO, 1000 €

	TP 2017	TA 2018 + muutokset	TPE 2018	TA 2019
Toimintatuotot	29 143	28 709	28 709	42 156
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-40 714	-43 106	-43 106	-45 716
Palvelujen ostot	-36 649	-36 616	-36 616	-46 968
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 933	-5 405	-5 405	-5 891
Avustukset	-4 250	-3 878	-3 878	-4 541
Muut toimintakulut	-1 394	-1 224	-1 224	-1 326
Toimintakate	-58 797	-61 520	-61 520	-62 286
Verotulot	29 658	28 682	28 706	30 096
Valtionosuudet	35 798	34 532	35 069	34 426
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	20	23	23	12
Muut rahoitustuotot	167	116	116	146
Korkokulut	-213	-350	-350	-300
Muut rahoituskulut	-8	-10	-10	-10
Vuosikate	6 625	1 473	2 034	2 084
Poistot ja arvonalentumiset	-3 001	-3 608	-3 608	-3 309
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Tilikauden tulos	3 624	-2 135	-1 574	-1 225
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 624	-2 135	-1 574	-1 225
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	33,14	31,82	31,82	40,36
Vuosikate / Poistot, %	220,76	40,83	56,37	62,98
Vuosikate, euroa / asukas	673	150	207	213
Asukasmäärä 31.12.	9 850	9 810	9 810	9 770

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin kirjataan mm. toimistotarvikkeet, kirjallisuus, lääkkeet, hoitotarvikkeet, lämmitys, sähkö, vesi, pienkalusto ja rakennusmateriaalit.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin budjetoidaan vuodelle 2019 5,9 miljoonaa euroa, mikä on 486.000 euroa (9,0 %) enemmän kuin vuoden 2018 talousarviossa.

Suunnitelmavuosille 2020–2021 on ennustettu palveluiden ostojen kasvavan kuluttajaindeksin verran (2020 1,8 %, 2021 2,0 %).

Avustukset

Avustuksiin kirjataan Alajärven kaupungin vuosittain myöntämät avustukset kotitalouksille ja yhteisöille.

Vuodelle 2019 budjetoidaan kotitalouksille myönnettäviin avustuksiin 3,8 miljoonaa euroa ja yhteisöille myönnettäviin avustuksiin puolestaan budjetoidaan 750.500 euroa. Avustuksia myönnetään 663.000 € enemmän kuin vuonna 2018 (17,1 %).

Suunnitelmavuosille 2020–2021 avustusten on suunniteltu säilyvän vuoden 2019 tasossa.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin kirjataan mm. vuokrat, vahingonkorvaukset, edustuskulut ja jäsenmaksut.

Muiden toimintakulujen vuonna 2019 arvioidaan nousevan 102.000 euroa vuoden 2018 tasosta (8,3 %).

Suunnitelmavuosille 2020–2021 on arvioitu muiden toimintakulujen kasvavan vuosittain kuluttajaindeksin verran (2020 1,8 %, 2021 2,0 %).

2.4 Toimintakate

Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuoden 2019 toimintakatteen arvioidaan olevan n. 62,3 miljoonaa euroa, mikä on 0,8 M€ (1,3 %) suurempi kuin vuoden 2018 talousarviossa.

2.5 Verotulot

Taloudellisen taantuman aiheuttaman vaikean tilanteen ja hallituksen tekemien veroperustemuutosten vaikutusten arviointi kuntien verotuloihin on ollut viime vuosina erittäin haasteellista.

Alajärven kaupunginvaltuusto on päättänyt tuloveroprosentin pitämisen ennallaan vuonna 2019. Kiinteistöveroprosentit ovat pääsääntöisesti joko välyksen alarajalla tai lähellä alarajaa. Vuoden 2019 verotuloarvio perustuu 21,75 % kunnallisveroon ja marraskuussa 2018 käytettävissä olleisiin tietoihin kuntatalouden kehityksestä vuosina 2018–2021.

Kuntaliiton veroennustekehikon mukainen verotuloennuste näyttää edelleen vuodelle 2018 hyvin optimistiselta. Ennusteen mukaan vuoden verotulojen toteutuma kasvaa hieman kuluvan vuoden talousarviossa laaditusta ennusteesta, mikäli loppuvuoden kertymä etenee suotuisasti. Verotulojen suuri vuosittainen vaihteluväli edellyttää kuitenkin varovaisuutta verokertymän arvioimisessa.

TAULUKKO 7: VEROTULOENNUSTE 2018 - 2021

Verotulot (* ennuste)	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*	2020*	2021*
Kunnallisvero, milj. €	24,46	24,37	24,15	25,08	25,06	24,09	25,66	26,30	27,32
Kiinteistövero, milj. €	1,85	2,23	2,26	2,31	2,16	2,13	2,11	2,11	2,11
Yhteisövero, milj. €	1,64	1,76	2,05	2,04	2,44	2,46	2,33	2,38	2,46
Vertotulot yhteensä:	27,94	28,36	28,45	29,44	29,66	28,68	30,10	30,79	31,89
Muutos edelliseen vuoteen (%)	6,0 %	1,5 %	0,3 %	3,5 %	0,8 %	-3,3 %	4,9 %	2,3 %	3,5 %

Kunnallisvero

Alajärvellä vuoden 2019 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 25,66 miljoonaa euroa, mikä on 1,573 miljoonaa euroa (6,5 %) enemmän kuin vuoden 2018 (arvioitu lokakuussa 2017) kunnallisveron tuotto.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2018 arvioidaan 2,11 miljoonaa euroa sisältäen laskua (26.000 euroa, 1,2 %) edelliseen vuoteen verrattuna.

Yhteisövero

Talousarviossa vuoden 2019 yhteisöveron määräksi on arvioitu 2,33 miljoonaa euroa, joka on 133.000 euroa (-5,4 %) vähemmän, kuin vuonna 2018 arvioidaan kertyvän.

2.6 Valtionosuudet

Peruspalveluiden valtionosuus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti. Vuonna 2017 valtionosuusprosentti on 25,37 ja kunnan omarahoitusosuus on 3 524 euroa/asukas.

Yhden kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa.

Peruspalveluiden valtionosuus vuodelle 2018 on 23,75 miljoonaa euroa, mikä on n. 51.500 euroa (0,22 %) enemmän kuin vuonna 2018.

Verotulojen tasaus

Alajärven kaupunki saa verotulojen täydennystä vuonna 2019 yhteensä noin 9,54 M€ (970 eur/as.).

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus

Alajärven kaupungin saama valtionosuus kohdistuu suurimmalta osin lukio-opetukseen, perusopetuksen vammaisopetukseen sekä musiikkiopiston ja kansalaisopiston toimintaan.

Vuoden 2018 alusta lukien Alajärven saama valtionosuus kirjataan kokonaisuudessaan kaupungin valtionosuuteen. Näin ollen omarahoituksen jälkeen kaupunki on vuonna 2019 saamassa valtionosuutta noin 1.144.765 euroa. Varsinaisesti tämä summa ei kuitenkaan tule kokonaisuudessaan kaupungin tuloksi, koska juuri suurimmat palvelukokonaisuudet pitävät sisällään vieraskuntalaisille annettavaa palvelua. Kaupungille kirjattava tulovaikutus on noin 500.000 euroa.

TAULUKKO 8: VALTIONOSUUDET 2013–2019

Valtionosuudet	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos euroissa	Muutos %
Peruspalv. vo (pl. Verot. tasaus)	24 029 970	24 174 654	24 297 832	26 027 097	24 446 880	23 691 110	23 742 640	51 530	0,22 %
Verotuloihin perustuva vo:n tasaus	8 494 152	8 819 397	9 567 932	10 286 472	10 294 188	9 884 906	9 538 575	-346 331	-3,50 %
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	63 537	-172 753	217 768	670 427	1 057 825	955 915	1 144 765	188 850	19,76 %
Valtionosuudet yhteensä	32 587 659	32 821 298	34 083 532	36 983 996	35 798 893	34 531 931	34 425 980	-105 951	-0,31 %

2.7 Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot

Korkotuottojen osuus vuoden 2019 talousarvioon suunnitellaan olevan 12.000 euroa.

Taloussuunnitelmavuosille 2020–2021 suunnitellaan korkotuotot kolmen edellisen vuoden keskiarvon mukaiseksi (18.000 ja 18.000 euroa/vuosi).

Muut rahoitustuotot

Muihin rahoitustuottoihin kirjataan mm. osinkotuotot, korvaukset jäännöspääomasta, verotilitysten korot ja viivästyskorkotulot.

Muihin rahoitustuottoihin budjetoidaan vuodelle 2019 146.000 euroa, mikä on 30.000 euroa enemmän kuin vuoden 2018 talousarviossa.

Taloussuunnitelmavuosille 2020–2021 suunnitellaan muut rahoitustuotot kolmen edellisen vuoden keskiarvon mukaiseksi (143.000 ja 135.000 euroa/vuosi).

Korkokulut

Korkokuluiksi vuodelle 2019 budjetoidaan 300.000 euroa, mikä on 50.000 euroa pienempi, kuin vuoden 2018 talousarviossa.

Taloussuunnitelmavuodelle 2020 arvioidaan korkokulujen nousevan 30.000 euroa ja kuin myös vuodelle 2021 17.000 euroa.

Muut rahoituskulut

Muihin rahoituskuluihin kirjataan mm. maksetut viivästyskorot ja saatavien poistot. Muita rahoituskuluja suunnitellaan vuodelle 2018 10.000 euroa.

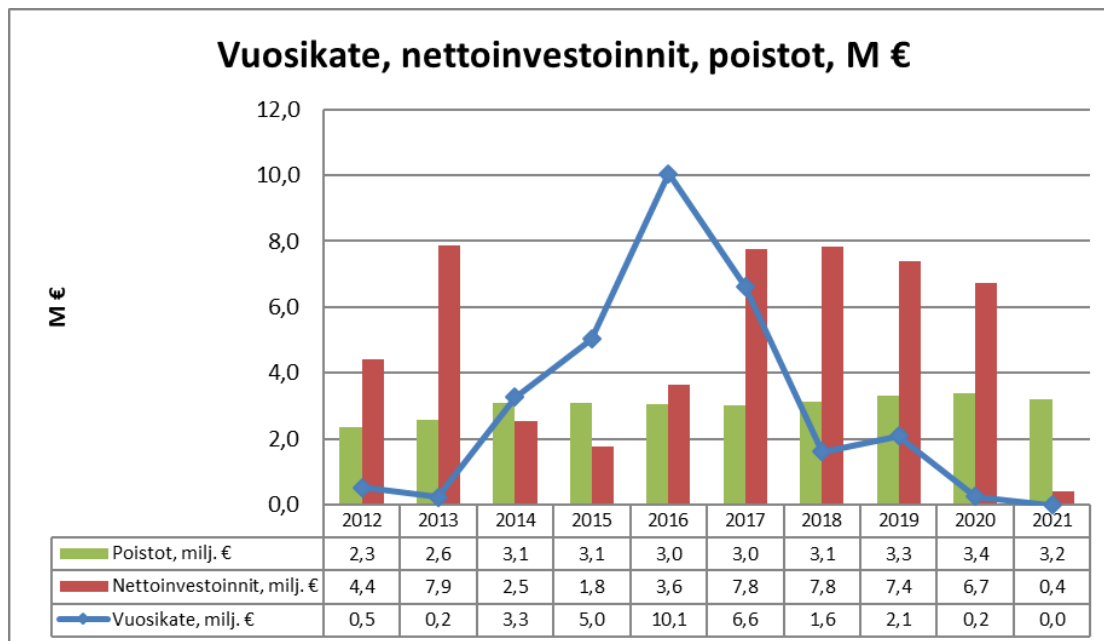
Taloussuunnitelmavuosille 2020–2021 suunnitellaan muut rahoituskulut kolmen edellisen vuoden keskiarvon mukaiseksi (9.000 ja 10.000 euroa/vuosi).

2.8 Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyys arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Suunnitelman mukaan Alajärven talous hieman paranee v. 2019 ja vuosikate kattaa poistoista 62,98 %. Taloussuunnitelmavuosina tapahtuu huolestuttava käänne huonompaan joten vuonna 2020 vuosikatteen enustetaan olevan 466.000 € kattaen poistoista 15,3 %. Tilanne huononee vuonna 2021 ja vuosikate-ennuste on vain 22.000 € kattaen poistoista 0,7 %.

TAULUKKO 9: VUOSIKATTEEN KEHITYS VERRATTUNA NETTOINVESTOINTEIHIN JA POISTOIHIN

2.9 Poistot

Poisto tarkoittaa pitkävaikutteisen tuotannontekijän hankintamenon kirjaamista kuluiksi vaikutusaikanaan. Poistoaika ja poistoerät määritellään tuotannontekijän taloudellisen pitoajan mukaan. Poistoja tehdään tilikausittain ja poistot kirjataan kirjanpitoon.

Poistot perustuvat Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen suunnitelman mukaisista poistoista, jonka perusteella kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kuntakohtaisen poistosuunnitelman.

Vuodelle 2019 suunnitelman mukaiset poistot ovat 3,309 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2018 arvioitiin 3,107 miljoonaksi euroksi. Poistojen määrä kasvaa näin ollen 202.000 euroa (6,5 %). Vuoden 2018 muutettu talousarvio ja tilinpäätösennuste sisältää 500.000 euron arvonalentumiskirjauksen.

Vuoden 2020 poistojen on arvioitu olevan 3,374 miljoonaa euroa ja v. 2021 3,189 miljoonaa euroa. Arvio perustuu laadittuun investointisuunnitelmaan ja sen ennakoituun toteumaan.

2.10 Satunnaiset erät

Kirjanpitolain mukaan satunnaiset erät perustuvat kirjanpitovelvollisen tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin, kertaluonteisiin ja olennaisiin tapahtumiin. Taloussuunnitelmakaudelle ei suunnitella satunnaisia eriä.

2.11 Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tuloslaskelman erän *Tilikauden tulos* osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsittelyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Vuoden 2019 tilikauden tulos ennakoitaan 1.225.527 euroa alijäämäiseksi. Tulossuunnitelman mukaan vuoden 2020 tulos olisi alijäämäinen 2,9 M€, kuin myös vuoden 2021 tulos olisi 3,2 M€ euroa alijäämäinen.

3 KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1 Keskusvaalilautakunta

TAULUKKO 10: VAALIT, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	31 000	32 000	3,2 %
Menot	-23 418	-59 910	-46 841	-21,8 %
Netto	-23 418	-28 910	-14 841	-48,7 %

Vuonna 2019 toimitetaan eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit. Ensimmäisiä maakuntavaaleja on kaavailtu vuodelle 2019, mutta vaalien ajankohta on vielä avoin.

3.2 Tarkastuslautakunta

TAULUKKO 11: TILINTARKASTUS, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-12 809	-26 200	-25 900	-1,1 %
Netto	-12 809	-26 200	-25 900	-1,1 %

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja onko kaupungin toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tilintarkastajan tarkastuspäiviä on arviolta yhteensä 20 kpl/vuosi. Tilikausilla 2017–2018 tarkastusyhtiönä on toiminut JHTT-yhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy ja vastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Esko Säilä. Tarkastuslautakunta tekee loppuvuodesta 2018 päätöksen sopimukseen kuuluvasta optiosta vuosille 2019–2020.

3.3 Kaupunginhallitus

3.3.1 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2017–2020

Alajärven kaupungin strategiset päämäärät vuodelle 2019:

1. Kuntatalous on tasapainossa ja palvelurakenteet ovat tehokkaita
2. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö
3. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyvinvointikertomus)

4. Kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen.

Yksityiskohtaiset mittarit ovat kaupunginvaltuuston 27.11.2017 (§ 98) hyväksymässä Alajärven kaupungin strategiset päämäärät ja kriittiset menestystekijät -osiossa (ark.kohta 00.01.02).

3.3.2 Konsernitavoitteet vuodelle 2019

Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

1. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.
2. Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimittava taloudellisesti ja kannattavasti ja niiden tulee strategian mukaisesti tehostaa toimintaansa.
3. Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen.

Vuokrataloyhtiöt

1. Mitoitetaan vuokra-asuntojen määrä vastaamaan kysyntää.
2. Vuokrataloyhtiöiden toiminnan tehostaminen niin, että taloyhtiön talous on tasapainossa.

Alajärven Lämpö Oy

1. Kaukolämmön tarjoaminen asiakkaille kilpailukykyiseen hintaan.
2. Kotimaisen lähipolttoaineen hyödyntäminen lämpökeskuksessa.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelut Oy

1. Kaupungin elinkeinostrategian mukaisten linjausten toteuttaminen ja seuranta omalta osaltaan.

3.3.3 Perustelut v. 2019

3.3.3.1 Kaupunginvaltuusto

TAULUKKO 12: KAUPUNGINVALTUUSTO, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-89 406	-117 931	-114 910	-2,6 %
Poistot	-297	0	0	0,0 %
Netto	-89 703	-117 931	-114 910	-2,6 %

Kaupunginvaltuusto pitää arviolta 10 kokousta/vuosi. Lisäksi järjestetään noin 2 seminaaria.

3.3.3.2 Kaupunginhallitus

TAULUKKO 13: KAUPUNGINHALLITUS, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	52 056	22 750	22 750	0,0 %
Menot	-643 179	-358 139	-364 006	1,6 %
Netto	-591 123	-335 389	-341 256	1,7 %

Kokousmäärätavoite vuodelle 2019 on yhteensä 20 kokousta. Lisäksi järjestetään tarvittaessa 1–3 seminaaria. Alajärven maamittaustoimiston vuokra sisältyy kaupunginhallituksen menoihin.

Henkilöstö: kaupunginjohtaja

3.3.3.3 Hallinto ja talous

TAULUKKO 14: HALLINTO JA TALOUS, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	6 003	1 000	1 000	0,0 %
Menot	-542 518	-537 931	-535 005	-0,5 %
Poistot	-1 758	0	0	0,0 %
Netto	-538 273	-536 931	-534 005	-0,5 %

Kaupungin keskushallinnon tehtäviin kuuluu kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätettäväksi tulevien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Taloushallinto vastaa kaupungin talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta sekä rahoitustoimesta. Talous- ja henkilöstöhallinnon kirjanpito- ja palkanlaskentatehtävät ostetaan Järvinet Oy:ltä ja asiointi kaupungin ja tilitoimiston välillä hoidetaan pääsääntöisesti sähköisesti.

Henkilöstö: hallintojohtaja, talousjohtaja, sisäinen tarkastaja/hallintosihteeri, 2 toimistosihteeriä, palvelusihteeri, taloussuunnittelija, edunvalvontasihteeri 0,25 htv, arkistosihteeri ja asuntosihteeri.

3.3.3.4 Muu toiminta (Yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut, avustukset)

Yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut

Yhteistoimintaosuuksiin ja jäsenmaksuihin on varattu vuodelle 2019 alla olevan taulukon mukaisesti yhteensä 183.470 euroa.

TAULUKKO 15: MUUT YHTEISTOIMINTAOSUUDET JA JÄSENMAKSUT 2019

Yhteisö	2019	2018
Etelä-Pohjanmaan liitto	122 126	123 684
Suomen Kuntaliitto	30 038	30 656
Työmarkkinalaitos	7 220	6 041
Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari	3 344	3 400
Aisapari	150	150
Pohjanmaan vesi- ja ympäristö ry.	1 500	1 500
Ähtäväjokirahasto	1 800	1 800
Lapuanjokirahasto	785	785
Suomen vesilaitosyhdistys ry	2 409	1 900
Suomen Sininen tie ry.	900	900
Proagria Etelä-Pohjanmaa	360	360
Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys	5 900	5 900
Alajärven Sotaveteraanit ry	50	10
Kunnallisarkistoyhdistys ry.	100	100
Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy	6 788	8 145
YHTEENSÄ:	183 470	185 331

Avustukset

Avustuksiin on taloussuunnitelmassa varattu vuodelle 2019 yhteensä 50.000 euroa. Määrärahasta varataan tässä vaiheessa yleisavustuksiin 20.000 euroa. Avustuksen loppusumma varataan kaupunginhallituksen yhteistoimintasopimukseen. Kaupungin jakamien avustusmäärärahojen hakuprosessi yhdenmukaistetaan 2019.

Kaupunginhallituksen jakamat yleisavustukset ovat olleet yleisesti haettavissa 5.10.2018 klo 15.00 mennessä. Jätettyjen hakemusten käsittely siirretään vuoden 2019 puolelle.

TAULUKKO 16: MUU TOIMINTA, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-442 505	-431 463	-441 381	2,3 %
Poistot	0	0	0	0,0 %
Netto	-442 505	-431 463	-441 381	2,3 %

3.3.3.5 Työllistäminen

TAULUKKO 17: TYÖLLISTÄMINEN, TALOUSARVIO 2019

Työllistäminen

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	0	0	-86 653	0,0 %
Netto	0	0	-86 653	0,0 %

TAULUKKO 18: NUORTEN TYÖLLISTÄMINEN

Nuorten työllistäminen

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-43 775	-72 808	-65 416	-10,2 %
Netto	-43 775	-72 808	-65 416	-10,2 %

Työllistämisen edistämiseksi on vuodelle 2019 varattu määräraha vuoden kokeiluna työllisyyskoordinaattorin ja kahden työnohjaajan palkkaukseen. Kokeilussa pyritään auttamaan velvoitetyöllisten ja palkkatuen piirissä olevia työttömiä.

3.3.3.6 Löytöeläinten säilytys

TAULUKKO19: LÖYTÖELÄINTEN SÄILYTYS, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-18 195	-15 100	-15 100	0,0 %
Netto	-18 195	-15 100	-15 100	0,0 %

3.3.3.7 Projektit

TAULUKKO 19: PROJEKTIT, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	6 606	0	0	0,0 %
Menot	-7 392	0	0	0,0 %
Netto	-786	0	0	0,0 %

Vuodelle 2019 ei ole suunniteltu kaupunginhallituksen alaisia projekteja.

3.3.3.8 Asuntotoimi

TAULUKKO 20: ASUNTOTOIMI, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	235	150	150	0,0 %
Menot	-42 601	-47 716	-50 131	5,1 %
Netto	-42 366	-47 566	-49 981	5,1 %

Asuntosihteerille on keskitetty Alajärven kaupungin asuntoasioiden hoito. Suurin osa työpanoksesta menee vuokra-asuntoa hakevien asukkaiden palvelemiseen ja kaupungin vuokrataloyhtiöiden kanssa tapahtuvaan yhteistyöhön. Vuokra-asuntoja on kaupungin suorassa omistuksessa Alajärven keskustan alueella 11 kpl ja Lehtimäen kylässä 19 kpl. Kaupungin omistamissa vuokrataloyhtiöissä vastaavat vuokra-asuntomäärät ovat 147 kpl ja 49 kpl.

3.3.3.9 Henkilöstöhallinto

TAULUKKO 21: HENKILÖSTÖHALLINTO, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	395 069	394 337	414 419	5,1 %
Menot	-394 032	-394 337	-414 419	5,1 %
Netto	1 037	0	0	0,0 %

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2019–2021

Henkilöstöhallinto luo edellytykset hyvälle työnantajapolitiikalle.

1. Henkilöstön työhyvinvointi ja työkykyä edistävä toiminta.

Toimenpiteet: Yhteistyön tehostaminen esimiesten ja työpaikkojen kanssa varhaisen tuen ja tehostetun tuen toiminnan aktivoimiseksi sekä työturvallisuuden parantamiseksi. Mukautetun työn käyttöönotto sairauslomatapauksissa.

Tavoitteet: sairauspoissaolojen ja ennenaikaisen eläköitymisen vähentäminen.

Mittarit: sairauspoissaolot, työkyvyttömyyseläkkeelle jääneet.

2. Hyvä johtaminen ja osaava henkilöstö

Toimenpiteet: tehtävänkuvien ajan tasalle saattaminen ja kehityskeskustelujen käyminen. Henkilöstön kouluttaminen.

Tavoitteet: kehityskeskustelut käyty 98 %, tehtävänkuvat ja työn vaativuuden arviointijärjestelmä ajan tasalla. Koulutussuunnitelmien laatiminen.

Mittarit: kehityskeskustelut, tehtävänkuvaukset, koulutussuunnitelmat ja työhyvinvointikyselyt (joka toinen vuosi).

Perustelut v. 2019

Henkilöstöhallinto käsittää hallinnon, työsuojelun ja tpd-toiminnan työpaikkaruokailun sekä nuorten työllistämisen. Tyky-toimintaan (hyvinvointisetelit) on varattu 40.000 euroa. Henkilöstöasiat valmistelee henkilöstöjohtaja ja päätösvaltaa käyttää henkilöstöjaosto.

Henkilöstö: henkilöstöjohtaja, henkilöstösihteeri, työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu.

Säästöt henkilöstömenoista

Palkattomat vapaat (talkoovapaat)

Järvi-Pohjanmaan kunnissa on ollut käytössä palkaton talkoovapaa. Henkilöstö on voinut ottaa talkoovapaata 5 työpäivää, johon sisältyy yksi palkallinen päivä tai vaihtoehtoisesti 10 työpäivää, joihin sisältyy kaksi palkallista päivää. Talkoovapaan voi pitää useammassa jaksossa. Edellytys vapaan pitämiseksi on, että ko. ajaksi ei saa palkata ulkopuolista sijaista. Opetushenkilöstön osalta oppituntien pitäminen tapahtuu ovo-tunteina. Talkoovapaata tarjotaan aikaisemmilla periaatteilla myös vuonna 2019.

Vuoden 2017 aikana talkoovapaan kustannussäästö oli Alajärvellä 67.697 euroa.

3.3.3.10 Kuntien yhteistoiminta

Elinkeinotoimi

TAULUKKO 22: ELINKEINOTOIMI, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-251 073	-263 599	-256 881	-2,5 %
Netto	-251 073	-263 599	-256 881	-2,5 %

Nettosumma sisältää mm. aluemarkkinointirahat (8.000 €), Järviseudun seutukunnan yhteistyövarat (9.499 €) ja elinkeinopalvelut (236.482 €). Elinkeinopalveluissa on huomioitu maaseutuyritysten neuvontapalvelun siirtyminen maaseutulautakunnan talousarvioon vuoden 2015 alusta lähtien.

Järvi-Pohjanmaan kuntien valtuustojen 16.6.2008 päätösten mukaisesti alueen elinkeinotoimen palvelut ostetaan vuoden 2009 alusta lähtien Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:ltä. Alajärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö tuottaa elinkeinopalvelut kuntarahoitteisen yritys-palveluyksikön toimesta, lisäksi yhtiön toimintaan sisältyy yhdessä yri-tys- ja kuntarahoitteisesti hoidetun kehittämissyksikön yritys-lähtöiset kehittämisspalvelut.

Hyväksytyn osakassopimuksen mukaan kuntarahoitusta tarkistetaan 3 vuoden välein elinkustannusindeksin mukaisesti (sopimuksen kohdat 5 ja 7). Edellinen sopimuksen tarkistus oli v. 2015 alussa.

Tämän mukaisesti **sopimusjakson 2018–2020** kuntaosuudet ovat vuo-sittain yhteensä 360.970 €, ja ne jaetaan **vuodelle 2019** joulukuun 2016 asukaslukujen suhteessa seuraavasti:

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n toimintarahoitus 2019 talousarvi-oon (ilman maaseutuyritysten neuvontapalvelua)

<i>Asukasluvut:</i>	<i>Alajärvi</i>	<i>9 899</i>	<i>(65,5 %)</i>
<i>(31.12.2016)</i>	<i>Soini</i>	<i>2 186</i>	<i>(14,5 %)</i>
	<i>Vimpeli</i>	<i>3 025</i>	<i>(20,0 %)</i>
	<i>Yhteensä:</i>	<i>15 110</i>	

Toimintarahoitus

Yrityspalvelu:	Alajärvi	208 218 €
	Soini	45 981 €
	Vimpeli	63 629 €
	Yhteensä	317 828 €

Kehittämispalvelu:	Alajärvi	28 264 €
	Soini	6 241 €
	Vimpeli	8 637 €
	Yhteensä	43 142 €

Yhteensä:	Alajärvi	236 482 €
	Soini	52 222 €
	Vimpeli	72 266 €
	Yhteensä:	360 970 €

Hankeyhteistyö

Budjetti, € 14 500
Lappajärvi ja Evijärvi ei enää mukana

	Alajärvi	9 499 €
	Soini	2 098 €
	Vimpeli	2 903 €
	Yhteensä	14 500 €

Aluemarkkinointi

Budjetti, € 27 000
jakautuu Järvi-Pohjanmaan kuntien (3) kesken

Alajärvi	15 000 €
Soini	5 000 €
Vimpeli	7 000 €
Yhteensä	27 000 €

Palo- ja pelastustoiminta

TAULUKKO 23: PALO- JA PELASTUSTOIMINTA, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-879 048	-936 167	-941 149	0,5 %
Netto	-879 048	-936 167	-941 149	0,5 %

Alajärvi kuuluu Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitokseen. Alajärven maksuosuus Pelastuslaitokselle v. 2019 on 941.149 €. Lisäksi kustannuspaikalle kirjataan mm. vanhoja eläkemenoperusteisia menoja 23.000 €.

Velkaneuvonta

TAULUKKO 24: VELKANEUVONTA, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-17 396	-16 821	0	-100,0 %
Netto	-17 396	-16 821	0	-100,0 %

Velkaneuvonta on hoidettu Alajärven osalta 1.1.2009 alkaen Soinin kunnassa. Talous- ja velkaneuvonta siirtyy pois kunnilta oikeusaputoimistojen järjestettäväksi 1.1.2019 alkaen.

Jätelautakunta

TAULUKKO 25: JÄTELAUTAKUNTA, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	29 680	34 434	54 054	57,0 %
Menot	-29 680	-34 434	-54 054	57,0 %
Netto	0	0	0	0,0 %

Jätelautakunnan kustannukset sisällytetään jätemaksuihin.

Projektien kuntaosuudet

TAULUKKO 26: PROJEKTIENTEN KUNTAOSUUDET, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-108 497	-150 200	-247 980	65,1 %
Netto	-108 497	-150 200	-247 980	65,1 %

Alajärven kaupunki on sitoutunut hankkeisiin, jotka edellyttävät rahoitusosuuden varaamista vuoden 2019 talousarvioon. Näistä rahoitusosuuksiltaan suurimmat ovat Leader-toiminta ja Etelä-Pohjanmaan maakuntakorkeakoulu. Pienemmillä kuntaosuuksilla kaupunki on sitoutunut lähinnä yritysten kilpailukyvyyn kehittämistä tavoitteleviin hankkeisiin. Vuosittaisen määrärahan kasvu sisältää osallistumisen Luoma-ahon kylälohankkeeseen.

Yleinen edunvalvonta

TAULUKKO 27: YLEINEN EDUNVALVONTA, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	118 660	109 200	109 300	0,1 %
Menot	-92 617	-95 136	-97 480	2,5 %
Netto	26 043	14 064	11 820	-16,0 %

Holhoustoimen edunvalvontapalvelujen järjestämisestä annetun lain (575/2008) perusteella on edunvalvontapalvelujen järjestämisvastuu siirtynyt valtion oikeusaputoimistoille vuoden 2009 alusta lukien.

Alajärven kaupunki tuottaa Lapuan oikeusaputoimiston kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella holhoustoimen edunvalvontapalvelut Alajärven, Soinin ja Vimpelin kunnissa. Toistaiseksi voimassa olevia edunvalvontapäätöksiä on 120–130 ja lisäksi muutamia sijaisedunvalvontamääräyksiä.

Yleisen edunvalvonnan menot muodostuvat henkilöstömenojen lisäksi atk- ja muiden palveluiden ostoista, toimistotilojen vuokrista sekä työmatkakuluista. Valtio maksaa palveluntuottajalle 410 euroa/päämies/vuosi. Päämieheltä perittävät palkkiot palveluntuottaja määrittelee oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti. Palkkiota voi talousjohtaja edunvalvojan esityksestä kohtuullistaa.

Henkilöstö: Yleinen edunvalvoja, edunvalvontasihteeri 0,75 htv.

Sisäinen tarkastus

TAULUKKO 28: SISÄINEN TARKASTUS, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	206	0	100	0,0 %
Menot	-20 588	-21 909	-22 884	4,5 %
Netto	-20 382	-21 909	-22 784	4,0 %

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkastus tukee kaupungin johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen suorittaminen perustuu kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan ja toimeksiantoihin.

Sisäisen tarkastuksen talousarvio käsittää sisäisen tarkastajan henkilöstökulujen lisäksi ICT- ja muiden palvelujen ostot sekä toimistotilan vuokrat.

Henkilöstö: sisäinen tarkastaja 0,40 htv.

Vesihuoltolaitos

TAULUKKO 29: VESIHUOLTOLAITOS (HALLINTO+VESILAITOS+VIEMÄRILAITOS), TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	1 289 175	1 524 198	1 452 790	-4,7 %
Menot	-779 677	-894 443	-914 086	2,2 %
Korvaus peruspääomasta	-122 210	-122 210	-122 210	0,0 %
Poistot	-418 749	-449 167	-463 738	3,2 %
Netto	-31 461	58 378	-47 244	-180,9 %

TAULUKKO 30: HALLINTO, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	101 984	138 053	138 460	0,3 %
Menot	-101 984	-138 053	-138 460	0,3 %
Netto	0	0	0	0,0 %

Vyörytetty sisäisesti vesi- ja viemärlaitokselle

TAULUKKO 31: VESILAITOS, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	402 441	567 465	505 110	-11,0 %
Menot	-159 117	-270 049	-267 020	-1,1 %
Korvaus				
perus-				
pääomasta	-21 443	-21 443	-21 443	0,0 %
Poistot	-90 678	-95 905	-119 725	24,8 %
Netto	131 203	180 068	96 922	-46,2 %

TAULUKKO 32: VIEMÄRILAITOS, TALOUSARVIO 2019

	Tp 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA2018 / TA 2017
Tulot	784 750	818 680	809 220	-1,2 %
Menot	-518 576	-486 341	-508 606	4,6 %
Korvaus				
perus-				
pääomasta	-100 767	-100 767	-100 767	0,0 %
Poistot	-328 071	-353 262	-344 013	-2,6 %
Netto	-162 664	-121 690	-144 166	18,5 %

3.4 Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on edistää yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyössä suunniteltujen oikea-aikaisten ja asiakasta lähellä tuotettujen peruspalvelujen avulla.

Perustehtävän toteuttamisen mahdollistavat asiakkaita kunnioittava, osaava ja määrätietoinen johtaminen sekä asiantunteva, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Kaikki toiminta pohjautuu sekä alueelliseen että moniammatilliseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Tulevaisuuden visio ja strategia

Yhteistoiminta-alueen väestö huolehtii itsestään ja yhteisöstään joustavien, oikea-aikaisten ja asiantuntevien peruspalvelujen tuella, jotka tuotetaan lähipalveluna laadukkaasti ja taloudellisesti palveluja määrittelevät lait, asetukset ja hoitosuositukset huomioiden.

Järvi-Pohjanmaan perusturva on vetovoimainen ja kilpailukykyinen henkilöstön ja alan opiskelijoiden hyvinvoinnista ja urakehityksestä huolehtiva työnantaja, jonka palvelukseen alan asiantuntijat hakeutuvat.

Keskeinen muutos toiminnassa vuonna 2019

Alajärven kaupunki sekä Lappajärven ja Vimpelin kunnat hyväksyivät huhtikuussa 2018 yhteistoimintasopimuksen, jolla Lappajärven kunta tuli uutena mukaan yhteistoimintaan, jonka tarkoituksena on kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten sekä kuntien yhteisesti päättämien perusturvapalvelujen järjestäminen.

Perusturvan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Järvi-Pohjanmaan perusturvassa toimivat kilpailukykyinen, alueellinen sote-keskus ja lapsi- ja perhelähtöinen perhepalvelukeskus	Osallistuminen maakunnan terveyskeskus kilpailukykyiseksi -valmennusohjelmaan. Terveyskeskuksen muutosohjelman laadinta ja toimeenpano henkilöstön ja johdon kanssa. Perhepalvelukeskuksen toiminnan aloittaminen Lape-hankkeen toimintamallin mukaisesti.	Maakunnan valmennusohjelman ja paikallisen muutosohjelman toimenpiteiden seuranta kolmen kk välein johtoryhmän käsittelyyn. Muutoksen seuranta johtoryhmässä 3 kk välein. Toiminnan raportointi 2 krt vuodessa johtoryhmälle.

	Paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden hoito kokonaisvaltaiseksi yhteistyöllä sosiaalitoimen kanssa. Kiirevastaanotto ja sairaanhoitajien päivystysvastaanotto äkillistä apua tarvitseville.	Potilaskäyntien ja yhteydenottojen määrä hoitaja-lääkäri-työparilla. Aloitetaan yhteydenotot terveyskeskuksesta asiakkaaseen. Asiakkaiden määrä. Annettujen ajanvarausten seuranta.
Perusturvan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Palvelurakennemuutoksella talouden tasapainoon vaikuttaminen	Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen hoitopaikkoja vähennetään.	Hoitopäivävähennys 2 000 hoitopäivää.
Perusturvan palvelut pohjautuvat hyvinvoinnin edistämiseen, ennaltaehkäisyyn ja kuntouttavaan toimintamalliin	Itsehoito-ohjeistuksen ja sähköisen viestinnän kehittäminen ja käyttöönotto. Riskiperheisiin erityinen huomio moniammatillisella yhteistyöllä. Liikunnan lisääminen ikäihmisten palveluissa.	Valtakunnalliset mittarit kansantaudeista. Liikuntasuunnitelmien laadinta.

TALOUSARVION 2019 NETTOLUVUT LAUTAKUNTA

Perusturva	TP2017	TA2018	TP ennuste 2018	TA2019*	TA2018/ TA2019 euromuutos ylitys (+)/ alitus (-)	TA2018/ TA2019 %-muutos
Lautakuntahallinto+projektit	37 730	37 350	78 305	36 350	-1 000	-2,7 %
Terveyspalvelut	22 420 118	23 053 613	23 317 077	29 572 541	6 518 928	28,3 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	4 105 521	4 765 580	4 235 699	5 876 200	1 110 620	23,3 %
Erikoissairaanhoito	16 508 898	16 600 000	17 067 997	21 358 366	4 758 366	28,7 %
Suun terveydenhoito	1 312 393	1 258 667	1 372 679	1 746 745	488 078	38,8 %
Työterveyshuolto	71 277		197 253			
El.lääk.+ ymp	422 029	429 366	443 450	591 230	161 864	37,7 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	14 442 411	15 689 247	15 081 342	19 435 474	3 746 227	23,9 %
Hoiva- ja hoito	13 667 831	14 769 884	14 160 308	18 336 010	3 566 126	24,1 %
Kuntoutus	774 580	919 363	921 035	1 099 464	180 101	19,6 %
Sosiaalipalvelut	9 799 568	9 146 492	10 250 612	12 213 193	3 066 701	33,5 %
Aikuisten palvelut	2 285 209	2 090 384	2 466 369	2 769 598	679 214	32,5 %
Perhepalvelut	2 368 995	2 405 232	2 642 567	2 988 180	582 948	24,2 %
Vammaispalvelut	5 145 364	4 650 876	5 141 676	6 455 415	1 804 539	38,8 %
Lautakunta yhteensä:	46 699 827	47 926 702	48 727 337	61 257 558	13 330 856	27,8 %

*Lappajärven kunta on mukana TA2019 luvuissa.

ALAJÄRVI

Perusturva	TP2017	TA2018	TP ennuste 2018	TA2019	TA2018/ TA2019 euromuutos ylitys (+)/ alitus (-)	TA2018/ TA2019 %-muutos
Toimielimet+projektit	28 898	28 608	71 104	22 417	-6 191	-21,6 %
Terveyspalvelut	16 580 546	17 425 760	17 842 024	18 048 145	622 385	3,6 %
Vastaanotto + terveysneuvonta	3 003 582	3 590 064	3 138 915	3 675 858	85 794	2,4 %
Erikoissairaanhoido	12 145 724	12 500 000	13 152 185	12 900 000	400 000	3,2 %
Suun terveydenhoito	1 026 154	994 321	1 047 185	1 094 857	100 536	10,1 %
Työterveyshuolto	54 593		151 455			
El.lääk.+ ymp	350 493	341 466	352 284	377 430	35 964	10,5 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	10 897 425	12 018 733	11 047 918	11 146 769	-871 964	-7,3 %
Hoiva- ja hoito	10 339 669	11 352 936	10 379 739	10 519 539	-833 397	-7,3 %
Kuntoutus	557 756	665 797	668 178	627 230	-38 567	-5,8 %
Sosiaalipalvelut	7 567 509	6 964 336	7 999 296	7 510 859	546 523	7,8 %
Aikuisten palvelut	1 762 032	1 534 953	1 885 290	1 715 516	180 563	11,8 %
Perhepalvelut	1 829 338	1 900 663	2 157 493	1 912 151	11 488	0,6 %
Vammaispalvelu	3 976 139	3 528 720	3 956 513	3 883 193	354 473	10,0 %
Alajärvi yhteensä:	35 074 378	36 437 437	36 960 342	36 728 190	290 753	0,8 %

VIMPELI

Perusturva	TP2017	TA2018	TP ennuste 2018	TA2019	TA2018/ TA2019 euromuutos ylitys (+)/ alitus (-)	TA2018/ TA2019 %-muutos
Toimielimet+projektit	8 831	8 742	7 202	6 779	-1 963	-22,5 %
Terveyspalvelut	5 839 572	5 627 853	5 475 053	5 621 292	-6 561	-0,1 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 101 939	1 175 516	1 096 784	1 134 496	-41 020	-3,5 %
Erikoissairaanhoido	4 363 174	4 100 000	3 915 812	4 100 000	0	0,0 %
Suun terveydenhoito	286 240	264 436	325 494	290 196	25 760	9,7 %
Työterveyshuolto	16 683		45 798			
El.lääk.+ ymp	71 536	87 900	91 165	96 600	8 700	9,9 %
Hoito- ja hoivapalvelut	3 544 987	3 670 514	4 033 425	3 631 813	-38 701	-1,1 %
Hoiva- ja hoito	3 328 162	3 416 948	3 780 568	3 397 790	-19 158	-0,6 %
Kuntoutus	216 824	253 566	252 856	234 023	-19 543	-7,7 %
Sosiaalipalvelut	2 232 059	2 182 156	2 251 316	2 327 367	145 211	6,7 %
Aikuisten palvelut	523 177	555 431	581 079	630 665	75 234	13,5 %
Perhepalvelut	539 657	504 569	485 074	513 354	8 785	1,7 %
Vammaispalvelu	1 169 225	1 122 156	1 185 163	1 183 349	61 193	5,5 %
Vimpeli yhteensä:	11 625 449	11 489 265	11 766 995	11 587 251	97 986	0,8 %

LAPPAJÄRVI

Perusturva	TA2019
Toimielimet+projektit	7 155
Terveyspalvelut	5 903 104
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 065 846
Erikoissairaanhoido	4 358 366
Suun terveydenhoito	361 692
Työterveyshuolto	
El.lääk.+ ymp	117 200
Hoito- ja hoivapalvelut	4 656 892
Hoiva- ja hoito	4 418 681
Kuntoutus	238 211
Sosiaalipalvelut	2 374 966
Aikuisten palvelut	423 418
Perhepalvelut	562 675
Vammaispalvelu	1 388 873
Lappajärvi yhteensä:	12 942 117

INVESTOINNIT**PERUSTURVA****TA2018 TS2019****Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus**

Effican päivitys: EP-potti laajennus 3	65 000	100 000
Perusturvan kalustohankinnat (uusi asumispalveluyksikkö 2019)	10 000	25 000

EPSHP on päättänyt suosittelemaan nykyisen potilastietojärjestelmä Effican päivittämistä uudempaan Lifecare 2015 vuosijulkaisuun kantavalmiuden ja lakisääteisten päivitysten vuoksi. Vuoden 2017 aikana otettiin käyttöön Effican uusi laskutusjärjestelmä, mikä oli välttämätön ennen Lifecaren potilastietojärjestelmään siirtymistä.

Lifecaren vuosijulkaisu muuttaa tietokantaa, jolloin on päivitettävä sen vaatimalle tasolle myös radiologian, näkyvän valon ja suun terveydenhuollon kuvantamisosiot. Lifecare antaa suun terveydenhuollolle myös kantavalmiuden.

Vuoden 2018 talousarvioon varattiin hankintaan 65 000 euroa, mutta investoinnin toteuttaminen on siirtynyt vuoden 2019 keväälle ja määrärahan tarve kasvanut Lappajärven mukaantulon johdosta.

2017 vuodesta lähtien Alajärven kaupunki on 3Step leasingrahoitusyhtiön asiakkaana, jonka kautta suuremmat hankinnat pääsääntöisesti rahoitetaan.

PERUSTURVAN HENKILÖSTÖLUETTELO

30.10.2018

PERUSTURVA	Tulosityksikkö	Lukumäärät			Muutokset +/- kpl	Muutokset +/- kpl
		TA2017	TA2018	TA2019	2018	2019
LTK	Hallinto ja tukipalvelut ³	7,10	7,10	8,10	0,00	1,00
	Terveyspalvelut ^{1,3}	62,95	68,25	82,60	5,30	14,35
	Hoito- ja hoivapalvelut ^{2, 3}	198,50	218,00	235,20	19,50	17,20
	Sosiaalipalvelut ³	58,80	60,89	74,79	2,09	13,90
	Perusturva yht.	327,35	354,24	400,69	26,89	46,45

¹ 1.1.2017 Suun th omaksi toiminnaksi +13,5 htv

² 2017 aikana sijaisia vakinaistettu+22 kpl

³ 2019 Lappajärven mukana siirtyy yht. 37 henkilöä

Tukipalvelut 1, Terveyspalvelut 8, Hoiva ja Hoito 23, Sosiaalipalvelut 5

Lappajärven palveluiden siirtyessä Järvi-Pohjanmaan perusturvan hoidettavaksi, siirtyy kuntayhtymä Kaksineuvoiselta perusturvan palvelukseen henkilöstöä seuraavasti:

- Vastaanottoon: 4 terveydenhoitajaa (1 diabetesneuvola, 1 koulu, 1 lapset ja koulu, 1 työterveyshuolto), 1 sairaanhoitaja, 1 välinehuoltaja, 1 osastosihteeri.
- Kotihoitoon: 3 sairaanhoitajaa, 2 terveydenhoitajaa, 15 lähihoitajaa, 2 kotiaavustajaa, sisältäen Maijalan tiloissa toimivat kotihoidon työntekijät, jotka siirtyvät kotihoidon resursseihin ja 1 asiakasohjaaja (geronomi) siirtyy asiakasohjausyksikköön. Asiakasohjaajan toimi muutetaan asiakasohjaajan viraksi, koska tehtävä sisältää päätöksentekoa, joka edellyttää virkaa.
- Hammashuoltoon 2 hammaslääkärää, joista toinen muutetaan vastaavan hammaslääkärin viraksi (1½), 2 hammashoitajaa, 1 suuhygienisti
- Sosiaalipalveluihin vammaisten/mielenterveysasiakkaiden työ- ja päivätoimintaan: 1 vastaava ohjaaja, 3 ohjaajaa, 1 ryhmäavustaja.

Lisäksi talousarvio sisältää Lappajärven palveluiden järjestämiseen seuraavat uudet virat/toimet:

- Vastaanottoon: 1 terveyskeskuslääkäri, 2 sairaanhoitajaa
- Sosiaalipalveluihin: 2 sosiaalityöntekijä (½ vammaispalvelut, ½ aikuissosiaalityö, ½ lastensuojelu, ½ lapsiperheiden sosiaalityö, ½ lastenvalvonta), 1 perheohjaaja (½ varhaisen tuen perhetyö, ½ lastensuojelun perhetyö), 1 perhetyöntekijä (lapsiperheiden kotipalvelu) ja 1 psykologi (perheneuvola, mahdollisesti koulupsykologipalvelut).

Edelleen kaikkien perusturvan asiakkaiden palveluiden järjestämiseen seuraavat yhteiset uudet virat/toimet sosiaalipalveluihin:

- Johtava sosiaalityöntekijä perhepalveluihin. Perhepalvelujen johtavan sosiaalityöntekijän viran perustaminen pohjautuu hallintorakenteen haurauteen sekä asiakasmäärien ja haastavien tilanteiden kasvuun. Asiakasmäärä/työntekijä on liian suuri.
- Perheohjaaja perhetyöhön. Perheohjaajan toimi perustuu perhetyön asiakasmäärän jatkuvaan kasvuun ja asiakastilanteiden haasteellisuuteen.
- Psykologi perheneuvolaan. Perheneuvolan psykologin toimi perustuu siihen, että sivistystoimi on aiemmin ostanut perusturvalta koulupsykologipalvelut (75 %), mutta esittää talousarvioon 2019 koulupsykologin toimen perustamista, koska olemassa olevilla resursseilla ei pystytä vastaamaan tarpeisiin. Perheneuvolaan tarvitaan lisäresursseja asiakasmäärän kasvun vuoksi.

Muut henkilöstömuutokset:

- Alajärven vastaanoton terveystieteiden avustajan toimi muutetaan sairaanhoitajan toimeksi.
- Asiakasohjauksessa oleva geronomin toimi muutetaan asiakasohjaajan viraksi, koska tehtävä sisältää päätöksentekoa, joka edellyttää virkaa.

PERUSTURVAN KUSTANNUSTENJAKOPERUSTEET**Järvi-Pohjanmaan perusturva 2019****Tuoteluettelo/Kustannustenjakotaulukko****Päiv. 10.4.2018****Hallinto**

Lautakunta ja neuvostot	Asukasluku
Peruspalvelutoimisto	Vyörytetään bruttokustannusten suhteessa (pl. ESH, Eskoo sekä eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuolto)
Hankkeet	Erillisen päätöksen mukaisesti

Terveyspalvelut

Hallinto	Vyörytetään bruttokustannusten suhteessa (pl. ESH sekä eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuolto)
Lääkäri ja hoitajavastaanottopalvelut	oma toiminta / asiakkuus, ostopalvelu/kuntakohtainen
Terveysneuvonta	oma toiminta / käynti, ostopalvelu/kuntakohtainen
Erikoissairaanhoito	Kuntakohtainen, läpilaskutus
Suun terveydenhuolto	oma toiminta / käynti, ostopalvelu/kuntakohtainen
Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto, ostopalvelu	Kuntakohtainen, läpilaskutus
Työterveyshuolto	nettobudjetointi, ali-/yli jäämä asukasluvun suhteessa

Hoito- ja hoivapalvelut

Hallinto	Vyörytetään bruttokustannusten suhteessa kustannuspaikoille
Asiakasohjausyksikkö	Yli 75-vuotiaat asukkaat
Omaishoidontuki	Kuntakohtainen
Kotihoito	Aikaperusteinen (tunti)
Kotihoidon tukipalvelut	Kuntakohtainen
Päivätoiminta	hoitopäivät
Asumispalveluyksiköt	oma toiminta / hoitopäivät, ostopalvelu/kuntakohtainen
Vuodeosasto	oma toiminta / hoitopäivät, ostopalvelu/kuntakohtainen
Fysioterapia, toimintaterapia, oma toiminta	Käynti
Muu kuntoutus	Kuntakohtainen

Sosiaalipalvelut

Hallinto	Vyörytetään bruttokustannusten suhteessa (pl. Eskoo)
Mielenterveys- ja päihdetyön avopalvelut	Käynti
Mielenterveys- ja päihdetyön asumispalvelu	Kuntakohtainen
Päihdetyön laitostuntoutus	Kuntakohtainen
Aikuissosiaalityö	Asiakkuus
Toimeentuloturva	Kuntakohtainen
Työpajatoiminta	Kuntakohtainen
Lapsiperheiden avopalvelut, oma toiminta	Asiakkuus
Lapsiperheiden sosiaalipäivystys ja sosiaalihoitolain mukaisen palvelut	Kuntakohtainen
Lastensuojelun sosiaalityö	Asiakkuus
Lastensuojelun tukihenkilö ja -perhe, taloudellinen tuki, perhetyö	Kuntakohtainen
Lastensuojelun laitos- ja perhehoito	Kuntakohtainen
Vammaisten sosiaalityö ja kuntoutusohjaus	Asiakkuus
Vammaisten palveluasuminen kotona, omaishoidontuki, tutkimus- ja neuvolapalvelut, perhehoito	Kuntakohtainen
Vammaisten työtoiminta	Asiakkuus
Vammaisten avustukset	Kuntakohtainen
Vammaisten ohjattu asuminen	oma toiminta / hoitopäivä, ostopalvelu/kuntakohtainen
Vammaisten tehostettu asuminen	oma toiminta / hoitopäivä, ostopalvelu/kuntakohtainen
Vammaisten laitoshoido	Kuntakohtainen

3.4.1 Lautakuntahallinto+projektit

Perusturvan hallintoon kuuluvat **perusturvalautakunnan, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston** toimintakulut, jotka jaetaan asukasluvun suhteessa kunnille.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta on Alajärven kaupungin sekä Lappajärven ja Vimpelin kuntien yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti kuntien tarvitsemat sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Perusturvalautakunta toimii Alajärven kaupungin organisaatiossa, joka toimii vastuukuntana. Yhteisessä toimielimessä on 9 jäsentä, johon sopiajakuntien valtuustot nimittävät jäseniä seuraavasti: Alajärven kaupunki 5 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Lappajärven kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Vimpelin kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämiseen ja suoriutumiseen. Vammaisneuvosto ei voi käsitellä yksittäisiä tapauksia.

Valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Vanhusneuvosto on kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntynyttä väestöä koskevissa asioissa.

Perusturvan hallinnon alaisuudessa toimivat myös **peruspalvelutoimisto** (peruspalvelujohtaja, talouspäälikkö, toimistos sihteeri, tietojärjestelmävastaava sekä tietosuojavastaava 0,1 htv) sekä **tukipalvelut** keskusvarasto ja välinehuolto. Näiden toimintojen kustannukset jakautuvat hallinnon vyörytysperusteiden tai käytettyjen tuotteiden/palvelujen jaolla muihin tuotteisiin.

Lisäksi hallintoon sisältyy vuonna 2019 seuraava **kehittämishanke**, jonka kulut jaetaan asukasluvun suhteessa:

OSMO Osallisuutta Moniammatillisesti -hanke

OSMO – Osallisuutta moniammatillisesti -hankkeen (2018–2020) hankkeen aikana kehitetään maakunnallinen yhteistoimintamalli siitä, miten työelämän ulkopuolella olevien asiakkaiden monialaiset palvelut rakentuvat tulevassa maakuntamallissa ja SOTE-uudistuksessa. Järvi-Pohjanmaan tavoitteena on kehittää sosiaalisen kuntoutuksen toiminnan sisältöjä jalkautuvalla palveluotteella. Tarkoituksena on viedä sosiaalisen kuntoutuksen palveluja lähemmäksi asiakkaan arkea yksilöllisen tuen keinoin. Toiminnan sisällöllisellä kehittämisellä huomioidaan asiakkaiden yksilölliset tarpeet tehokkaammin ja vaikuttavammin sekä annetaan ennen kaikkea asiakkaan äänen kuulua toiminnan sisältöjä kehitettäessä. Kokemusasiantuntijoiden avulla luodaan palveluista selkeitä ja asiakaslähtöisiä, jotta esimerkiksi palvelujen nivelvaiheessa asiakkaiden siirtyessä palvelun järjestäjältä toiselle syntyy katkeamattomia asiakaspolkuja. Uudenlaisia sosiaalisen kuntoutuksen palveluja kehitettäessä tavoitteena on myös tiivistää yhteistyötä eri hallintokuntien välillä sekä saada yhteinen näkemys mahdollisimman asiakaslähtöisistä toimintatavoista. Yhteistyötä tehdään mm. kuntien sosiaali- ja terveystoimien, TE-palvelujen sekä muiden työllistymistä edistävien palvelujen, Kelan, Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen kanssa sekä eri hankkeiden kanssa.

3.4.2 Terveyspalvelut

3.4.2.1 Vastaanottopalvelut ja terveysneuvonta

Toiminta-ajatus

Perusterveydenhuolto huolehtii yhteistoiminta-alueen asukkaiden perusterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta alueen kuntalaisille voimassaolevan lainsäädännön, kansallisten suositusten sekä kuntien tilausten mukaisesti. Toiminnan tavoitteena on väestön terveyden edistäminen ja hyvinvoinnin parantaminen sekä sairauksien tehokas, tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen hoito.

Palvelutarjonnalla tuetaan väestön itsenäistä selviytymistä sekä vahvistetaan omatoimisuutta ja terveystietoisuutta. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan valtakunnan tasolla valmisteilla oleva sote-uudistus. Palvelutuotantoa täydennetään ostopalveluilla.

Neuvola ja kouluterveydenhuolto toteutetaan lain-, asetusten ja valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti. Neuvolapalvelut järjestetään lähipalveluina jokaisella terveysasemalla.

Koko yhteistoiminta-alueen asiakkailla on mahdollisuus käyttää lähintä toimipistettä tarvitsemaansa palveluun.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Palvelujen saatavuus on lainsäädännön ja asetusten edellyttämällä tasolla	Hoidon tarpeen arvion tekeminen ja kirjaaminen yhteydenoton yhteydessä tai kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Hoitajalla säännöllisesti käyville potilaille varataan aika valmiiksi.	Hoitotakuuta seurataan 4 kk:n välein, hoidon tarpeen arviointi 3 vrk:n sisällä, kiireetön hoito alle 3 kk:n kuluessa.
Hoitoketjujen sujuvoittaminen eri toimijoiden (pth, esh, sos) välillä asiakaslähteisesti	Sujuvat, asiakaslähtöiset palvelukokonaisuudet. Lean-ajattelumallin sisäistäminen. Moniammatillinen ryhmätoiminta asiakkaan parhaaksi.	Hoitosuunnitelmia tehty tai päivitetty 20 % enemmän edellisvuoteen verrattuna. Asiakastyytyväisyyden mittaaminen vastaanotolla ja neuvolassa.
Runsaasti palveluja käyttävien asiakkaiden hoito on koordinoitua	Paljon palveluja käyttävät (yliluusi käyntiä vuodessa) tunnistetaan ja heidät ohjataan moniammatilliseen tiimiin ja tehdään yksilöllinen hoitosuunnitelma. Omahoitoon kannustaminen ja ohjaus.	Runsaasti palveluita käyttävien käyntimäärä vähenee edelliseen vuoteen verrattuna.

Osaava, ammattitaitoinen, hyvinvoiva henkilöstö ja laadukas hoitotyö	Uuden työntekijän perehdytys, sisäiset koulutukset ja mento-rointi. Osallistutaan alueellisiin ja ammatillisiin koulutustilaisuuksiin. Työhyvinvointikysely tai kehityskeskustelu vuosittain.	Henkilöstön koulutuspäivät vähintään 3 päivää/vuosi. Henkilökunnan sairauslomat vähenee edelliseen vuoteen verrattuna.
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Kustannuskehityksen hillitseminen	Kuntarekry-sijaistoinnassa Lean-ajattelun sisäistäminen. Sujuvat työprosessit.	Talousarviossa pysyminen.

Vastaanoton rakenteelliset muutokset

- Sähköinen ilmoittautuminen käyttöön ja sähköisten palvelujen ja etäpalvelun kehittäminen.
- 1.1.2019 alkaen Lappajärven vastaanottotoiminnan yhteensovittaminen Järvi-Pohjanmaan terveyskeskukseen.
- Uuden potilastietojärjestelmän Lifecare koulutus ja käyttöönotto keväällä 2019.
- Osaamisen lisäämiseksi vastaanotolla terveyskeskusavustajan toimi muutetaan sairaanhoitajan toimeksi.
- Neuvolan iltavastaanoton vakiinnuttaminen.
- Tk-saneerauksen myötä tiloista saadaan ajanmukaiset ja toimivat tilat.

Haasteet

- Väestön ikääntyminen ja sairastavuus
- Lapsiperheiden ongelmien kasaantuminen ja monimuotoisuus
- Henkilökunnan pysyvyyden ja saatavuuden turvaaminen.

3.4.2.2 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon, päivystykseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja.

Järvi-Pohjanmaan perusturva huolehtii siitä, että henkilö saa tarpeellisen erikoissairanhoidon terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito ostetaan pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Li-

säksi erikoislääkäripalveluja ostetaan yksityisiltä lääkäriasemilta tuottajilta, pääosin konsultaatioita ja tutkimuspalveluja. Terveystuottolain mukaan potilas voidaan ohjata hoitavan lääkärin kanssa yhdessä sopien myös muun sairaanhoitopiirin palveluihin. Ensihoito on myös erikoissairaanhoidon suurtuotteessa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Erikoissairaanhoidon kustannusten hillitseminen	Erikoissairaanhoidon ostopalvelut mahdollisesti yksityiseltä palveluntuottajalta, jos kustannukset ovat edullisemmat. Erikoissairaanhoidon konsultoinnin perusteella mahdollisten palvelujen tuottaminen perusterveydenhuollossa.	Kuukausittainen raportointi erikoisaloittain tehdyistä toimenpiteistä. Raporttien pohjalta tapahtuvan laskutuksen vertailu ja seuranta.

3.4.2.3 Suun terveydenhoito

Toiminta-ajatus

Suun terveydenhoidon tehtävänä on kuntalaisten hampaiden ja koko purentaelimistön tutkimuksesta ja hoidosta huolehtiminen sekä suun sairauksia ehkäisevä toiminta vastaanotoilla ja muualla toiminta-alueella kuten kouluissa. Arkipäivisin päivystävä hammaslääkäri ottaa vastaan kiireellistä hoitoa vaativat akuutit särkytapaukset. Myös vieraspaikkakuntalaiset saavat kiireellisen, ensiavullisen hammashoidon tarvittaessa. Viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito järjestetään Etelä-Pohjanmaan yhteisessä päivystyksessä Seinäjoella.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Suun terveydenhoidon toteuttaminen väestölle asetusten ja hoitotakuun mukaisesti	Hoitotakuun seuranta	Hoitotakuun toteutuminen: hoidon tarpeen arviointi 3 vrk:n sisällä, kiireetön hoito alle 3 kk kuluessa, hammastarkastus alle 6 kk kuluessa.
Tuoda suun terveydenhuollon toimintaan jatkuvuutta	Vakituisten työntekijöiden rekrytointi.	Ostopalveluhammaslääkäreiden määrän vähentäminen
Tehdä enemmän suun kokonaishoitoja sekä saada nopeammin kokonaishoitoja valmiiksi	Hoitolinjauksien ja -polkujen kehittäminen.	Keskimääräinen T3J-aika (kolmas vapaa jatkoaika ajanvarauskirjalla), suun tutkimusten määrä ja valmistuneiden hoitojen hoitoaika verrattuna aikaisempaan vuoteen.

Toiminnan tehostaminen	Kokonaishoitojen tekeminen, henkilökunnan rekrytointi ja si-touttaminen.	Keskimääräinen hammaslääkäri-käynnin hinta verrattuna aikai-sempaan vuoteen.

Haasteet

Suun terveydenhuollon ajanvarauksessa ja vastaanottokäynneillä poti-lastietojärjestelmä on keskeisessä osassa, kuinka tehokkaasti palveluja voidaan tarjota. Keväällä otetaan käyttöön Lifecare-potilastietojärjes-telmä, joka tulee muuttamaan suun terveydenhuollon käyntien osalta potilasmerkintöjä, mikä voi varsinkin alussa viedä enemmän aikaa kuin aikaisemmin, joten potilastietojärjestelmän vaihtumisesta johtuviin on-gelmiin täytyy varautua.

3.4.2.4 Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Seinä-joen kaupungin hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yhteistoi-minta-alueelta vuodesta 2011 alkaen. Yhteistoiminta-alueen palvelutaso perustuu valtakunnallisissa valvontaohjelmissa esitettyihin palvelutaso-määrittelyihin tuottaen yleisen terveystarkastuksen, peruseläinlääkinnän ja ympäri vuorokauden kiireellisen eläinlääkäripäivystyksen.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinym-päristölle. Ympäristöterveydenhuollon vastuualueelle kuuluvat yleinen terveystarkastus, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Yleinen terveystarkastus käsittää elintarvike-, terveydensuojelu-, kuluttajaturvallisuus- ja tupakkavalvonnan.

Vuonna 2019 eläinlääkäripäivystys hoidetaan siten, että viikonloppuisin samaan aikaan päivystää 4 eläinlääkärinä, joista yksi on keskittynyt pien-eläinlääkintään. Pieneläinlääkintä hoidetaan AnimWest-rakennuk-sen tiloissa Ravitie 8, Seinäjoki, jossa myös ympäristöterveydenhuollon keskustoitimipiste sijaitsee. Muita eläinlääkärien/terveystarkastajien toi-mipisteitä yhteistoiminta-alueella on yhteensä 13 kpl. Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuollossa työskentelee 13 terveystarkastajaa, 20 eläinlääkärinä ja yksi toimistosihiteeri. Toimipisteitä toimialueella on yh-teensä 13.

3.4.2.5 Työterveyshuolto

Järvi-Pohjanmaan perusturvan työterveyshuollossa valmistellaan yhti-öittämistä lainsäädännöstä johtuen. Työterveyshuollon sairaanhoito- ja

muut terveydenhuoltopalvelut, joiden järjestäminen on kunnille vapaaehtoista, tulee yhtiöittää kuntalain 126 §:n ja 150 §:n mukaisesti 1.1.2019 mennessä.

Yhtiöittäminen etenee osana Etelä-Pohjanmaan maakunnallista Sote-yhteistyötä. Vuoden 2019 talousarvio on valmisteltu vielä sen mukaisesti kuin työterveyshuolto jatkuisi entisellään ja talousarviota muutetaan tarpeen mukaan sen jälkeen, kun uuden yhtiöitettävän toiminnan alkaminen toteutuu.

3.4.3 Hoito ja hoivapalvelut

Toiminta-ajatus

Hoito- ja hoivapalvelujen tehtävänä on järjestää ikääntyneille hyvinvointia edistäviä ja tukevia palveluja sekä iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelutarpeen arviointiin perustuvat oikea-aikaiset ja riittävät palvelut.

Hoito- ja hoivapalvelut tuottaa ja järjestää hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa heikentyneeseen toimintakykyyn kuntouttavaa työtettä ja kotikuntoutusta toteuttaen. Toimintaa määrittää kotihoidon ja asumispalvelujen arvot ja kriteerit. Iäkkään henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti omassa kodissa tai toimintakyvyn heikentyessä kodinomaisessa ympäristössä elämän loppuun asti.

Kaikkea työtä ohjaa ajatus ikääntymisestä luonnollisena osana elämää. Työ pohjautuu vanhustyön yhteisiin arvoihin, jotka ovat asiakaslähtöisyys, yhdenvertaisuus ja luotettavuus.

Hoito- ja hoivapalvelut sisältävät omaishoidon, ikäihmisten perhehoidon, asiakasohjauksen, kotihoidon, kotikuntoutuksen, kotihoidon tukipalvelut, päivätoiminnan, asumispalvelut, akuuttiosaston sekä kuntoutuspalvelut.

Järvi-Pohjanmaan ikäihmiset elävät itsenäistä, mielekästä ja täysipainoista elämää omassa kodissa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Ikäihmiset asuvat toimintakykyisinä kotona	Arki- ja tehokuntoutus kotihoidon toimintamuotona.	Toteutuneet kuntoutuskäynnit
Palvelurakennemuutos jatkuu	Asiakasohjaus toimii tilaajana ja palvelutarpeen arviointiyksikkönä.	Palvelupäätökset
Kotiin annettavien sairaanhoidollisten palvelujen lisääminen turvallisesti	Kotisairaalan kehittäminen kotihoidon ja akuuttiosaston kanssa.	Asiakkaiden määrä/hoitopvät Kotihoidon asiakkaan luona tehty työ 65 %

	Palvelut toteutetaan jokaisena päivänä ympärivuorokautisesti.	
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Kustannuskehityksen hillitseminen	Kuntarekry sijaistoinnassa Varahenkilöstön tehokas käyttö Ympärivuorokautinen hoito vähenee	Sijaisten määrä Hoitopäivät -2000 pvä

KUNTOUTUS

Fysioterapian tarkoituksena on vaikuttaa ihmisen toimintakykyyn ja päivittäiseen selviytymiseen. Fysioterapialla pyritään ehkäisemään, korjaamaan tai tasapainottamaan ihmisen liikkumisen ja toimintakyvyn häiriöitä sekä ylläpitämään ja parantamaan jäljellä olevaa toimintakykyä. Asiakkaan ongelmaan pyritään vaikuttamaan neuvonnan ja ohjauksen, terapeuttisen harjoittelun sekä manuaalisen terapian keinoin. Fysioterapian tavoitteena on tukea omaehtoista harjoittelua ja kotona selviytymistä sekä ennaltaehkäistä työ- ja toimintakyvyn haittoja.

Toimintaterapian tavoitteena on antaa yksilölle keinoja selviytyä mahdollisimman omatoimisesti oman elinympäristönsä arkisissa tilanteissa. Terapiassa pyritään toiminnalla vaikuttamaan yksilön toimintamahdollisuuksiin, joita saattavat rajoittaa erilaiset kehitykselliset häiriöt, ikääntymisen mukanaan tuomat muutokset, sairaudet tai vammat. Terapian avulla toimintakykyä ja kehitystä pyritään edistämään ja ylläpitämään opastamalla yksilö löytämään ja hallitsemaan keinoja huolehtia itsestään, olemaan vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa, tekemään työtä tai opiskelemaan, viettämään vapaa-aikaa ja leikkimään.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Fysioterapian profiloituminen	Lasten neurologiset sairaudet Tules sairaudet Fysioterapia yhteydessä kotikuntoutukseen Suoravastaanottotoiminnan lisääminen Fysioterapeuttien koulutukset	Asiakasmäärien seuranta ½-vuositain
Toimintaterapian ostojen vähenneminen	Oman toimintaterapeutin tekemien toimintaterapiaa saavien arviointien lisääminen.	Ostopalvelut vähenevät 30 %

Hoito- ja hoivatyön haasteet

- Ammattitaitoisten sijaisten saaminen
- Laitosmaisuuudesta poisoppiminen; *työyhteisön toimintakulttuuri*
- Muutosvastarinta uuden oppimiselle; *asenteet*
- Osaamisen vahvistaminen ja jakaminen
- Henkilöstön motivointi kotisairaaloiminnan kehittämiseen.

3.4.4 Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat perhepalvelut, aikuisten palvelut ja vammaisten palvelut, joita tuotetaan edellä mainittuja palveluja määrittelevien lakien ja asetusten mukaisesti.

3.4.4.1 Perhepalvelut

Perhepalvelujen tavoitteena on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Työn painopiste on sekä varhaisessa tuessa että korjaavassa työssä. Perhepalvelujen työmuotoja ovat sosiaalihuoltolain mukainen *lapsiperheiden sosiaalityö* (mm. taloudellinen tuki, tuki-henkilö- ja perhetoiminta), lastenvalvojan palvelut (perheasiain sovittelu, elatussopimukset), *kasvatus- ja perheneuvolapalvelut* (tutkimus- ja terapiapalvelut ml. puheterapia, kuntoutus), *lastensuojelutyö* (mm. lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto) ja *perhetyö* (lapsiperheiden kotipalvelu, varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö).

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot, perhepalveluihin tulevat lähetteet sekä lastensuojelulain mukaiset ilmoitukset käsitellään nopeasti ja lain hengen mukaisesti	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä. Palveluissa on riittävät henkilöstöresurssit	Yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä Palvelutarpeen arvioinnin tekeminen 3 kk:n sisällä
Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Jatkuva asiakaspalaute on käytössä. Asiakaspalautteet käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin. Asiakasraati -toiminta jatkuu	Saatu asiakaspalaute (määrä) sekä asiakkaiden kokemaa hyötyä palveluista (asiakaspalautteen sisältö)

	Palvelurakennetta arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävät monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”	
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut pääsääntöisesti tiimin yhteisinä kehityskeskusteluina ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.	Kehittämisisiltapäivien toteutumisen säännöllisesti (2 krt/vuosi) sekä toteutuneiden täydennyskoulutusten ja työnohjauksen määrä Toteutuneet kehityskeskustelut (määrä)
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa ja lastensuojelun avohuollon tukitoimissa Sijaishuollossa olevien määrä pyritään vähentämään	Asiakkaille annettavat palvelut vastaavat asiakkaan tarvetta, ovat riittävät ja oikea-aikaiset, asiakkaita ei ”palloteta luukulta toiselle”.	Tilastot: - Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä (lastensuojelun avohuolto): - kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä - jälkihuollossa olevien määrä. Asiakasmäärän kehityksen seuranta - asiakasmäärä/vastuutyöntekijä - mahdollinen jonotustilanne /tiimi - JELPPI nuorisopsykiatrian tiimi- ja asiakaskonsultaatiot (konsultaatioiden ja konsultoitavien nuorten määrä)

Perhepalvelujen rakenteelliset muutokset ja haasteet:

- Sote-uudistuksen tuomiin haasteisiin / muutoksiin vastaaminen.
- Painopisteen siirtäminen edelleen korjaavasta työstä varhaiseen tukeen.
- Perhekeskustoimintamallin luominen monitoimijaisesti eri hallintokuntien, seurakuntien ja järjestöjen yhteistyönä. Perhekeskuksesta

luodaan lähipalveluiden kokonaisuus, jolla tarjotaan lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia sekä kasvuja ja kehitystä sekä varhaisen tuen palvelut. Kyseessä on uusi tapa verkostoida nykyisin hajanaiset lasten ja perheiden palvelut ja sovittaa ne yhteen synergiaetuja tuottavasti ja lapsi- ja perhelähtöisesti siten, että jokainen lapsi ja perhe saa tarvitsemansa tuen ja avun.

- Ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyys/jaksaminen psyykkisesti kuormittavassa työssä – tiimikoulutuksen ja työnohjauksen hankkiminen.

3.4.4.2 Aikuisten palvelut

Aikuisten palvelut sisältävät aikuissosiaalityön ja aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja perheen tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus. Aikuissosiaalityön tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omaa toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen. Asiakasta tuetaan ja autetaan esimerkiksi asumiseen ja arjen ongelmiin liittyvissä asioissa. Aikuissosiaalityö sisältää asiakkaan aktivoimista työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihteiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Aikuissosiaalityössä korostuu moniammatillinen yhteistyö, jossa hyödynnetään myös muita. Aikuissosiaalityöntekijät tekevät tiivistä moniammatillista yhteistyötä mm. psykososiaalisten- ja perhepalvelujen sekä muiden toimijoiden ja esim. kolmannen sektorin kanssa.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuisten psykososiaaliset palvelut sisältävät aikuisille tarjottavat päihde- ja mielenterveyspalvelut. Palveluiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaan asemaa, edistää mielenterveyttä ja päihteettömyyttä sekä ongelmien ehkäisyä. Päihde- ja mielenterveystyö on pääsääntöisesti avohoitoa, jolla tarkoitetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, depressiohoitajan tai päihdetyöntekijän yksilötapaamisia sekä pari-, perhe- tai verkostotapaamisia. Työskentelyssä korostuu tarpeenmukaisesti tehtävä moniammatillinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikaajan noudattaen lain hengen mukaisesti	Hakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi tehdään viivytystä. Palveluohjausta ja palvelutarpeen arviointia kehitetään/vahvistetaan edelleen.	Tehtyjen palvelutarpeen arviointien ja asiakassuunnitelmien määrät. Seurantatilasto käsittelyajoista - yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä, kiireelliset hakemukset 1-2 päivän sisällä. - palvelutarpeen arvioinnin tekeminen 3 kk:n sisällä.
Aikuisten palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia, monipuolisia ja oikea-aikaisia	Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävän monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”. Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta. Kehitetään ja tehostetaan - ryhmätoimintaa - TYP -toimintaa ja - yhteistyötä TE-toimiston kanssa - työpajatoimintaa.	Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan toteutuminen (määrä/vuosi). TYP-toiminnan asiakasmäärän kehitys (asiakkuuksien seuranta ja määrä).
Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Jatkuva asiakaspalaute on jatkuvassa käytössä. Asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin. Osmo-hankkeen myötä käynnistetään asiakasraati -toimintaa.	Saatu asiakaspalaute (määrä) Asiakkaiden kokema hyöty palveluista (asiakaspalautteen sisältö).
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämissyöhyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen	Kehittämispäivien toteutuminen säännöllisesti (2 krt/vuosi) sekä toteutuneiden täydennyskoulutusten ja työnohjauksen määrä.

	Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.	Toteutuneet kehityskeskustelut (määrä).
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa sekä avohuollon tukitoimissa. Laitoshoidossa (päihde- ja mielenterveyspalvelut) olevien määrä laskee Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee	Tarjottavat palvelut oikea-aikaisia ja tarpeenmukaisia. Asiakkaiden tarpeita ennakoidaan palveluohjauksen keinoin. Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja palvelujen kilpailutus ja tukiasumisen tehostaminen. Tehdään yhteistyötä eri hallintokuntien kanssa työllisyyden edistäminen / pitkäaikaistyöttömyyden osalta.	Tilastot: - avohuollon (päihde- ja mielenterveystyö) asiakasmäärä - laitoshoidon asiakasmäärä - harkinnanvaraisesti myönnettyjen toimeentulotukien määrä - erikoislääkärikonsultaatioiden toteutuminen (määrä) Pitkäaikaistyöttömyyden kustannukset / työmarkkinatuen kuntasuudet pienentyvät.

Aikuisten palveluiden rakenteelliset muutokset ja haasteet

- Asiakkaiden tarpeiden ennakointia vahvistetaan. Riittävillä ja oikea-aikaisilla palveluilla pyritään ehkäisemään päihde- ja psykiatrisen laitoshoidon tarvetta.
- Yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa työstitään ja sitoudutaan työllisyyden edistämisen suunnitelmaan / pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon.
- Pitkäaikaistyöttömille / vaikeasti työllistettävälle järjestettävän ryhmätoiminnan vakiinnuttaminen sekä sosiaalisen kuntoutuksen ryhmän aloittaminen, jolla tuetaan vaikeasti syrjäytyneiden henkilöiden paluuta yhteiskunnalliseen osallisuuteen.

3.4.4.3 Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain ja -asetuksen ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain sekä omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitajalain mukaisia palveluja. Vammaispalvelulain ja asetuksen mukaisten vammaispalvelujen ja tukitoimien tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Palvelujen ja tukitoimien tulee edesauttaa vammaisen henkilön omatoimista suoriutumista. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla. Kehitysvammaispalveluiden tehtävänä on tuottaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja, mikäli muut palvelut tai vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai soveltuvia henkilölle. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus ovat palveluasuminen, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt sekä henkilökohtainen apu. Harkinnanvaraisia eli määrärahasidonnaisia palveluja ovat omaishoidontuki, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä muut avustukset.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Vammaispalveluihin tulevat hakemukset ja ilmoitukset käsitellään nopeasti sekä palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikoja noudattaen	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi. Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä ja määräajassa.	Seurantatilastot käsittelyaikojen toteutumisesta palvelutarpeen arvioinnin tekeminen / palveluiden myöntäminen 3kk:n sisällä.
Vammaispalvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia ja oikea-aikaisia Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Tehdään asiakkaille palvelusuunnitelma sekä tarkistetaan aiemmat suunnitelmat tarpeenmukaisesti/säännöllisesti. Palvelusuunnitelmia tarkastaessa huomioidaan erityisesti asiakkaan nykytilanne suhteessa annettuihin palveluihin (mm. henkilökohtainen apu ja kuljetuspalvelut). Jatkuva asiakaspalaute otetaan käyttöön – asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin. Otetaan kokeiluun henkilökohtainen budjetointi.	Palvelusuunnitelmien määrä (uudet ja tarkistettut). Saatu asiakaspalaute (määrä) Asiakkaiden kokema hyöty palveluista (asiakaspalautteen sisältö)
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoinniva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen.	Kehittämisiltapäivien toteutumisen säännöllisesti (määrä/vuosi). Toteutuneiden täydennyskoulutusten ja mahdollisen työnohjauksen määrä.

	Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet. Työhyvinvointiin ja -turvallisuuden kiinnitetään huomiota.	Toteutuneet kehityskeskustelut (määrä). Uhkatilanteiden raportointi laskee (määrät).
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Laitoshoidon määrä vähenee ja itsenäisen asuminen määrä kasvaa	Laitoshoidossa olevien määrää vähennetään mahdollisuuksien mukaisesti. Otetaan käyttöön ryhmämuotoisen ja tuetun asumisen yksikkö, tuetaan asumista yksityisillä vuokramarkkinoilla.	Tilastot / asiakkaiden määrä ▪ tuettu asuminen / palveluasuminen / tehostettu palveluasuminen.
Kuljetuspalvelukustannusten kasvua hillitään ja kuluja pienennetään.	Kuljetuspalvelujen välityskeskustoiminta toiminnassa.	Kuljetuspalvelujen kustannukset vähenevät 20 %.

Vammaispalvelujen rakenteelliset muutokset ja haasteet

- Tuetun ja ohjatun asumispalveluyksikön valmistuminen, muuttovalmennus asukkaille. Käyttöönotto tapahtunee alkutalven 2019 aikana.

3.4.5 Perusturvan talousarviotaulukot

TAULUKKO 33: LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

JÄRVI-POHJANMAAN PERUSTURVA TALOUSARVIO 2019/LAUTAKUNTA

Perusturva	TP 2017 kv 28.5.2018 § 26	TA2018 kv 27.11.2017 § 99	TA2019*	Muutos (€) TA2018/ TA2019	Muutos (%) TA2018/ TA2019
Lautakuntahallinto+projektit	37 730	37 350	36 350	-1 000	-2,7 %
Terveyspalvelut	22 420 118	23 053 613	29 572 541	6 518 928	28,3 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	14 442 411	15 689 247	19 435 474	3 746 227	23,9 %
Sosiaalipalvelut	9 799 568	9 146 492	12 213 193	3 066 701	33,5 %
Lautakunta yhteensä:	46 699 827	47 926 702	61 257 558	13 330 856	27,8 %

*Lappajärven kunta on mukana TA2019 luvuissa.

TAULUKKO 34: PERUSTURVA, ALAJÄRVI

Talousarvioesitys 2019 5.11.2018 **Alajärven kaupunki**

Toimiala:

Perusturva

Vastuuviranhaltija:

vs. Peruspalvelujohtaja Marita Ylilahti

Perusturva	TP2017 kv 28.5.2018 § 26	TA2018 kv 27.11.2017 § 99	TA2019	Muutos (€) TA2018/ TA2019	Muutos (%) TA2018/ TA2019
Toimielimet+projektit	28 898	28 608	22 417	-6 191	-21,6 %
Terveyspalvelut	16 580 546	17 425 760	18 048 145	622 385	3,6 %
Vastaanotto + terveysneuvonta	3 003 582	3 590 064	3 675 858	85 794	2,4 %
Erikoissairaanhoido	12 145 724	12 500 000	12 900 000	400 000	3,2 %
Suun terveydenhoito	1 026 154	994 321	1 094 857	100 536	10,1 %
Työterveyshuolto	54 593				
El.lääk.+ ymp	350 493	341 466	377 430	35 964	10,5 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	10 897 425	12 018 733	11 146 769	-871 964	-7,3 %
Hoiva- ja hoito	10 339 669	11 352 936	10 519 539	-833 397	-7,3 %
Kuntoutus	557 756	665 797	627 230	-38 567	-5,8 %
Sosiaalipalvelut	7 567 509	6 964 336	7 510 859	546 523	7,8 %
Aikuisten palvelut	1 762 032	1 534 953	1 715 516	180 563	11,8 %
Perhepalvelut	1 829 338	1 900 663	1 912 151	11 488	0,6 %
Vammaispalvelu	3 976 139	3 528 720	3 883 193	354 473	10,0 %
Alajärvi yhteensä:	35 074 378	36 437 437	36 728 190	290 753	0,8 %

TAULUKKO 35: HALLINTO

ALAJÄRVEN HALLINTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos (%) TA2018/ TA2019
Toimielimet				
Kulut	52 827	22 480	18 100	-19,5 %
Tuotot	35 482	0	0	
Netto	17 345	22 480	18 100	-19,5 %
Projektit				
Kulut	11 928	6 127	4 317	-29,5 %
Tuotot	374	0	0	
Netto	11 554	6 127	4 317	-29,5 %
Toimielimet + projektit yht.	28 898	28 608	22 417	-21,6 %

TAULUKKO 36: TERVEYSPALVELUT

ALAJÄRVEN TERVEYSPALVELUT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos (%) TA2018/ TA2019
VASTAANOTTOPALVELUT				
Avohoito/Vastaanottotoiminta	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	2 370 269	2 827 147	2 832 404	0,2 %
Tuotot	408 163	318 343	286 283	-10,1 %
Netto	1 962 107	2 508 804	2 546 121	1,5 %
Laboratoriotutkimukset	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	348 423	340 000	350 000	2,9 %
Tuotot	2 038	0	0	
Netto	346 385	340 000	350 000	2,9 %
Röntgentutkimukset	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	126 800	128 000	128 000	0,0 %
Tuotot	118	0	0	0,0 %
Netto	126 681	128 000	128 000	0,0 %
VASTAANOTTOPALVELUT YHTEENSÄ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	2 845 492	3 295 147	3 310 404	0,5 %
Tuotot	410 319	318 343	286 283	-10,1 %
Netto	2 435 173	2 976 804	3 024 121	1,6 %

TERVEYSNEUVONTAPALVELUT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	576 519	616 898	654 773	6,1 %
Tuotot	8 110	3 639	3 035	-16,6 %
Netto	568 409	613 259	651 737	6,3 %
VASTAANOTTO + TERVEYSNEUVONTA YHTEENSÄ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	3 422 011	3 912 046	3 965 177	1,4 %
Tuotot	418 429	321 982	289 318	-10,1 %
Netto	3 003 582	3 590 064	3 675 858	2,4 %
ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
kulut	12 148 857	12 500 000	12 900 000	3,2 %
Tuotot	3 132	0	0	
Netto	12 145 724	12 500 000	12 900 000	3,2 %
SUUN TERVEYDENHUOLTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	1 371 226	1 324 825	1 445 950	9,1 %
Tuotot	345 072	330 594	351 094	6,2 %
Netto	1 026 154	994 231	1 094 857	10,1 %
ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	350 493	341 466	377 430	10,5 %
Tuotot	0	0	0	
Netto	350 493	341 466	377 430	10,5 %
TYÖTERVEYSHUOLTO*	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	598 432	748 550	607 573	-18,8 %
Tuotot	543 839	748 550	607 573	-18,8 %
Netto	54 593	0	0	
*nettobudjetointi, ali/ylijäämä jaetaan asukasluvun mukaan jäsenkunnille				
TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	17 891 018	18 826 886	19 296 130	2,5 %
Tuotot	1 310 472	1 401 126	1 247 985	-10,9 %
Netto	16 580 546	17 425 760	18 048 145	3,6 %

TAULUKKO 37: HOITO JA HOIVA

ALAJÄRVEN HOIVA- JA HOITOPALVELUT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos (%) TA2018/ TA2019
HOIVA- JA HOITO				
Omaishoidon tuki	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	510 852	472 040	434 576	-7,9 %
Tuotot	8 030	0	0	
Netto	502 823	472 040	434 576	-7,9 %
Asiakasohjausyksikkö	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	81 486	202 121	220 711	9,2 %
Tuotot	1 057	0	0	
Netto	80 429	202 121	220 711	9,2 %
Kotihoito	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	2 767 353	3 091 404	2 894 066	-6,4 %
Tuotot	601 058	534 427	531 055	-0,6 %
Netto	2 166 295	2 556 977	2 363 011	-7,6 %
Päiväkeskus	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	126 780	173 780	160 763	-7,5 %
Tuotot	22 290	37 269	21 956	-41,1 %
Netto	104 490	136 511	138 807	1,7 %
Palveluasuminen/Tehostettu palveluasuminen	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	7 862 988	8 098 284	7 814 438	-3,5 %
Tuotot	1 791 733	1 635 695	1 627 510	-0,5 %
Netto	6 071 255	6 462 589	6 186 928	-4,3 %
Akuuttihoito/omat/ostetut	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	1 732 401	1 829 291	1 414 770	-22,7 %
Tuotot	318 024	306 593	239 265	-22,0 %
Netto	1 414 377	1 522 698	1 175 505	-22,8 %
HOIVA- JA HOITO YHTEENSÄ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	13 081 860	13 866 920	12 939 324	-6,7 %
Tuotot	2 742 192	2 513 984	2 419 785	-3,7 %
Netto	10 339 669	11 352 936	10 519 539	-7,3 %

KUNTOUTUS	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	570 248	673 882	635 875	-5,6 %
Tuotot	12 492	8 085	8 645	6,9 %
Netto	557 756	665 797	627 230	-5,8 %
HOIVA- JA HOITOPALVELUT YHTEENSÄ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	13 652 108	14 540 802	13 575 199	-6,6 %
Tuotot	2 754 683	2 522 069	2 428 430	-3,7 %
Netto	10 897 425	12 018 733	11 146 769	-7,3 %

TAULUKKO 38: SOSIAALIPALVELUT

ALAJÄRVEN SOSIAALIPALVELUT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos (%) TA2018/ TA2019
AIKUISTEN PALVELUT				
Mielenterveystyö	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	944 257	829 673	893 409	7,7 %
Tuotot	25 939	22 370	26 000	16,2 %
Netto	918 317	807 303	867 409	7,4 %
Päihdehuolto	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	94 627	116 872	115 343	-1,3 %
Tuotot	296	0	0	
Netto	94 331	116 872	115 343	-1,3 %
Aikuissosiaalityö ja sosiaaliohjaus	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	130 197	132 051	125 693	-4,8 %
Tuotot	1 616	0	0	
Netto	128 581	132 051	125 693	-4,8 %
Toimeentulotuki	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	590 089	392 400	501 610	27,8 %
Tuotot	98 623	47 000	45 000	-4,3 %
Netto	491 466	345 400	456 610	32,2 %
Työllistämistoiminnan piirissä olevat	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	135 287	135 327	153 261	13,3 %
Tuotot	5 950	2 000	2 800	40,0 %
Netto	129 337	133 327	150 461	12,9 %

AIKUISTEN PALVELUT YHTEENSÄ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	1 894 456	1 606 323	1 789 316	11,4 %
Tuotot	132 424	71 370	73 800	3,4 %
Netto	1 762 032	1 534 953	1 715 516	11,8 %
PERHEPALVELUT				
Lapsiperheiden avopalvelut	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	564 641	645 570	682 421	5,7 %
Tuotot	11 044	3 674	3 980	8,3 %
Netto	553 598	641 895	678 441	5,7 %
Lastensuojelu	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	416 126	416 421	480 580	15,4 %
Tuotot	747	0	0	
Netto	415 379	416 421	480 580	15,4 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	893 688	872 347	802 129	-8,0 %
Tuotot	33 327	30 000	49 000	63,3 %
Netto	860 361	842 347	753 129	-10,6 %
PERHEPALVELUT YHTEENSÄ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	1 874 456	1 934 338	1 965 130	1,6 %
Tuotot	45 118	33 674	52 980	57,3 %
Netto	1 829 338	1 900 663	1 912 151	0,6 %
VAMMAISPALVELUT				
Avopalvelut	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	922 600	989 363	954 956	-3,5 %
Tuotot	99 216	90 400	64 000	-29,2 %
Netto	823 384	898 963	890 956	-0,9 %
Avustukset	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	1 257 098	992 960	1 198 858	20,7 %
Tuotot	6 552	0	0	
Netto	1 250 546	992 960	1 198 858	20,7 %
Asumispalvelut	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	1 571 585	1 510 491	1 621 472	7,3 %
Tuotot	403 127	323 694	344 893	6,5 %
Netto	1 168 457	1 186 796	1 276 579	7,6 %

Kehitysvammaisten laitoshoido	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	733 752	450 000	516 800	14,8 %
Tuotot	0	0	0	
Netto	733 752	450 000	516 800	14,8 %
VAMMAISPALVELUT YHTEENSÄ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	4 485 034	3 942 814	4 292 086	8,9 %
Tuotot	508 895	414 094	408 893	-1,3 %
Netto	3 976 139	3 528 720	3 883 193	10,0 %
SOSIAALIPALVELUT YHTEENSÄ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos %
Kulut	8 254 485	7 483 474	8 046 532	7,5 %
Tuotot	686 976	519 138	535 673	3,2 %
Netto	7 567 509	6 964 336	7 510 859	7,8 %

3.5 Alajärven sivistyslautakunta

Sivistystoimen palvelut Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan alueella.

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019

1. Sivistystoimen toimintasuunnitelman laatiminen Alajärven ja Vimpelin strategioiden mukaiseksi.
2. Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa toisen asteen koulutuksen syksyllä 2019.
3. Kirjastopalvelut pysyvät Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja läänin keskitasolla.
4. Ohjaamo-toiminta vakiinnutetaan vuoden 2019 aikana.
5. Museolain uudistuksesta johtuen Alajärven kaupunki hakee alueellista taidemuseotehtävää.

3.5.1 Sivistystoimen hallinto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2019–2021

Tavoitteiden tehtävänä on tukea uuden strategian mukaisia kriittisiä menestystekijöitä.

- **Yhteistyö**
  - sisäinen
  - poikkihallinnollinen
  - kolmas sektori
- **Laadukkaat sivistyspalvelut**
  - Kaupunkilaisten hyvinvoinnin näkökulman toteutuminen palvelujen tuottamisessa.
  - Sivistyslautakunta osallistuu Sivistyskunta 2020-valmennusohjelmaan osana sivistystoimen kehittämissuunnitelman laatimista.
  - Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuutta kehitetään edelleen aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaisesti.
- **Henkilöstö**
  - perehdyttämissuunnitelma
  - työhyvinvointi
  - ammattitaidon ylläpito
    - kehityskeskustelut ja niiden seuranta 100 %
    - koulutussuunnitelma.
- **Taloudellisuus**
  - palvelutarjonnan kasvusta johtuvan käyttökustannusten hallinta.

Perustelut 2019–2021

Sivistyslautakunta vastaa toimialaansa kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta. Lisäksi Alajärven kaupunki tuottaa vastuukuntana kaikki sivistystoimen palvelut ostopalvelusopimuksella Vimpelin kunnalle.

Arviointityö kohdistuu kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuuteen sekä vuonna 2017 aloitetun uuden toimintamallin ja siihen liittyvien ratkaisujen sujuvuuteen.

Henkilöstön koulutusta voidaan tarjota itse järjestettyjen koulutusten lisäksi maakunnallisten Osaaja- ja Etevä-hankkeiden puitteissa. Lisäksi maakunnallinen Tutorix-hanke kouluttaa tutor-opettajia.

3.5.2 Varhaiskasvatus

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2019–2021

- Henkilöstön pedagogisen osaamisen lisääminen ja varhaiskasvatuksen sisältöjen kehittäminen.
- Henkilöstön työtehtävien vaativuuden arviointi ja korvausjärjestelmän luominen.
- Henkilöstörakenteen muuttaminen asteittain vastaamaan uuden varhaiskasvatuslain vaatimuksia.
- Yhteistyön lisääminen ja yhteistyömallien selkeyttäminen muiden lapsiperheiden kanssa toimivien tahojen kanssa.
- Liikunnan lisääminen ja liikkuvan elämäntavan tukeminen varhaiskasvatuksessa.

Perustelut 2019–2021

Varhaiskasvatuksen rakennemuutoksen myötä kaikki yksiköt toimivat asianmukaisissa tiloissa. Jatkossa keskitytään edelleen henkilöstön pedagogisen osaamisen ylläpitämiseen ja toiminnan sisältöjen kehittämiseen. Osaamista ylläpidetään ja laajennetaan Etelä-Pohjalaisten kuntien yhteisen täydennyskoulutusmallin ETEVÄ:n avulla. Sisältöjä kehitetään mm. hyödyntämällä tehokkaammin pienryhmätoiminnan tarjoamia mahdollisuuksia kaikissa alueen päiväkodeissa.

Varhaiskasvatukseen luodaan työn vaativuutta mittaavat kriteerit, joiden avulla vaativammat tehtävät ja vastuut voidaan huomioida palkkauksessa.

Uuden varhaiskasvatuslain myötä päiväkotien henkilöstörakennetta on muutettava vuoteen 2030 mennessä. Tällä hetkellä päiväkotien henkilöstön mitoitukseen laskettavasta henkilöstöstä vähintään kolmanneksella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus

ja muilla vähintään lastenhoitajan kelpoisuus. 1.1.2030 alkaen päiväkodin kasvatus- opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoituslaskentatavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Rakennemuutos huomioidaan palkkaamalla eläkkeelle siirtyvien lastenhoitajien tilalle varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuuden omaavia työntekijöitä sekä kannustamalla vakinaisia lastenhoitajia jatko-opintoihin.

Lapsiperheiden saamia palveluita voidaan parantaa ja tehostaa lisäämällä ja kehittämällä eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Kehitystyötä tehdään mm. perhekeskuksen toimintamalleja suunniteltaessa. Yhteistyömalleja kehitetään myös sivistystoimen sisällä yhdessä musiikkiopiston, kirjaston ja vapaa-aikapalveluiden kanssa.

Osa Alajärven ja Vimpelin varhaiskasvatuksen yksiköistä on osallistunut valtakunnallisiin lasten liikuntaa tukeviin hankkeisiin. Hankkeiden avulla varhaiskasvatuksen henkilöstöä koulutetaan hyödyntämään aktiivisesti varhaiskasvatuksen arjen tarjoamat liikkumisen mahdollisuudet. Työtä jatketaan, ja hankkeisiin osallistuvien yksiköiden määrää lisätään. Tavoitteena on liikuntamyönteinen toimintakulttuuri, jonka myötä liikunnan osuus Alajärven kaupungin järjestämässä varhaiskasvatuksessa kasvaa.

3.5.3 Perusopetus

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2019–2021

- Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa II-asteen opinnot syksyllä 2019.
- Opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen oman, maakunnallisen ja valtakunnallisen koulutuksen avulla.
- Koulujen yhteinen opetussuunnitelmaan perustuva kokonaisuus on *Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen*. Lisäksi jatkuu 1.8.2016 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen ja jatkovalmistelu koskemaan koko perusopetusta.
- Alajärven yläkoulun 1.8.2018 alkaneen kuntoutusluokkatoinnin vakiinnuttaminen osaksi oppilashuoltoa.
- Varhennetun kaksikielisen opetuksen toimintamallin luominen ja valmistelu lukuvuoden 2020–2021 tarpeita varten.

Perustelut 2019–2021

Sivistystoimen tälle valtuustokaudelle asetetun strategisen tavoitteen mukaisesti kaikki perusopetuksen 9. luokan päättötodistuksen saavat aloittavat II-asteen koulutuspaikan.

Tavoitteena on nuorten koulutuksen keskeyttämisen vähentäminen ja syrjäytymisen ehkäisy nuorisotakuun toteuttamiseksi erilaisia tukitoimia hyödyntäen.

Toisen asteen opinnot mahdollisesti keskeyttäneet pyritään saamaan uudelleen opintojen pariin uutena aloitettavan Ohjaamo-toiminnan avulla.

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2016 alkaen luokilla 1.–6. vuosiluokilla ja suunnittelutyö jatkuu 7.–9. vuosiluokien osalta 1.8.2019 asti. Lisäksi kieltenopetuksen varhentaminen alkaa valtakunnallisesti 1.1.2020.

Alajärven kaksikielisen opetuksen hankkeet ovat osa kielten opetuksen varhentamista tukevia kärkihankkeita. Niiden avulla selvitettiin alueelle parhaiten sopiva kaksikielisen opetuksen muoto ja laajuus sekä luodaan Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan alueelle sopiva kaksikielisen opetuksen malli.

Toiminnan peruslähtökohdat:

Vahvistetaan yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa, painopisteenä on ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki sekä kehitetään tuen järjestämistä Perhekeskus-mallin mukaisesti.

Toiminnalla tuetaan perusopetuksen yhtenäisyyttä, vahvistetaan tuen jatkumoa varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä perusopetuksesta toiselle asteelle.

Kehittämisessä painottuu moniammatillinen, eri hallintokuntien, organisaatioiden ja eri viranomaistahojen sekä palveluntuottajien välinen yhteistyö.

Perusopetuksen kansallisten laatuksiteerien tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Laatuksiteerit on muodostettu rakenteiden laadusta (johtaminen, henkilöstö, taloudelliset resurssit, arviointi) sekä oppilaan kohtaaman toiminnan laadusta (opetussuunnitelman toteutuminen, opetus ja opetusjärjestelyt, oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki, osallisuus ja vaikuttaminen, kodin ja koulun yhteistyö, fyysinen oppimisympäristö ja oppimisympäristön turvallisuus).

3.5.4 II-aste / lukiokoulutus

Alajärven lukiokoulutus: Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2019–2021

Keskeinen tehtävä

Alajärven koululaitoksessa kiinnitetään erityisesti huomiota viihtyisyyteen, opetuksen korkeaan tasoon, tukitoimiin sekä opetushenkilökunnan jaksamiseen, joissa avaintekijänä on yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen. Toiminnassa korostuvat vastuuntunto, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus. Lukio-opiskelussa pidetään myös tärkeänä opiskelijoiden henkistä kasvua, hyvän itsetunnon kehittymistä ja työnteon arvostamista. Lukioissa jalkautetaan käytäntöön uuden opetussuunnitelman ja sähköisten oppimisympäristöjen tuomat haasteet. Erilaisilla hankkeilla (Pohjalta pintaan -hanke, Japani-hanke, Liikkuva koulu -hanke) kehitetään toiminnan eri osa-alueita.

Toimintaympäristö ja kattavat tukipalvelut

Alajärven ja Vimpelin lukiot ovat korkeatasoisen hyvin varustettuja yleislukioita. Lukioissa on valmiudet toteuttaa kursseja ja kokeita sähköisissä oppimisympäristöissä. Lukioissa tarjotaan pakollisten kurssien lisäksi kattava valikoima syventäviä ja soveltavia kursseja. Lukiot tarjoavat yhteistyössä Opinlakeusverkoston, muiden oppilaitosten, korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa opiskelijoille monipuoliset mahdollisuudet painottaa opintoja henkilökohtaisten toiveiden ja tarpeiden mukaan.

Opiskelija voi täydentää opintojaan Järviseudun ammatti-instituutin, musiikkiopistojen, Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston ja kesälukiodien kursseilla. Opiskelija voi suorittaa ammattikorkeakouluopintoja mm. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa. Opiskelija voi suorittaa lukiodiplomin kuvataiteessa, musiikissa, liikunnassa, mediassa ja tekstiilityössä. Opiskelija voi harrastaa usean lajin kilpaurheilua lukio-opintojen rinnalla mm. Vimpelin lukion palloilulinjalla ja Alajärven lukion liikuntakursseilla.

Opiskeluhuollon tukipalveluilla turvataan yksilöllisen ja yhteisöllisen opiskeluhuollon tehokas toteutuminen. Lukio-opiskelun alussa opiskelijaa ohjataan oman oppimistyylin ja opiskelutekniikan löytämisessä. Opiskelijoita ohjataan sähköisten oppimisympäristöjen käytössä.

Toimipaikat

Alajärven kaupungin lukiolaitoksella on kaksi toimipaikkaa. Alajärvellä toimivassa lukiossa on noin 200 opiskelijaa ja Vimpelin toimipisteessä noin 80.

Henkilöstö

Alajärven lukiossa on 16 päätoimista opettajaa, joilla kaikilla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Yhteisiä opettajia yläkoulun kanssa lukuvuonna 2018–2019 on neljä. Yhteisten opettajien käyttöä rajoittaa erilai-

nen työjärjestystekniikka. Lukion opiskelijan mahdollisuutta valita ammatillisia opintoja rajoittaa ammatti-instituutin poikkeava työjärjestystekniikka. Vimpelissä on 15 opettajaa, jotka yhtä lukuun ottamatta ovat yhteisiä yläkoulun kanssa. Virtuaaliopetusta lukiosta toiseen antaa useampi opettaja (lukuvuonna 2018–19 kaksi Alajärven ja kaksi Vimpelin opettajaa).

TAULUKKO 39: TALOUDELLISET JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2019–2021 SEKÄ KEINOT NIIDEN SAAVUTTAMISEKSI

Taloudellinen ja toiminnallinen tavoite	Tavoitteen saavuttamisen keinot
Talousarvio laaditaan kohdennetusti toimintaan ja toimintaympäristön kehittämiseen	- Koulutuspalvelun ja toimintaympäristön kehittäminen pitkällä aikajänteellä ottaen huomioon myös uudet lainsäädölliset muutokset
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen	- opettajien koulutukseen panostaminen - saman oppiaineen opettajien vertaistuki - henkilöstöä tuetaan monipuolisten arviointimenetelmien sekä sähköisten oppimis- ja koeympäristöjen käytössä
Koulutus vastaa erilaisten oppijoiden opiskelutarpeisiin, mahdollistaa selkeät ja toimivat opiskelupolut sekä hyvän pohjan jatko-opintoihin	- opetuksessa käytetään monipuolisia opiskelumenetelmiä, varataan riittävä määräraha uusiin opiskeluvälineisiin ja tietoteknisiin laitteisiin - henkilökohtaisella ohjauksella varmistetaan selkeä opiskelupolku ja valmiudet jatko-opiskeluun - opettajia ja opiskelijoita kannustetaan osallistumaan kansainvälisyshankkeisiin ja kielikoulutukseen - monipuolisilla hankkeilla mahdollistetaan toiminnan eri osa-alueiden kehittäminen (Pohjalta pintaan-, Japani- ja Liikkuva koulu -hanke)
Koulujen välisen yhteistyön kehittäminen	- eläkkeelle siirtymisen jälkeen täytettävät virat pyritään täyttämään yhteisenä lukion ja yläkoulun kanssa tai lukioden kesken - tiivistetään opetuksellista yhteistyötä lukioden toimipisteiden kesken - kehitetään edelleen yliopisto- ja ammatti-korkeakoulu yhteistyötä
Alajärven ja Vimpelin lukiot ovat vetovoimaisia	- yhteistyöllä lukioden ja muiden oppilaitosten kanssa varmistetaan laaja kurssitarjonta

	- lukioita markkinoidaan järjestelmällisesti ja markkinoinnissa tuodaan selkeästi ilmi opiskelijan edut alueen lukioissa, laaja kurssivalikoima ja painotukset sekä hyvät oppimistulokset
Lukioissa saavutetaan hyvät tulokset ja valmiudet jatko-opiskeluun	- yo-kirjoitusten tuloksissa pyritään vähintään saavuttamaan valtakunnalliset keskiarvot - lukion jälkeen jatko-opiskeluun sijoittuminen on vähintään valtakunnallista keskitasoa - hyvällä opinto-ohjauksella pyritään keskeyttäneiden määrä pitämään alhaisena

3.5.5 II-aste / ammattiopetus

Järviseudun ammatti-instituutti toimii Etelä-Pohjanmaan Järviseudulla. Toimipisteet sijaitsevat Alajärven lisäksi Kauhavalla, Lappajärvellä ja Alavudella (Töysä). Koulutusta annetaan kuuteentoista (16) koulutusammattiin, Alajärvellä ja Kauhavalla toimivat myös oppisopimuspalvelut. Monet koulutusalat ovat tarjolla myös aikuisille monimuotokoulutuksena.

Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta ovat omistajana Järviseudun koulutuskuntayhtymässä.

Alajärven kaupunki ja Soinin kunta ovat omistajina koulutuskuntayhtymä Sedussa.

Korkea-asteen yhteistyö

Toiminnalliset tavoitteet vuosille 2019–2021

Maakuntakorkeakoulutoiminta jatkuu SeAMK:n vakinaisena toimintana Järviseudulla. Yhteistyösopimus maakuntakorkeakoulutoiminnasta Etelä-Pohjanmaalla on allekirjoitettu vuonna 2016. Sopijapuolina ovat Seinäjoen ammattikorkeakoulu Oy (SeAMK) ja Alajärven kaupunki, Vimpelin kunta, Soinin kunta, Lappajärven kunta, Evijärven kunta. Järviseudun kunnat ovat tehneet päätöksen osallistumisesta maakuntakorkeakoulun rahoitukseen. Nimenä on Etelä-Pohjanmaan maakuntakorkeakoulu, Alajärvi Kampus.

Maakuntakorkeakoulutoiminta perustuu SeAMK:in ja kuntien yhteistyölle. Maakuntakorkeakoulun toiminnan koordinaattorina toimii SeAMK ja sen maakuntakorkeakoulun toiminnasta vastaavat henkilöt.

Mukana yhteistyössä ovat myös toisen asteen oppilaitokset ja vapaa sivistystyö. Tärkeä tekijä yhteistyössä on myös alueen elinkeinoelämän vahva sitoutuminen toimintaan. Koordinoitu verkostoihin perustuva yhteistyö on joustava tapa järjestää alueen tarpeista lähtevää koulutusta sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI).

Maakuntakorkeakoulun tavoitteena on mm:

- organisoida korkeakoulujen, elinkeinoelämän sekä julkisen sektorin yhteistyötä alueella
- vahvistaa koulutuksen saatavuutta ja vaikuttavuutta alueella
- saada ja hyödyntää tietoa alueiden tarpeista ja syventää korkeakoulujen osaamista ja vaikutusta alueella
- tukea maakuntakorkeakoulun toimialueen kehittämistyötä
- lisätä koulutusorganisaatioiden välistä yhteistyötä
- kartoittaa TKI-toiminnan tarve alueella ja välittää tarpeenmukaisia TKI-palveluja alueen yritysten ja organisaatioiden kehittämiseksi.

Alajärvellä on alkanut tammikuussa 2018 sairaanhoitajakoulutus (AMK) monimuotototeutuksena. Koulutus on kestoaltaan 3,5 vuotta, jonka aikana opiskelija suorittaa yhteensä 210 opintopistettä teoriaopintoja ja harjoitteluja. Sairaanhoitajakoulutuksen toteutuksesta on tehty oma erillinen sopimus.

3.5.6 Kansalaisopisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2019–2021

1. Opiskelijoita (netto-opiskelijat) vähintään 2 000 / vuosi
2. Nettokustannukset enintään 305 €/opiskelija
3. Kurssilaisia vähintään 3 650 / vuosi
4. Nettokustannukset enintään 170 €/kurssilainen
5. Opetukseen käytetään 8 500 tuntia/vuosi
6. Nettokustannukset enintään 80 €/opetustunti
7. Kussakin toimialueen kunnassa käytetään opetukseen asukasluvun mukainen osuus tunneista
8. Opetuksen peittävyys toimialueen asukkaista vähintään 15,0 %
9. Tuotot kuluista vähintään 14,0 %
10. Kurssien aloittaneista opiskelijoista vähintään 80 % suorittaa kurssin loppuun.

Perustelut 2019–2021

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston tavoitteet arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä toteutumien mukaan. Kurssin aloittaneen opiskelijan katsotaan suorittaneen kurssin loppuun, mikäli hän on ollut paikalla viimeisellä kahdella kerralla.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Kansalaisopiston opetustoiminta muodostuu kolmesta kokonaisuudesta; vapaan sivistystyön mukainen opetus, valtakunnallisen opetussuunnitelmaan perustuva taiteen perusopetus sekä avoin yliopisto-opetus. Opetusta järjestetään vuosittain yli 50 toimipaikassa kaikkien kuntien alueella.

Kansalaisopiston opetustoiminta on pääosin lähipalvelua. Tämän periaatteen mukaisesti opetusta pyritään järjestämään tasapuolisesti eri kunnissa ja mahdollisuuksien mukaan myös kylissä. Talous asettaa kuitenkin lähipalveluillekin rajat, tästä syystä pääosa opetuksesta joudutaan keskittämään kuntakeskuksiin tai osin jopa vain yhteen opetuspaikkaan koko toimialueella.

Kansalaisopiston opetustoiminnan avulla on mahdollisuus monenlaiseen omien taitojen kehittämiseen, sen lisäksi kansalaisopiston opetustoiminnalla on suuri merkitys myös sosiaalisten kontaktien luojana ja ylläpitäjänä varsinkin iäkkäille ja yksinäisille ihmisille mm. kylissä, joista yhteiset tapaamispaikat ovat poistuneet muiden palvelujen loppumisen myötä.

Iäkkäitten ihmisten ohella myös erityisesti peruskouluikäiset lapset ovat kansalaisopistolle merkittävä asiakasryhmä, mm. yksilöopetuksena tapahtuvaa pianonsoiton opetusta on tarjolla koko toimialueella. Kansalaisopiston alainen valtakunnalliseen taiteen perusopetukseen perustuva lasten kuvataidekoulu toimii aktiivisesti toimialueen jokaisessa kunnassa.

Työikäisten osuus on keskeinen erilaisissa kunto- ja terveysliikuntaryhmissä. Myös toimialueen kulttuuripalvelujen monipuolistajana kansalaisopiston merkitys on huomattava. Pääosa mm. alueen kuoroista seurakuntien kuoroja lukuun ottamatta toimii kansalaisopiston opintoryhminä. Samoin valtaosa toimialueen vuosittaisista näytelmistä valmistetaan kansalaisopiston opintoryhmien toimesta. Lisäksi alueen aikuisten kuvataiteelle ja käsityölle kansalaisopiston tarjoama opetus on hyvin merkittävää.

Omien kansalaisopistotoimintaan suunniteltujen opetustilojen puute vaikeuttaa kansalaisopiston määrätietoista kehittämistä. Kansalaisopisto joutuu toimimaan kymmenissä, hyvin vaihtelevissa, osin hyvinkin puutteellisissa tiloissa. Puutteellisista tiloista huolimatta Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto maksaa käyttämistään tiloista vuosittain n. 180.000 €. Alajärven kaupungin keskustassa sijaitsevaan Makasiinin voitaisiin suhteellisen pienin kustannuksin saada aikaan kansalaisopistolle ja muillekin erilaisille toimijoille hyvät opetus- ja harrastetilat.

Henkilöstö: rehtori, toimistosihteeri, 2 vakinaista virkaopettajaa, joista toinen täyttämättä sekä noin 70 tuntiopettajaa.

3.5.7 Alajärven musiikkiopisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet vuosille 2019–2021

1. Toiminta-alueena on Alajärvi, Soini sekä Kurikka ja opetuspisteet näiden lisäksi Jalasjärvellä, Lehtimäellä ja Jurvassa.
2. Syksyllä 2018 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman edellyttämiä toimintakäytäntöjä kehitetään ja arviointimenettelyjä uudistetaan. Jatkavat oppilaat siirtyvät käyttämään uutta opetussuunnitelmaa siirtymäkauden kuluessa, viimeistään kuitenkin 1.8.2021.
3. Alajärven musiikkiopiston lukukausimaksut muutetaan yhteneväksi kaikissa toiminta-alueen kunnissa lukuvuodesta 2019–2020 lukien. Lukukausimaksut pyritään pitämään kohtuullisella tasolla, jotta mahdollisimman monella olisi varallisuudesta riippumatta mahdollisuudet osallistua musiikkiopiston opintoihin.
4. Musiikkiopistoon valittujen oppilaiden keskeyttämisprosentti ensimmäisen vuoden aikana on alle 5.
5. Alajärven musiikkiopistossa olevan Eepos-oppilaitoshallintaohjelman käyttöä tehostetaan.
6. Oppilaitoksen toimintaa tehdään tunnetuksi mm. koulu- ja päiväkotivierailuin oppilasrekrytoinnin onnistumisen turvaamiseksi erityisesti pienempien toimipisteiden toiminta-alueella toimipisteiden säilyttämiseksi. Oppilasmäärä pidetään vähintään nykyisellä tasolla ja sitä pyritään hallitusti kasvattamaan.
7. Verkko-opetuksen ja etäopetuksen mahdollisuuksia osana opetusta selvitetään. Vähintään yhden instrumentin opetuksessa osa opetuksesta toteutetaan etäopetuksena. Tarkoituksena on vähentää niin opettajien kuin oppilaidenkin matkoihin kuluva aikaa ja kustannuksia sekä vahvistaa oppilaiden omatoimisen opiskelun taitoja.
8. Toimitaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä paikallisten, alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten verkostojen kanssa kustannusten kurissa pitämiseksi ja synergiaetujen saavuttamiseksi.

Perustelut 2019–2021

Alajärven musiikkiopisto toimii Alajärven lisäksi Soinissa ja Kurikassa. Kurikan ja Jalasjärven musiikkipalvelujen yhdistyttyä yhdeksi kokonaisuudeksi säilyy opetuspiste ja apulaisrehtorin toimipiste edelleen Jalasjärvellä.

Valtionosuuteen oikeuttava tuntimäärä vuonna 2018 on ollut 15 466 tuntia.

Yksikköhinta vuonna 2018 on 77,14 € ja valtionosuus siitä on 55,85 %. Näin ollen Alajärven musiikkiopiston saama valtionosuus vuonna 2018

on 666.300 €. Vuoden 2019 yksikköhinna OKM on esittänyt 76,83 €, minkä mukaan valtionosuuden kokonaismääräksi tulisi 663.639 €. Valtionosuuden laskennallinen peruste jaetaan sopimuksen mukaan siten, että Alajärven ja Soinin osuus on 46,3 % ja Kurikan ja Jalasjärven osuus 53,7 %.

Lukukausimaksujen esitetty tuotto vuodelle 2019 on 171 200 €, josta Alajärven-Soinin osuus on n. 77 500 € ja Kurikan 93 700 €. Tästä johtuen lukukausimaksuja korotetaan syyskauden 2019 alusta.

Oppilasmäärä

Suunnitelmakauden aikana oppilasmäärän ennakoidaan pysyvän vähintään nykyisellä tasolla ja tavoitteena on sitä hallitusti kasvattaa. Ohessa tavoiteltu oppilasmäärä 2020-luvun alussa, suluissa tilanne elokuussa 2018.

Osasto Alajärvi ja Soini Jalasjärvi-Kurikka

Musiikkileikkikoulu 70 (46) 100 (98)
Valmennusosasto 25 (27) 10 (0)
Musiikin perustaso 160 (153) 245 (213)
Musiikkiopistotaso 15 (11) 10 (9)
Aikuisosasto 30 (26) 15 (7)
YHTEENSÄ 300 (263) 380 (327)

Erityistä huomiota pitää kiinnittää pienten toimipisteiden Soinin, Lehtimäen ja Jurvan toimintaedellytyksiin ja oppilasmääriin. Myös Alajärven ja Soinin musiikkileikkikoulun oppilashankintaa vahvistetaan mm. keväisin pidettävin päiväkotivierailuin.

Henkilöstö

Alajärvellä on rehtorin virka, kolme opettajan virkaa sekä 17 tuntiopettajaa. Jalasjärvellä/Kurikassa on apulaisrehtorin virka, viisi opettajan virkaa ja 18 tuntiopettajaa. Tuntiopettajista kaksi opettaa sekä Alajärvellä että Jalasjärvellä/Kurikassa, joten yhteensä tuntiopettajia on 33. Osa tuntiopettajista on vakinaisesti kiinnitettyjä ja loputkin sellaiset tuntiopettajat, joilla ei ole päätyötä muualla, pyritään mahdollisuuksien mukaan vakinaistamaan.

Kaikilla viranhaltijoilla ja lähes kaikilla tuntiopettajilla on asetuksen mukainen kelpoisuus. Kelpoisten opettajien osuutta pyritään lisäämään entisestään. Opetusta annetaan n. 20 eri soittimessa. Instrumenttivalikoiman kasvattaminen merkitsisi sivutoimisten tuntiopettajien määrän lisäämistä nykyisestä.

Kokoaikaisen koulusihteerin sijoituspaikka on Alajärvellä, mutta hänen tehtäviinsä kuuluvat koko oppilaitoksen asiat.

3.5.8 Kirjastopalvelut

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2019–2021

1. Monipuolinen, ajantasainen ja kysyntää vastaava aineistokokoelma

- Kirjaston asiakkaiden käytettävissä tulee olla uudistuva, monipuolinen ja kysyntää vastaava kirjastoaineisto ja kirjastovälineistö. Kysyntään nähden tulee olla riittävästi aineistoa jokaisessa luokassa ja kutakin luokkaa kartutetaan riittävästi lainaukseen nähden. Lainausriski Alajärvi 1,7/vuosi ja Vimpeli 1,0/vuosi.
- Tavoitteena pysyä opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja läänin keskitasolla.
- Mittaustapa: kirja-aineiston hankinta % kokoelmasta, kirja-aineiston hankinta kpl / 1000 asukasta, muun kuin kirja-aineiston hankinta % kokoelmasta, muun kuin kirja-aineiston hankinta kpl / 1000 asukasta, kaukolainat / 1000 asukasta, lainausten määrä / asukas, lainausriski/vuosi, asiakaskysely.
- Verrataan suositusmääriin ja edellisvuoteen sekä tilastoihin Etelä-Pohjanmaalla, Länsi-Suomen läänissä ja koko maassa.

2. Taloudellisuus ja tehokkuus

- Tavoitteena on suunnittelukauden loppuun 2021 mennessä; Alajärvellä 18 lainaa/asukas/vuosi, 3,5 euroa/laina, 16 käyntiä/asukas/vuosi, 4 euroa/käynti, lainaajia 45 % asukkaista, www-käynnit 2 käyntiä/asukas/vuosi, taloudellisuusteholuku läänin keskiarvo (mitataan kirjastotoimen taloudellisuutta ja tehokkuutta) ja Vimpelissä 15 lainaa/asukas/vuosi, 4 euroa/laina, 8 käyntiä/asukas/vuosi, 8 euroa/käynti, lainaajia 40 % asukkaista, www-käynnit 2 käyntiä/asukas/vuosi ja taloudellisuusteholuku läänin keskiarvo.
- Mittaustapa: Kirjastotoimen taloudellisuutta ja tehokkuutta seurataan laskentakaavan mukaan:
$$\frac{\text{henkilöstömenot/asukas} + \text{aineistomenot/asukas}}{\text{lainat/asukas} + \text{käynnit/asukas}}$$

Mitä pienempi luku, sitä tehokkaampaa toiminta on taloudellisesti. Muita ko. tavoitteita mitataan lainaa/asukas/vuosi, käynti/asukas/vuosi, lainaajia % asukkaista, euroa/laina, euroa/käynti, www-käynnit/asukas/vuosi.

- Verrataan edellisvuoteen ja käytettävissä olevaan keskiarvoon Etelä-Pohjanmaalla, Länsi-Suomen läänissä ja koko maassa sekä opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksiin.

Perustelut 2019–2021

Tiedon, oppimisen ja kulttuurin palveluverkostona kirjasto kuuluu kunnallishallinnon peruspalveluihin ja kunta saa valtionosuutta kirjaston käyttökustannuksiin.

Kirjastolain mukaan yleisten kirjastojen tavoitteena tulee edistää pääsyä sivistykseen, kulttuuriin ja tietoon, edistää lukemiskulttuuria, lukutaitoa, elinikäistä oppimista ja osaamisen kehittämistä sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtana ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Kirjaston perustehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin sekä ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjota ohjausta ja tukea monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä tiloja oppimiseen ja harrastustoimintaan sekä tarjota tiloja työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Alajärven kaupungin kirjastoverkkoon kuuluvat Alajärven pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto, Alajärven kirjastoauto sekä Alajärven koulukeskuksen kirjasto. Vimpelin kunta ostaa kirjastopalvelut Alajärven kaupungilta. Kirjastot tekevät yhteistyötä järjestämällä erilaista oheistointia ja tarjoamalla toimitiloja kulttuurien kohtaamiseen ja osallistumalla yhteistyöhankkeisiin. Alajärven koulukeskuksen kirjasto on avoinna kahtena (2) päivänä viikossa yhteensä 11 tuntia (henkilökunta paikalla). Koulukirjastoon on hankittu vuoden 2018 aikana lainaus-/palautusautomaatti, mikä mahdollistaa kirjaston toiminnan muuna aikana omatoimiperiaatteella. Alajärven pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto sekä Vimpelin pääkirjasto palvelevat asiakkaita myös omatoimikirjastoina joka päivä. Alajärven kirjastoauto liikennöi kolmena (3) päivänä viikossa. Kirjastoauto ei liikennöi kesäaikana. Kirjastoauto toimii myös vaalibussina.

Alajärven kaupunginkirjasto ja Vimpelin kunnankirjasto kuuluvat 22 kunnan muodostamaan Eepos-kirjastojen kimppaan, jolla on yhteinen kirjastojärjestelmä ja tietokanta, E-kirjatietokanta, lehti- ja musiikkietietokantoja, yhteinen kirjastokortti ja käyttösäännöt. Kirjastoaineistoa kuljetetaan Eepos-kimpan kirjastojen välillä kerran viikossa. Eepos-kirjastoissa verkkokirjastona toimii Eepos Finna. Syvennetään edelleen yhteistyötä Eepos-kirjastojen kanssa yhteisten projektien myötä. Hyvin toimintaa YTY-kirjastojen yhteistyötä jatketaan jossakin määrin maakuntatason kimpan muutoksista huolimatta. Vuonna 2018 on aloitettu Alajärvellä ja Vimpelissä kaksi lukemisen edistämishanketta, joihin on saatu AVI:lta avustusta yhteensä 11.000 euroa. Yhteistyössä opettajien kanssa viedään lukemisen edistämishankkeita eteenpäin. Tiivistetään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Jatketaan tapahtumantuotantoa ja näyttelytoimintaa. Pyritään olemaan näkyvillä sosiaalisessa mediassa.

Henkilöstö

Vastuuviranhaltija: kirjastotoimenjohtaja

- Alajärven kaupunginkirjasto (pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto, kirjastoauto ja koulukirjasto): 2 kirjastonhoitajaa, 3 kirjastosihtööriä ja kirjastoautosihtööri

- Vimpelin kirjasto: 2 kirjastosihtööriä.

3.5.9 Kulttuuripalvelut

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan keskeinen toiminta-ajatus on tuottaa kulttuuripalveluja monialaisena yhteistyönä kuntalaisten kanssa. Samalla edistetään kaupungin julkisuuskuvaa, parannetaan asumisviihtyvyyttä sekä tuetaan omaehtoista tapahtumatuotantoa ja kulttuuriperinnön vaalimista hyödyntäen alueen omia vahvuuksia vastuumuseotoiminnassa ja Aalto-kaupunkien verkostossa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnallisen toimijan rooli on muuttunut sisällöntuottajasta koordinoijaksi ja toiminnan mahdollistajaksi. Pitkän tähtäimen haasteet liittyvät väestön ikärakenteen, sisäisen ja ulkoisen muuttoliikkeen sekä kuntarakenteen mahdollisten muutosten mukanaan tuomiin palvelujen tarpeen ja sisällön muuttumiseen.

Tavoitteet ja toiminnan kehittäminen

Vapaa-aikatoimen koordinoimaan vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan määritellään eri kulttuuritoimijoiden tuottamat tilaisuudet.

Kulttuuripalvelujen tuotannollisia avainsanoja ovat omaehtoisuus ja yhteisöllisyys. Tavoitteita toteutetaan vapaaehtoissektorin tuottamalla kulttuuritarjonnalla ja sitä täydentävällä kunnallisella tuotannolla. Omaehtoista tapahtumatuotantoa tuetaan sivistyslautakunnan jakamalla kohdeavustuksilla. Kulttuuritoimijoita rohkaistaan perustamaan uusia toimintamalleja. Uusien toimintamallien ja -tapojen käynnistämistä voidaan tukea mm. kohdeavustusten, markkinointiavun tai ostopalvelusopimusten muodossa.

Tapahtumatuotannossa ja sen tukemisessa otetaan huomioon paikkakuntien luonteet. Suvaitsevaisuusteema nostetaan esiin silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Paikalliskulttuuria ja -perinteitä vaalitaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa, yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Muiden kunnallisten yhteistyötahojen kanssa tuotetaan resurssien ja tarjonnan puitteissa vähintään yksi yhteinen vierailuesitys tai muu tilaisuus.

Toiminnan mittareita ovat kävijämäärät, yleisöpalaute sekä palvelujen tuottamiseen käytettävän rahamäärän suhde asukaslukuun (€/asukas), kulttuuritarjonnan tuottamiseen käytetyn rahamäärän suhde yleisömäärään (€/kävijä) sekä luovien alojen osuus tapahtumatuotannon määrästä. Sivistyslautakunnan myöntämät kohdeavustukset saadakseen yhdistysten tulee toimittaa sivistystoimelle tositteiden lisäksi myös tiedot avustuksilla toteutettujen hankkeiden osanottajamääristä.

3.5.10 Museopalvelut

Nelimarkka-museo Etelä-Pohjanmaan aluetaidemuseo, Nelimarkka-residenssi, Villa Nelimarkka ja Villa Väinölä

Museoiden valtionosuusjärjestelmää uudistetaan. Museolain uudistamista koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syksyn 2018 aikana. Uudistukseen liittyen alueellisia tehtäviä hoitavat vastuumuseot nimetään hakemusmenettelyn jälkeen. Alueellinen vastuumuseojärjestelmä tulee korvaamaan nykyisen maakuntamuseo- ja aluetaidemuseojärjestelmän. Alajärven kaupunki hakee alueellista taidemuseotehtävää.

Keskeinen tehtävä

Keskeisenä tehtävänä on järjestää museolain ja -asetuksen tarkoittamaa taidemuseotoimintaa sekä edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla, säilyttämällä ja hoitamalla taidevarallisuutta tuleville sukupolville. Museo tuottaa elämyksiä ja tietoa, harjoittaa näyttely-, julkaisu-, taidekasvatus- ja taiteilijaresidenssitoimintaa sekä tekee kokoelmiin ja toimialaansa kohdistuvaa dokumentointityötä ja tutkimusta. Museo toimii Etelä-Pohjanmaan maakunnan aluetaidemuseona Museoviraston ja Valtion taidemuseon kanssa vuosiksi neuvotelun suunnitelman mukaan ja täten kuvataiteeseen liittyvän tiedon keskuksena alueellaan.

Museotoiminnan lähtökohtana ovat museon kokoelmat. Kokoelmiin kuuluvat taideteokset, taide- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat Eero Nelimarkan kuva- ja kirjearkistot sekä yli 50-vuotisen toiminnan aikana syntyneet arkistot. Museo tallettaa ja hoitaa myös Alajärven kaupungin taidekokoelmia.

Nelimarkka-museo vastaa museopalveluiden hallinnoinnista sekä neuvonnasta, organisoinnista ja koulutuksesta. Museopalvelut tuotetaan Alajärvellä Nelimarkka-museossa, Villa Nelimarkassa ja Villa Väinölässä. Aluetaidemuseopalvelut ulottuvat koko Etelä-Pohjanmaan maakuntaan.

Nelimarkka-museon kokonaisuuteen kuuluu myös kansainvälinen Nelimarkka-residenssi ja siellä toimii 6–10 suomalaista ja ulkomaista eri alojen taiteilijaa. Residenssi toimiin pääosin Villa Nelimarkassa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Mittarit

- 1) Kansainvälinen yhteistyöprojekti “和 WA” - japanilaisen taiteen näyttely museossa, Villa Nelimarkassa ja Väinölässä. Näyttelyn kävijät 1000 / 2 vkoa.
- 2) Kävijämäärä: 7000 (museo, Villa Nelimarkka ja Villa Väinölä).
- 3) Alajärven kaupungin omistamia taideteoksia sijoitetaan kaupungin omistamiin kiinteistöihin: 10 kpl.

Henkilöstö

Museotoimenjohtaja (vastuuviranhaltija), museolehtori, museosihteeri, museomestari 50 %, museoapulainen 80 %.

Perustelut

Museo on muistiorganisaatio, joka vastaa kansallisen kulttuuri- ja taidepääoman ylläpidosta ja hoidosta sekä tuottaa uutta tietoa omalta alaltaan sekä saattaa kokoelmansa ja asiantuntemuksensa mahdollisimman laajan yleisön tietoon. Tämä varmistetaan järjestämällä kiinnostavia ja ajankohtaisia näyttelyjä museon omista kokoelmista sekä näyttelyohjelman painopisteiden mukaisesti. Vuoden 2019 iso näyttelyhanke on yhteistyö japanilaisen taiteilijajärjestön kanssa, jonka avulla pyritään saamaan museolle laajempaa, valtakunnallista yleisöä ja sitä kautta kasvua kävijämäärissä. Näyttelyn onnistuminen vaatii laajaa markkinointia, lisähenkilöstöä ripustukseen ja tilojen valvontaan sekä näyttelytilojen saatamista näyttelyn vaatimalle tasolle. Näyttely ja sen mukanaan tuomat japanilaisvieraat ja näyttelykävijät ovat merkittävä mahdollisuus alueen yrityksille ja matkailulle sekä koko Alajärven markkinoinnille.

Nelimarkka-museo on aluetaidemuseo, jolta odotetaan erityistietämystä ja -osaamista sekä saavutettavuutta. Museon toimipisteiden lisääminen (viimeisimpänä Villa Väinölä) lisää tehtäviä: toiminnan kehittäminen elävöittää museotoimintaa, lisää kävijöitä ja madaltaa kynnystä, mutta vaatii lisäresursseja siivoukseen, kiinteistöjen kunnossa- ja avoimnapitoon, huoltoon sekä markkinointiin. Uusi museolaki edellyttää vastuuseoilta (ent. aluetaidemuseo) entistä vaikuttavampaa toimintaa, joka vaatii myös resursseja. Myös Alajärven yleinen kulttuuritoiminta on sisällytetty museon talousarvioon.

3.5.11 Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut

Toiminta-ajatus

Alajärven kaupunki tuottaa vastuukuntana sivistys- ja vapaa-aikatoimen palvelut itselleen ja ostopalvelusopimuksella Vimpelin kunnalle. Tavoitteena on toiminnan tehokkuuden ja tuottavuuden lisääminen.

Liikunta- ja nuorisopalvelujen tavoitteena on pienempi, vaihtoehtoinen kustannusten kasvukehitys, jolloin palveluita tuotetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan mahdollinen hyvinvointipalvelujen rakennuudistus. Lisäksi toimintaa ja toimintamalleja pyritään kehittämään eri hankkeilla. Valkealammen alueen kehittämishanke päättyy vuoden 2018 lopussa ja siitä saatavia tuloksia hyödynnetään vuoden 2019 toiminnassa ja sen suunnittelussa. *"Liikunnasta yhteistyöllä iloa ja elinvoimaa"* -hankkeella pyritään edelleen tehostamaan Alajärven liikunta- ja hyvinvointipalvelujen käyttöä. Kyseessä on Leader-hanke ja sen toteutusaika on 1.10.2018–31.12.2019.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2019–2021

1. Edistetään perheliikuntaa ja eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikua ja harrastaa liikuntaa ja muita vapaa-ajan aktiviteetteja.
  - Toimitaan kehitysalustana ja tiedon jakajana, tehden yhteistyötä eri organisaatioiden ja kumppaneiden verkostoissa. Järjestöt, 3. sektori, vapaaehtoistyöntekijöiden, yrittäjien ja kyläyhdistysten kanssa järjestetään liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotapahtumia kaupungin keskustassa ja eri kylillä. Tavoitteena mallintaa yhteistyötä kaupungin, kylien ja yritysten välillä ja jakaa vastuuta.
  - Perustetaan hyvinvointiryhmä, johon järjestöt otetaan mukaan.
  - Yhteistyössä resurssien yhdistäminen ja yhteismarkkinointi, veto-voiman kasvattaminen lähialueen kuntien kanssa ja mukana aktiivisesti yhteishankkeissa.
  - Luonto liikuttaa -teeman tapahtumia järjestetään vuoden aikana useita ja sisäliikuntapaikoille ja kuntosaleille, järjestetään ohjattua toimintaa.
  - Eri väestö- ja harrasteryhmiä palvelevan liikuntapuiston suunnittelu ja rakentaminen 2020–2021.
2. Edistetään lasten ja nuorten osallisuutta ja vähennetään syrjäytymistä
  - Ohjaamotoimintaa ja nuorisotilojen toimintaa kehitetään, suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorten sekä järjestöjen kanssa.
  - Uusien nuorisotilojen hankkiminen.
  - Nuorisovaltuuston toimintaa kehitetään vuonna 2019.

3. Erityisliikunnan kehittäminen ja toteuttaminen

- Ohjaajaresurssien turvaaminen ja lisääminen. Uusien ohjaajien hankkiminen, kouluttaminen.
- Uusia vesiliikuntaryhmiä perustetaan kysynnän mukaan ja liikuntatarjontaa monipuolistetaan.
- Liikuntaneuvontapalveluja kehitetään ja toteutetaan yhteistyössä Järvi-Pohjanmaan perusturvan kanssa.

Toimintaa mitataan tapahtumien ja osallistujien määrällä sekä euroa/asukas.

LIIKUNTATOIMINTA Alajärvi ja Vimpeli

Liikuntapalvelujen perustehtävänä on tuottaa kuntalaisten omiin tarpeisiin pohjautuvia kunto- ja terveysliikuntapalveluja, kehittää liikuntapaikkoja ja tukea ja edistää kolmannen sektorin omaehtoista liikuntapalvelujen tuotantoa. Liikuntapalvelut tuotetaan itse ja yhteistyössä paikallisten liikunta- ja urheiluseurojen, perusturvan, kuntien sekä vapaa-aikapalveluja tuottavien sidosryhmien kanssa. Liikuntapalvelut on omalla palvelutuotannollaan soveltavin osin tiiviisti mukana syksyllä 2018 toimintansa aloittavan Ohjaamotoiminnan kanssa.

Liikuntapaikkojen hoidosta vastaa Alajärven kaupungin tekninen toimi ja Vimpelin liikuntapaikkojen hoidosta vastaa Vimpelin kunnan tekninen toimi. Vapaa-aikatoimi tekee tiivistä yhteistyötä teknisen toimen kanssa osallistumalla liikuntarakentamisen ja kehittämishankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Taloudelliset/toiminnalliset tavoitteet ja tehokkuus

Syksyllä 2019 avautuvan monitoimihallin vuokrahinnoittelu tilojen osalta valmistuu kevään aikana. Henkilöstötarve kasvaa yhdellä laitoshenkilöllä lisää. Mahdollistaa kuntosalin laajemmat aukioloajat ja hyvään asiakaspalveluun voidaan panostaa oikealla henkilöstömitoituksella.

Alajärven uimahallin lippujen hinnantarkistukset ovat tulleet voimaan 1.4.2016 ja 2017 pysynyt samana. Hinnantarkistuksia tehdään vuosittain ja hintoja korotetaan tarvittaessa.

Uimahallin asiakaskäyntien määrä oli vuonna 2016 / 72 018 käyntiä, jossa laskua edelliseen vuoteen 8 584. Vuonna 2017/ 71 447 käyntiä ja edelliseen vuoteen laskua 571. Vuosina 2019–2021 uimahallin ja kuntosalin asiakaskäyntien määrää kohotetaan 80 000–95 000 käyntiin vuodessa markkinointia ja palvelua tehostamalla.

Vuosien 2018–2020 aikana monipuolistetaan Alajärvellä ja Vimpelissä sijaitsevien vapaa-ajan rakennusten ja liikunta-alueiden hyödyntämistä

ja lisätään niiden käyttöastetta oikeanlaisella markkinoinnilla ja palvelutuotannolla, jolloin liikunta-alueiden tunnettavuutta ja näkyvyyttä parannetaan sekä liikuntatarjontaa tapahtumien osalta monipuolistetaan.

Otetaan käyttöön nykyaikainen tilanvarausjärjestelmä, joka parantaa asiakaspalvelua.

Erityisliikunnanohjaaja-uimaopettajan toimen perustaminen on todettu tarpeelliseksi ja toimeen liittyviä tehtäviä valmistellaan ja esitys tehdään vuodelle 2021.

Liikuntapalvelujen toimintaan ja toiminnan kehittämiseen haetaan eri tahojen myöntämää ulkopuolista rahoitusta. Valkealammen virkistyskäyttöön liittyviä asioita viedään eteenpäin ja käytännön tasolle.

Perustelut 2019–2021

Liikuntapalvelujen 2019 budjettiin varattuja määrärahoja käytetään uusien ja perinteisten tapahtumien, luontoretkien, leirien, matkojen ja uimakoulujen ja liikuntakerhojen toimintaan. Kuntalaisia innostetaan omaehtoiseen liikuntaan järjestämällä eri lajien kampanjoita. Uusia vesiliikuntaryhmien ohjaajia sekä uimakoulun opettajia koulutetaan. Alajärven uimahallille ja kuntosalille sekä Lehtimäen ja Vimpelin kuntosaleille tuotetaan uutta ohjattua toimintaa ja eri teemoilla olevia tapahtumia.

Alajärven ja Vimpelin liikuntapalvelut oli mukana VESOTE-kärkihankkeessa (2017–2018), Vaikuttavaa elintapaohjausta sosiaali- ja terveydenhuoltoon poikkihallinnollisesti. Hankkeen tarkoituksena on edistää terveyttä ja hyvinvointia sekä vähentää eriarvoisuutta sekä vahvistaa ja kehittää vaikuttavaa ja tavoitteellista elintapaohjausta mm. osaamisen vahvistamisen, laajan yhteistyön ja hyvien käytäntöjen levittämisen avulla. Hankkeesta saadut kokemukset viedään 2019 käytäntöön ja liikuntapalvelut tekevät yhteistyötä Järvi-Pohjanmaan perusturvan kanssa. Liikuntaneuvonnan ja ohjatun kuntosalitoiminnan palvelut tuotetaan omana toimintana ja ostopalveluna kysynnän ja tarpeiden mukaan. Elintapaohjaus viedään käytäntöön ja tuodaan esille liikunnan, oikean ravinnon ja unen merkitys arkielämässä.

Vuosina 2019–2021 leirejä järjestetään yhteistyössä eri järjestöjen kanssa, ja alueen omissa toimipaikoissa. Suuren suosion saavuttanut 7–13-vuotiaille suunnattu GCDC-harrasteleiri järjestetään Alajärvellä vuonna 2020 ja valmisteluvaihe alkaa AlaVolin kanssa vuoden 2019 syyskaudella. Vuonna 2021 järjestetään Alajärvellä talvi- tai syysleiri yhteistyössä PLU:n ja järjestöjen kanssa.

Alajärven ja Vimpelin talousarvioon varataan liikunta-avustuksiin vuosittain määräraha paikallisen harrastus- ja järjestötoiminnan tukemiseen sekä Alajärven että Vimpelin hyvin menestyneiden urheilijoiden stipendeihin.

Avustukset jaetaan yleis- ja kohdeavustuksina.

NUORISOTOIMINTA Alajärvi ja Vimpeli

Nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten kasvua, omaehtoista toimintaa ja vahvistaa nuorten itsenäistymistä, edistää nuorten hyvinvointia, osaamista, osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja tarjoamalla vaihtoehtoista toimintaa turvalliseen ja ohjattuun vapaa-ajanviettoon. Arvoperustana ovat nuorison terveet elämäntavat, yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, ongelmien ennaltaehkäisy, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen.

Taloudelliset/toiminnalliset tavoitteet ja tehokkuus

Tehostetaan yhteistyötä eri hallintokuntien sekä kolmannen sektorin kanssa, jolloin tuotetaan taloudellisemmin ja määrällisesti enemmän nuorisolle suunnattuja tapahtumia ja toimintoja. Osa tapahtumista on maksullisia. Nuorten bänditoimintaa kehitetään ja toiminnalle varataan resursseja.

Ohjaamo toiminta on käynnistynyt syksyllä 1.10.2018. Ohjaamo on nuorten alle 30-vuotiaiden matalan kynnyksen palvelupiste, jonka toimintamalli perustuu monialaista tietoa, neuvontaa, ohjausta ja tukea tarjoavasta Ohjaamosta, eri hallintoalojen perusturvapalveluista ja laajasta yhteistyöverkostosta. Monialaisen palvelupisteen kautta nuoren on yhden luukun periaatteella mahdollista ohjautua tarvitsemiinsa palveluihin.

Perustelut 2019–2021

Nuorisopalvelujen talousarvio sisältää nuorison hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevään nuorisotyöhön tarvittavia määrärahoja. Määrärahalla järjestetään perusnuorisotyötä; ohjattua nuorisotilatoimintaa, leirit, matkat, retket, kurssit, tapahtumat, konsertit ja kerhotoimintaa ja kulttuurista nuorisotyötä mm. sirkustoimintaa. Leiritoimintaa järjestetään v. 2019–2021 kesällä. Nuorisopalvelut tekee yhteistyötä koulujen kanssa.

Nuorisotilat: keskustassa Nuorisovintti ja Lehtimäen nuorisoseuran tilat on vuokrattu ja niissä on toimintaa 2–4 iltana viikossa. Alajärven keskustan nuorisotiloissa tapahtuvan toiminnan kehittämiseksi ja nuorten paremman viihtyvyyden lisäämiseksi uusien asianmukaisten nuorisotilojen hankkiminen on tarpeellista. Ohjaamo-toiminta on omissa tiloissa ja Ohjaamolle varataan vuoden 2019 talousarvioon määrärahat

Toisen nuorisotyötä tekevän vapaa-aikaohjaajan myötä nuorison hyvinvoinnin tukemista ja ennaltaehkäisevää nuorisotyötä pystytään tehostamaan. Lisäksi nuorisotilatoiminnan aukioloaikoja voidaan lisätä ja nuorisotyötä monipuolistaa kasvavien resurssien myötä; mm. kerhotoiminta, retket, leirit ja muu tapahtumatarjonta lisääntyy.

Nuorisoavustuksiin varataan talousarviossa vuosittain määräraha nuorisoyhdistysten sekä nuorten toimintaryhmien tukemiseen. Avustukset jaetaan yleis- ja kohdeavustuksina.

Alajärven nuorisovaltuusto edesauttaa nuorten tarpeiden välittymistä päätöksentekoon ja palvelutuotantoon sekä helpottaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorisovaltuusto edesauttaa nuorten aseman ja mielipiteiden huomioonottamista päätöksenteossa. Nuorisovaltuuston toiminnan mahdollistamiseen varataan määräraha vuoden 2019 talousarvioon. Nuorisovaltuusto laatii vuosittain toiminnalleen tavoitteet ja talousarvioehdotuksen kaupunginhallituksen antamia talousarvio-ohjeita noudattaen. Näkyvimpänä nuorisovaltuuston toimintana on osallistua nuorille suunnatun toiminnan suunnitteluun.

Vimpelin nuorisotyötä kehitetään vuosina 2019–2021 yhteistyössä järjestöjen kanssa. Toiminnan kehittämiseksi vuosittaiseen budjettiin varataan riittävästi määrärahoja. Vimpeliin perustettiin v. 2018 Nuorisovaltuusto nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi. Lisäksi Vimpelin nuorisotilojen toimintaa kehitetään ja nuorisotilojen aukioloaikoja lisätään.

PROJEKTIT 2019

ETSIVÄ NUORISOTYÖ ALAJÄRVI JA VIMPELI

Etsivä nuorisotyö perustuu nuorisolakiin. Laki määrittää kolme erilaista tilannetta, jolloin nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot on luovutettava nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten; 1) opetuksen järjestäjän on luovutettava tiedot perusopetuksen päättäneestä nuoresta, joka ei ole sijoittunut perusopetuksen jälkeisiin opintoihin; 2) koulutuksen järjestäjän on luovutettava tiedot nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa tai lukiokoulutuksessa; 3) puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskuksen on luovutettava tiedot nuoresta, joka vapautetaan varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen takia tai joka keskeyttää palveluksen. Myös muut viranomaiset voivat luovuttaa nuoren yhteystiedot etsivään nuorisotyöhön, jos viranomainen katsoo nuoren tarvitsevan viipymättä tukea päästäkseen palvelujen ja muun tuen piiriin.

Etsivät nuorisotyöntekijät auttavat 15–29-vuotiaita alajärveläisiä ja vimpeliläisiä nuoria. Tuen tarpeessa oleva nuori ohjataan sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen itsenäistymistään ja osallisuuttaan yhteiskuntaan sekä pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivässä nuorisotyössä painotetaan varhaisen tuen ja matalan kynnyksen periaatetta. Työmuoto on kehitetty syrjäytymisen ehkäisemiseen ja nivelvaiheessa olevien nuorten tukemiseen. Nuori voi ottaa yhteyttä itse suoraan etsiviin nuorisotyöntekijöihin, lähetteitä ei tarvita. Työmuoto on vakiinnuttanut paikkaansa alueella ja nuorten omat yhteydenotot ovat lisääntyneet viime vuosina. Etsivä nuorisotyö on verkostoyhteistyötä ja

tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat mm. koulut, Te-toimisto sekä sosiaali- ja terveystalvet. Etsivä nuorisotyö on ollut mukana kehittämässä Ohjaamo-toimintaa ja tulevaisuudessa etsivät tulevat olemaan olennainen osa Ohjaamo.

Vuodesta 2008 lähtien etsivään nuorisotyöhön on haettu valtionavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Vuodelle 2018 avustusta on myönnetty 55 000 €, jotka on tarkoitettu kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkakustannuksiin. Asiakkaita 1.1.–31.12.2017 etsivässä nuorisotyössä on ollut 130; Alajärvi 99, Vimpeli 26, Soini 5 (soinilaiset jääneet pois vuoden alusta). Ohjauksia erilaisiin toimenpiteisiin on ollut 509 vuoden 2017 aikana. Alajärven kaupunki hakee valtionavustusta Etsivätoimintaan kaudelle 2019.

STARTTIPAJA LAITURI

Starttipaja Laituri on Alajärven kaupungin hallinnoima, sivistystoimen ylläpitämä seutukunnallinen (Alajärvi, Vimpeli) hanke. Starttipaja on suunnattu alueen 15–25-vuotiaille nuorille, jotka ovat ilman työ- tai koulutusta paikkaa ja tarvitsevat tukea arjenhallintaan sekä tulevaisuuden suunnitelmien tekemiseen. Toiminnan pääpaino on sosiaalisen vahvistamisen tukemisessa, arjenhallinnan kehittymisessä sekä työ- ja koulutusvalmiuksien edistämisessä. Nuoret ohjautuvat starttipajalle TE-palvelujen tai sosiaalitoimen kautta useimmiten kuntouttavan työtoiminnan läheteellä. Ohjautuminen starttivalmennukseen voi tapahtua myös ilman viranomaisen lähetettä. Starttipajalla työskennellään toiminnallisesti ja yhteisöllisesti, mm. viestinnän, liikunnan, retkeilyn (esim. oppilaitos- ja yritysvierailut), arjenhallintataitojen, vuorovaikutusharjoitusten, kädentaitojen sekä koulutus- ja työelämävalmiuksien aktivoimisen ja kehittämisen parissa.

Starttipaja Laituri on uudistamassa sekä tehostamassa toimintaansa. Laiturin työtoimintaa lisätään mm. valmistamalla erilaisia tuotteita myyntiin sekä lisäämällä yritys-yhteistyötä. Laituri perustaa oman kahvio-/kioskitoiminnan, jota järjestetään nuorisoiiloissa Vintillä muutamana iltana viikossa. Kioskin yhteydessä myydään myös pajan tuotteita. Kahviotoimintaa voi tarvittaessa järjestää myös popup-tapahtumina alueella. Kahviotoimintaan nuorten on mahdollista päästä työkokeiluun Te-palvelujen kautta.

Kouluyhteistyö Järviseudun ammatti-instituutin kanssa aloitetaan ja tavoitteena on järjestää motivaationkohotusjaksoja. Uudistusten tavoitteena on edistää nuorten työelämätaitoja sekä mahdollisuuksia työllistytä. Starttipaja Laituri on etsimässä yhdessä uusia toimitiloja etsivän nuoristyön sekä syksyllä 2018 toimintansa aloittaneen nuorten Ohjaamotoiminnan kanssa. Starttipaja Laituri on tiiviisti mukana kehittämässä ja toteuttamassa tulevaa Ohjaamo Alajärvi-Vimpeliä.

Alajärven kaupunki hakee valtionavustusta kahden työntekijän palkkauskustannuksiin starttipajatoimintaan kaudelle 2019. Toimikaudelle 2018 valtionavustusta haettiin 60 000 €, mutta sitä myönnettiin 45 000 €. Starttipajan uudistetun toiminnan ja uusien tilojen mahdollistamiseksi määrärahoja haetaan aiempaa enemmän muun muassa materiaalikustannuksiin, elintarvikkeisiin sekä vuokratiloihin. Starttipaja Laituri toimii tällä hetkellä Alajärven Nuorisovintin tiloissa. Pajatoimintaa järjestetään myös Vimpelissä sopivien toimitilojen löytyessä sekä tarpeen mukaan läheteellä. Ohjautuminen starttivalmennukseen voi tapahtua myös ilman viranomaisen lähetettä. Starttipajalla työskennellään toiminnallisesti ja yhteisöllisesti, mm. viestinnän, liikunnan, retkeilyn (esim. oppilaitos- ja yritysvierailut), arjenhallintataitojen, vuorovaikutusharjoitusten, kädentaitojen sekä koulutus- ja työelämävalmiuksien aktivoimisen ja kehittämisen parissa.

3.5.12 Sivistyslautakunnan talousarviotaulukot

TAULUKKO 40: SIVISTYSLAUTAKUNTA, YHTEENVETO ALAJÄRVI

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta

Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TP ennuste 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019/TA 2018 (%)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Hallinto/sivistystoimi	0	0	0	0		
Sivistystoimen projektit	37 655	6 436	6 500	62 745	56 309	
Varhaiskasvatus	3 539 968	3 758 858	3 758 800	3 699 285	-59 573	-1,58
Esi- ja perusopetus	11 698 044	12 407 054	12 100 000	12 499 627	92 573	0,75
Perusopetuksen projektit	20 551	0	0	0	0	
Lukio-opetus	2 084 571	2 178 133	2 178 000	2 169 329	-8 804	-0,40
Lukion projektit	4 526	0	0	0	0	
Kansalaisopisto	506 772	527 732	527 700	519 000	-8 732	-1,65
Musiikkiopisto	766 123	789 574	789 600	804 570	14 996	1,90
II asteen koulutus	13 470	13 600	18 900	18 960	5 360	39,41
Kuraattoritoiminta	110 915	109 813	109 800	137 368	27 555	25,09
Kulttuuritoimi/avustukset	0	12 000	12 000	12 100	100	0,83
Liikuntatoimi	1 001 175	1 083 625	1 160 000	1 229 286	145 661	13,44
Nuorisotoimi	202 900	232 234	232 200	262 637	30 403	13,09
Kirjasto	586 538	655 128	655 100	637 903	-17 225	-2,63
Museo	331 399	349 967	350 000	380 001	30 034	8,58
Museon hankkeet	3 852	0	0	19 515	19 515	
Lautakunta yhteensä:	20 908 460	22 124 154	21 898 600	22 452 326	328 172	1,48

TAULUKKO 41: SIVISTYSLAUTAKUNTA, YHTEENVETO VIMPELI

Talousarvio 2019

Vimpelin kunta

Toimiala: Sivistyslautakunta

Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TP ennuste 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Projektit sivistystoimi	11 509	0	9 000	18 976	18 976	
Varhaiskasvatus	884 225	950 981	870 000	854 247	-96 734	-10,17
Esi- ja perusopetus	2 958 547	3 133 678	3 000 000	3 266 286	132 608	4,23
Kuraattoritoiminta	33 907	33 570	33 500	41 538	7 968	23,74
Lukio-opetus	121 358	155 523	150 000	268 149	112 626	72,42
Kansalaisopisto	51 619	59 238	59 000	63 669	4 431	7,48
Musiikkiopisto	71 246	71 134	71 100	71 859	725	1,02
Kirjasto	202 903	216 571	215 000	227 898	11 327	5,23
Kulttuuritoimi/avustukset	0	7 600	7 600	0	-7 600	-100,00
Museo	5 385	2 762	3 300	0	-2 762	-100,00
Liikuntatoimi	125 023	134 569	127 000	142 311	7 742	5,75
Nuorisotoimi	58 131	59 526	59 000	94 330	34 804	58,47
Lautakunta yhteensä:	4 523 855	4 825 152	4 604 500	5 049 263	224 111	4,64

TAULUKKO 42: SIVISTYSTOIMEN PROJEKTIT

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Projektit sivistystoimi
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-117 722	-15 000	-98 976	-83 976	
Kulut	155 377	21 436	161 721	140 285	
Netto	37 655	6 436	62 745	56 309	

Tuottajan viesti tilaajalle:
 Kielikylpyprojekti 2 ja Erityisopetuksen laadun kehittäminen 2.

TAULUKKO 43: PÄIVÄKOTIHOITO

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Päiväkotihoido
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-352 507	-247 300	-252 100	-4 800	1,94
Kulut	2 511 996	2 395 296	2 513 728	118 432	4,94
Netto	2 159 489	2 147 996	2 261 628	113 632	5,29

Tuottajan viesti tilaajalle:
 Päiväkotihoido sisältää päiväkodeissa toteutettavan varhaiskasvatuksen sekä esioppilaiden kerhotoiminnan kustannukset. Palveluihin ei ole kaavailtu merkittäviä muutoksia vuodelle 2019. Kulut ovat kasvaneet noin 210 000 € vuoden 2017 talousarvioon nähden. Perhepäivä- ja kotihoidon väheneminen, asiakasmaksutuottojen lasku ja kohonneet palkkakulut näkyvät päiväkotihoidon kustannuksissa.

TAULUKKO 44: PERHEPÄIVÄHOITO

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Perhepäivähoito
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-107 059	-92 800	-81 500	11 300	-12,18
Kulut	749 450	854 172	740 079	-114 093	-13,36
Netto	642 391	761 372	658 579	-102 793	-13,50

Tuottajan viesti tilaajalle:

Perhepäivähoidon tuote pitää sisällään hoitajan kodeissa tapahtuvan perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon ja avoimen varhaiskasvatuksen. Perhepäivähoidon kokonaisuus alittaa raamin n. 180 000 €. Kustannusten laskun syynä on pääasiassa perhepäivähoitajien määrän väheneminen.

TAULUKKO 45: KOTIHOIDONTUKI

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Kotihoidontuki
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2017 (%)
Tuotot	0	0	0		
Kulut	648 927	721 000	652 900	-68 100	-9,45
Netto	648 927	721 000	652 900	-68 100	-9,45

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kotihoidontuen kokonaisuus sisältää asiakkaille maksettavat kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuet sekä joustavan ja osittaisen hoitorahan. Syntyvyyden lasku ja lisääntynyt varhaiskasvatukseen osallistuminen vähentävät perheille maksettavien tukien määrää.

TAULUKKO 46: ERITYISVARHAISKASVATUS

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Erityisvarhaiskasvatus
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	0	-200	0	200	-100,00
Kulut	89 161	128 490	126 178	-2 312	-1,80
Netto	89 161	128 290	126 178	-2 112	-1,65

Tuottajan viesti tilaajalle:

Erityisvarhaiskasvatus sisältää varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja henkilökohtaisten ohjaajien kustannukset. Palvelutaso ja kustannukset pysyvät aiemmalla tasolla.

TAULUKKO 47: ESI- JA PERUSOPETUS

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

TAULUKKO 48:
LUKIO-OPETUS

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Esi- ja perusopetus
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät: Esi- ja perusopetuksen oppilaat
 Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto, koulujen rehtorit

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-388 587	-360 080	-347 420	12 660	-3,52
Kulut	12 086 631	12 767 134	12 847 047	79 913	0,63
Netto	11 698 044	12 407 054	12 499 627	92 573	0,75

Tuottajan viesti tilaajalle:

Talousarvio sisältää esi- ja perusopetuksen sekä kuntoutusluokkatoiminnan Paavolan koululla ja Alajärven yläkoululla. Tuotteen kuuluvat myös kotikuntakorvaukset sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta.

Talousarviossa on huomioitu Luoma-ahon koulun lakkautuminen 1.8.2019 alkaen.

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Lukio-opetus
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Lukion opiskelijat
Vastuuviranhaltija: Marko Timo

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-33 281	-168 573	-322 699	-154 126	91,43
Kulut	2 122 378	2 346 706	2 492 028	145 322	6,19
Netto	2 089 097	2 178 133	2 169 329	-8 804	-0,40

Tuottajan viesti tilaajalle:

Talousarvioon 2019 lukiokoulutukselle varataan riittävät tuntikehys- ja opetusvälineistöresurssit, jotta voidaan opetuksen taso pitää korkeana. Lukuvuonna 2019 - 2020 opiskelijamäärä pysynee suurin piirtein nykyisellä tasolla eli noin 200 opiskelijassa. Opetus toteutunee ensi syksynä alkavilla opiskelijoilla kolmessa eri perusryhmässä. Lukio-opetukseen tulee varata 358 tuntia, mikä pitää sisällään koko tuntikehysten eli luokka- ja resurssitunnit.

TAULUKKO 49: KANSALAIPOISTO

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Kansalaisopisto
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Kuntien asukkaat
Vastuuviranhaltija: Aulis Hautamäki

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-191 663	-211 369	-215 136	-3 767	1,78
Kulut	698 434	739 101	734 136	-4 965	-0,67
Netto	506 772	527 732	519 000	-8 732	-1,65

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärvi tuottaa vuonna 2019 vastuukuntana kansalaisopistopalvelut Vimpelin kunnalle sekä myy kansalaisopistopalvelut myös Soinin kunnalle. Vuoden 2019 kokonaistuntimäärä 8 350 tuntia on jaettu kunnittain asukaslukujen ja ennakoidun käytön mukaisessa suhteessa. Kuntien maksuosuudet määräytyvät kunnissa pidettyjen tuntien mukaan. Alajärven kaupungille tuleva valtionosuus jyvitetään tasaisesti käytettyjen opetustuntien mukaisesti kaikkien kuntien kesken.

Kustannukset ja tunnint kunnittain: Alajärvi 519 000 €/5 535 t, Soini 44 922 €/1 165 t ja

Vimpeli 63 669 €/1650 t.

TAULUKKO 50: MUSIIKKIOPISTO

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Musiikkiopisto
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Musiikkiopiston opiskelijat
Vastuuviranhaltija: Markku Pöyhönen

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-606 079	-496 093	-481 441	14 652	-2,95
Kulut	1 372 202	1 285 667	1 286 011	344	0,03
Netto	766 123	789 574	804 570	14 996	1,90

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärven musiikkiopiston toiminta-alueeseen kuuluvat Alajärven ja Kurikan kaupungit sekä Soinin kunta. Alajärven musiikkiopistolle vahvistettu valtionosuustuntien määrä vuonna 2018 on 15 466. Vuoden 2019 yksikköhinna OKM on esittänyt 76,83 €, mistä valtionosuus tulee olemaan 55,85 %. Näiden mukaan valtionosuuden kokonaismääräksi 2019 tulisi 663 639 €. Alajärven ja Kurikan välisen sopimuksen mukaan valtionosuus jaetaan siten, että siitä Alajärven osuus on 46,27 % ja kurikan osuus 53,73 %. Jakosuhte on tuntiperusteinen ja samalla prosenttiosuudella jaetaan hallinnon kustannukset. Ylläpitäjä on anonut valtionosuustuntien lisäystä 1.1.2019 lukion siten, että korotus kohdistettaisiin Kurikan ja Jalasjärven toimipisteisiin. Lukukausimaksujen ja soitinvuokrien tuotoksi on arvioitu yhteensä 176 574 €, mikä edellyttää lukukausimaksujen ja soitinvuokrien korottamista syksystä 2019 lukien. Kuntien maksuosuudet ovat Soini 20 392 €, Kurikka 280 000 € ja Alajärvi 804 570 €.

Suunnitellut tuntimäärät vuodelle 2019 ovat: Alajärvi 6 500, Soini 900 ja Kurikka 10 000; yhteensä 17 400 tuntia.

TAULUKKO 51: II-ASTEEN KOULUTUS

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: II asteen ja ylemmän asteen koulutus
Tuotenro:
Asiakasryhmät:
Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2017 (%)
Tuotot	0	0	0	0	
Kulut	13 470	13 600	18 960	5 360	39,41
Netto	13 470	13 600	18 960	5 360	39,41

Tuottajan viesti tilaajalle:

Määräraha koostuu vanhoista eläkevastuista ja SeAmk:n sairaanhoitajakoulutuksen vuokrista.

TAULUKKO 52: KURAATTORITOIMINTA

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Kuraattoritoiminta
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Perusopetuksen oppilaat ja toisen asteen opiskelijat
Vastuuviranhaltija:	Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-57 860	-57 638	-70 366	-12 728	22,08
Kulut	168 776	167 451	207 734	40 283	24,06
Netto	110 915	109 813	137 368	27 555	25,09

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kuraattoritoiminta sisältää esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen kuraattori- ja psykologipalvelut Alajärven kaupungille, Vimpelin ja Soinin kunnille. Toiminta sisältää myös ulkopuolelta ostetut kuraattoripalvelut Alajärvelle ja Vimpelille.

Maksuosuudet kunnittain: Alajärvi 137 368 €, Soini 28 493 € ja Vimpeli 41 538 €.

TAULUKKO 53: LIIKUNTATOIMI

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Liikuntatoimi
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Marjo Salmenautio

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-281 672	-383 350	-328 475	54 875	-14,31
Kulut	1 282 846	1 466 975	1 557 761	90 786	6,19
Netto	1 001 175	1 083 625	1 229 286	145 661	13,44

Tuottajan viesti tilaajalle:

Vuoden 2019 toimintamäärärahat on varattu liikuntatoimen perustoimintoihin, uusien tapahtumien tuottamiseen ja uimahallin toimintojen ja palvelujen kehittämiseen sekä Alajärven pallohallin kuluihin. Talousarvioon on varattu toimintamäärärahoja myös syksyllä 2019 valmistuvan monitoimihallin toimintakuluihin. Liikuntapalvelujen 2019 talousarvioon varattuja määrärahoja käytetään uusien ja perinteisten tapahtumien, leirien, matkojen ja uimakoulujen, liikuntakerhojen toimintaan sekä liikunta-avustuksiin.

Tuotteeseen kuuluvat: Hallinto/Liikuntapalvelut, Liikuntapalvelut, Alajärven uimahalli ja Uimahallin kahvio, Alajärven pallohalli, Monitoimihalli. Liikunta-avustukset ja Jäähallin avustus.

TAULUKKO 54: NUORISOTOIMI

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Nuorisotoimi
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnassa asuvat nuoret
Vastuuviranhaltija:	Marjo Salmenautio

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-110 299	-104 030	-132 477	-28 447	27,34
Kulut	313 199	336 264	395 114	58 850	17,50
Netto	202 900	232 234	262 637	30 403	13,09

Tuottajan viesti tilaajalle:

Nuorisopalvelujen talousarvio 2019 sisältää nuorison hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevaan nuorisotyöhön tarvittavia määrärahoja. Määrärahoilla järjestetään perusnuorisotyötä, ohjattua nuorisotoimintaa, leirejä, matkoja, retkiä, tapahtumia, konsertteja, kerhotoimintaa ja kulttuurista nuorisotyötä. Talousarvioon 2019 on varattu määräraha Nuorisovaltuuston toimintaan, Starttipaja Laituriin, Etsivään nuorisotyöhön ja Ohjaamoon sekä Nuorisovastuuksiin.

Tuotteeseen kuuluvat: Hallinto/Nuorisopalvelut, Nuorisopalvelut, Nuorisovaltuusto, Starttipaja, Etsivä nuorisotyö, Ohjaamo ja Nuorisovastuut.

TAULUKKO 55: KIRJASTO

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Kirjasto
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Tarja Kyrölahti

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-34 631	-30 200	-13 791	16 409	-54,33
Kulut	621 169	685 328	651 694	-33 634	-4,91
Netto	586 538	655 128	637 903	-17 225	-2,63

Tuottajan viesti tilaajalle:

AVI:lta on saatu avustusta Eepoksen lukudiplomihankkeeseen 67 000 € sekä Vieläkin parempi Eepos -hankkeeseen 56 000 €. Vuonna 2018 on aloitettu Alajärvellä ja Vimpelissä kaksi lukemisedistämisprojektia, joihin on saatu AVI:lta avustusta yhteensä 11 000 €. Yhteistyössä opettajien kanssa viedään lukemisedistämisprojekteja eteenpäin.

Koulukeskuksen kirjasto on siirretty Alajärven kaupunginkirjaston hoidettavaksi, joten koulukirjaston menot ovat nyt Alajärven kaupunginkirjaston menoissa (21 098 €) eikä yläkoulun ja lukion niin kuin aikaisemmin. Alajärven koulukeskuksen kirjasto on avoinna kahtena päivänä viikossa yhteensä 11 tuntia (henkilökunta paikalla). Koulukirjastoon on hankittu vuoden 2018 aikana lainaus-/palautusautomaatti, mikä mahdollistaa kirjaston toiminnan muuna aikana omatoimiperiaatteella.

TAULUKKO 56: MUSEO

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Museo
Tuotenro:	
Asiakasyhmät:	Kunnan ja alueen asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Elina Alkio

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-16 003	-16 970	-22 650	-5 680	33,47
Kulut	347 402	366 937	402 651	35 714	9,73
Netto	331 399	349 967	380 001	30 034	8,58

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärven museopalveluihin kuuluvat Nelimarkka-museo, Nelimarkka-residenssi, Villa Nelimarkka ja Villa Väinölä. Museo tuottaa elämyksiä ja tietoa, harjoittaa näyttely-, julkaisu-, taidekasvatus- ja taiteilijaresidenssitoimintaa sekä tekee kokoelmiin ja toimialaansa kohdistuvaa dokumentointityötä ja tutkimusta. Näiden lisäksi museossa tuotetaan muita kulttuuritapahtumia. Museon kävijämäärät ovat nousseet ja kiinnostavat näyttelyt sekä tapahtumat edellyttävät määrärahoja sekä asiantuntijuutta. Kustannuksia lisäävät esimerkiksi taiteilijoille maksettavat pakolliset tekijänoikeuksiin liittyvät näyttelykorvaukset sekä markkinointi, joka on isossa roolissa kävijöiden saavuttamisessa. Vuoden 2019 iso Japani-näyttelyprojekti tarvitsee erityis-resurssointia, jotta näyttelystä saadaan merkittävä kulttuuritapahtuma Alajärvelle.

TAULUKKO 57: MUSEON HANKKEET

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Museon hankkeet
Tuotenro:	
Asiakasyhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Elina Alkio

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	-87 825	0	-29 400	-29 400	
Kulut	91 677	0	48 915	48 915	
Netto	3 852	0	19 515	19 515	

Tuottajan viesti tilaajalle:

Japani- näyttely (15 229 €) ja Matkailua Alajärven Aalloilla (4 286 €)

TAULUKKO 58: KULTTUURIAVUSTUKSET

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Kulttuuriaavustukset
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2019 / TA 2018 (€)	TA 2019 / TA 2018 (%)
Tuotot	0	0	0	0	
Kulut	0	12 000	12 100	100	0,83
Netto	0	12 000	12 100	100	0,83

Tuottajan viesti tilaajalle:
Määräraha sisältää kulttuurin kohdeavustukset.

TAULUKKO 59: TILAAJAN MENOT 2019

SIVISTYSLAUTAKUNTA / TALOUSARVIO 2019 / ALAJÄRVI 081118

	TA 2017	TP 2017	TA 2018	TAE 2019	Ero raamiin €
Hallinto/sivistystoimi					
Sivistystoimen projektit					
Ops 2016	0	7 574,00	0	0	0
Kielikylpyprojekti	5 000	5 047,76	0	0	-5 000
Varh.kasvatuksen keh.hanke	8 340	7 595,18	0	0	-8 340
Yhdessä hyvä tulee -hanke	0	9 267,59	0	0	0
Oppia ikä kaikki -hanke	0	0,00	0	0	0
Koulutuksellinen tasa-arvo	0	5 178,24	0	0	0
ICT-ohjaus	0	0,00	0	0	0
Lukioiden Japanin yhteistyö	0	2 489,73	0	0	0
Erityisopetuksen laadun kehitt.	0	502,43	6 436	0	0
Pohjalta pintaan	0	0,00	0	0	0
Kielikylpyprojekti 2	0	0,00	0	47 920	47 920
Erit.opetuksen laadun keh. 2	0	0,00	0	14 825	14 825
Perusop./opisk.h/kuraattorit	80 084	80 577,44	79 085	108 359	28 275
Toisen ast.opisk.h/kuraattorit	20 266	25 845,62	27 547	24 263	3 997
Ulkop.ost kuraattoripalvelut	4 982	4 492,22	3 181	4 746	-236
Perhepäivähoito	692 484	534 196,62	618 775	497 056	-195 428
Avoin päivähoito	35 712	42 014,21	64 973	81 858	46 146
Ryhmäperhepäivähoito	75 427	66 179,85	77 624	79 665	4 238
Mäntymäen päiväkot	312 300	375 049,43	760 407	847 463	535 163
Koulumäen päiväkot	180 028	144 050,09	155 442	231 649	51 621
Tuutikin päiväkot	387 095	467 797,59	227 115	194 968	-192 127
Myllyvainion päiväkot	696 614	735 090,96	603 687	594 839	-101 775
Käpälämäen päiväkot	401 662	356 294,14	307 199	317 734	-83 928
Paavolan koulu/päivähoito	43 885	39 568,37	41 248	40 100	-3 785
Luoma-ahon koulu/päivähoito	7 654	4 581,95	9 573	0	-7 654
Ylikylän koulu/päivähoito	4 773	1 134,23	0	0	-4 773
Hoiskon koulu/päivähoito	4 973	5 577,78	7 363	6 120	1 147
Taimelan koulu/päivähoito	3 636	23 751,69	18 947	11 982	8 346
Paalijärven koulu/päivähoito	8 649	3 413,97	8 257	8 426	-223
Myllykankaan koulu/päivähoito	0	1 797,46	8 758	8 347	8 347
Uusikylän koulu/päivähoito	0	1 381,19	0	0	0
Kotihoidontuki	721 000	648 927,46	721 200	652 900	-68 100
Erityisvarhaiskasvatus	128 311	89 161,32	128 290	126 178	-2 133
Myllyvainion päiväkot(esiop.)	61 132	47 098,22	0	0	-61 132
Käpälämäen päiväkot(esiop.)	0	0,00	0	0	0
Mäntymäen päiväkot(esiop.)	32 094	59 175,85	92 179	113 919	81 825
Alakylän koulu(esiop.)	0	257,58	0	0	0
Hoiskon koulu(esiop.)	78 390	87 006,28	87 184	100 360	21 970
Luoma-ahon koulu(esiop.)	38 515	47 486,06	57 693	0	-38 515
Myllykankaan koulu(esiop.)	0	28 990,57	82 691	97 034	97 034
Paalijärven koulu(esiop.)	53 093	52 217,65	52 598	44 087	-9 006
Paavolan koulu(esiop.)	306 787	303 457,57	302 948	282 298	-24 489
Uusikylän koulu(esiop.)	52 286	46 491,09	58 200	35 793	-16 493
Ylikylän koulu(esiop.)	95 519	42 812,86	0	0	-95 519
Taimelan koulu(esiop.)	75 126	82 593,91	76 067	78 228	3 102
Koululaisten ap- ja ip-toiminta	135 511	118 025,69	136 892	120 043	-15 468
Alakylän koulu	374 247	398 827,99	404 793	416 995	42 748
Hoiskon koulu	797 043	774 312,14	758 076	848 224	51 181
Luoma-ahon koulu	237 687	226 205,37	216 451	88 171	-149 516
Myllykankaan koulu	425 885	471 714,13	441 579	480 603	54 718

Paalijärven koulu	379 101	360 628,65	364 415	373 354	-5 747
Paavolan koulu	2 212 226	2 223 998,83	2 433 301	2 604 243	392 017
Uusikylän koulu	353 265	302 523,33	349 696	349 320	-3 945
Ylikylän koulu	475 121	461 611,42	417 930	375 291	-99 830
Taimelan koulu	897 320	836 527,94	949 487	901 236	3 916
Alajärven yläkoulu	4 359 543	4 166 418,64	4 431 961	4 429 056	69 513
Kerhot. kehittäminen	0	13 535,81	0	0	0
Erasmus-projekti	0	7 014,95	0	0	0
Kotikuntakorvaukset	164 600	384 222,50	385 200	387 500	222 900
Kuntoutusluokka/Alajärvi	154 294	142 954,75	178 022	147 205	-7 089
Kuntoutusluokka/Alajärvi yläkoulu	0	0,00	59 888	131 137	131 137
JOPO-opetus	22 742	32 484,91	39 803	36 829	14 087
Liikkuva koulu Alajärvi	0	0,00	30 000	0	0
Osaaja 2018 Alajärvi	0	0,00	0	6 552	6 552
Muualla perusopetusta käyvät op	0	0,00	0	52 149	52 149
Alajärven lukio	1 560 354	1 477 884,50	1 588 133	1 569 329	8 975
Vimpelin lukio	574 525	606 686,76	590 000	600 000	25 475
Lukiokoulutuksen TVT-hankinnat	0	4 526,39	0	0	0
Alajärven musiikkiopisto	410 323	408 955,64	432 396	447 997	37 674
Jalasjärven yksikkö	399 532	357 167,49	357 178	356 573	-42 959
Yhdessä eteenpäin -hanke	0	0,00	0	0	0
Järvi-Pohjanmaan ko/taiteen per	83 796	83 592,68	79 115	72 564	-11 232
Järvi-Pohjanmaan ko/muu opet.	457 472	423 178,92	448 617	446 436	-11 036
Alajärven kirjasto	477 438	455 500,22	509 287	474 046	-3 392
Lehtimäen kirjasto	90 415	74 862,69	86 886	84 131	-6 284
Kirjastoauto	57 742	58 112,69	58 955	58 628	886
Koulukeskuksen kirjasto	0	0,00	0	21 098	21 098
Kirjaston koulutusluokka	0	-1 937,50	0	0	0
Taidemuseotoiminta	336 768	331 255,09	322 562	320 030	-16 738
Väinölä	21 896	144,09	27 405	59 971	38 075
Japanin näyttely	0	0,00	0	15 229	15 229
Matkailua Alajärven Aalloilla	0	0,00	0	4 286	4 286
Aallokko kutsuu -hanke	0	3 852,38	0	0	0
Elävä Aalto -hanke	0	0,00	0	0	0
Järviseudun ammatti-instituutti	14 500	13 470,38	13 600	12 860	-1 640
Muu II asteen koulutus	0	0,00	0	6 100	6 100
Hallinto/liikuntatoimi	0	17 157,27	24 346	18 051	18 051
Liikuntapalvelut	196 523	258 407,51	269 203	222 576	26 053
Alajärven uimahalli	687 778	647 947,96	648 007	684 466	-3 312
Uimahallin kahvio	0	20 892,66	74 569	62 774	62 774
Alajärven pallohalli	0	-2 415,79	0	106 022	106 022
Monitoimihalli	0	0,00	0	61 333	61 333
Lasten ja nuorten kerhotoiminta	0	0,00	0	881	881
Liikunta-avustukset	34 028	33 184,90	41 500	41 700	7 672
Jäähallin avustus	26 000	26 000,00	26 000	31 483	5 483
Hallinto/Nuorisotoimi	0	17 164,63	11 268	17 379	17 379
Nuorisopalvelut	97 597	129 202,69	105 346	105 583	7 986
Nuorisovaltuusto Alajärvi	0	3 736,21	15 299	12 954	12 954
Ohjaamo	0	0,00	0	18 910	18 910
Starttipaja	31 333	21 554,94	46 544	45 362	14 029
Nuorisovastukset	20 150	18 401,27	28 000	28 150	8 000
Etsivä nuorisotyö	16 977	12 840,30	25 777	34 299	17 322
Kulttuuriavustukset Alajärvi	0	0,00	12 000	12 100	12 100
	21 199 549	20 908 460,18	22 124 154	22 452 326	1 252 777

3.6 Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2019

1. Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
2. Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä
3. Lomittajien ammattitaito
4. Lomituspalvelut toteutuvat 100 %.

3.6.1 Maaseutupalvelut/hallinto

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin on määrätty sekä maatalousyrittäjien lomituspalveluista Alajärven paikallisyksikön alueella siten, kuin lomituspalvelulaissa (1231/96) ja turkistuottajien lomituspalvelulaissa (1264/2009) on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

- Vuoden 2019 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi.
- Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta.
- On mukana vaikuttamassa maakuntauudistukseen maaseututoimen tehtävien osalta.

3.6.2 Maaseutupalvelut / tuki- ja viranomaistehtävät

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa

tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekestereitä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään kaksi kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut/myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10–20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

3.6.3 Maaseutupalvelut/kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannontason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Palvelut käsittävät rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

3.6.4 Lomituspalvelut/hallinto

Lomituspalvelujen hallinnon tehtävät perustuvat maatalousyrittäjien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen sekä turkistuottajien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen. Tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa

vuosiloma- ja sijaisapuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomitusten korvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiakaspaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille. Lomahallinnolla on päivittäisessä käytössä Melan ylläpitämä lomituspalveluohjelmisto, lomitusnetti. Turkistuottajien lomitukset kirjataan Excel-taulukkoon.

Lomituspalvelujen hallinto päättää maatalouslomittajien töihin sijoittamisesta, huolehtii työsuhteiden ilmoittamisesta ja palkka-aineiston välittämisestä kuukausittain tilitoimistoon palkanmaksua varten. Hallinto tekee henkilöstöä koskevat KVTES:n mukaiset päätökset ja käy heidän kanssaan kehityskeskustelut. Hallinto huolehtii, että sekä maatalouslomittajien määrä vastaa kysyntää, että jokaisella lomittajalla on riittävä ammattitaito lomituksen suorittamiseen tiloilla, joiden lomituksia he hoitavat. Täydennyskoulutusta ja tilakohtaista perehdytystä järjestetään maatalouslomittajien koulutustarpeen mukaisesti.

Lomahallinto huolehtii, että lomituspäivän kesto on määritelty lainmukaisesti ja maatalouslomittajan työaika vastaa lomittettavan maatalousyrittäjän tehtäväosuutta.

Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteiden on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Lomittajat ottavat työssään huomioon työturvallisuuden. Työtapaturmia ja sairauspoissaoloja pyritään vähentämään. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla. Työterveyshuollon piiriin kuuluvilla tiloilla käynnit pyritään tekemään yhdessä työterveyshuollon henkilöstön kanssa.

Maatalousyrittäjien tyytyväisyyttä paikallisyksikön toimintaan seurataan ja tehdään tarpeenmukaiset parannukset.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon.

3.6.5 Lomituspalvelut/kotieläintilat

Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomitusnetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitusnettiin lomituspyyntöjä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomituksen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputöiden aloittamista. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrittäjän päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin, kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Maatalousyrittäjä voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomittajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta. Itse järjestetyssä lomituksessa maatalousyrittäjä ostaa lomituksen ennakoperintärekisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Maatalousyrittäjät ovat valinneet pääsääntöisesti kunnalliset lomituspalvelut.

Maatalouslomittajat pääsevät katsomaan lomitusnetistä omien tietojensa lisäksi työvuorosuunnitelmiaan ja lomitettavien tilojen tietoja. Lomahallinnon edustaja antaa maatalouslomittajalle vahvistetun työvuoroluettelon viikkoa ennen kutakin neljän viikon jaksoa. Maatalouslomittaja saapuu työvuoroon ja poistuu työvuorosta työvuoroluettelossa olevien kellonaikojen mukaisesti. Maatalouslomittaja kirjaa työvuoroluetteloon lomahallinnon edustajan kanssa sopimansa mahdolliset muutokset.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

3.6.6 Lomituspalvelut/turkistuottajat

Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitussajankohdan eläinyksikkömäärään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotöistä siltä osin, kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottaja voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomittajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta.

Itse järjestetyssä lomituksessa turkistuottaja ostaa lomituksen ennakoperintärekisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Turkistuottajat järjestävät lomitukset pääsääntöisesti itse.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

3.6.7 Maaseututoimen talousarviotaulukot

TAULUKKO 60: MAASEUTUTOIMI, YHTEENVETO

JÄRVI-POHJANMAAN MAASEUTUTOIMI

Alajärven kaupunki						
Suurtuote	TP 2017	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (oma arvio, €)	TA 2019 (€)	TA2019 / TA2018 euromuutos	TA2019 / TA2018 (% -muutos)
Maaseutupalvelut hallinto	26 134	24 744	24 744	26 793	2 049	8,28
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	126 074	151 257	151 257	170 328	19 071	12,61
Maaseutupalvelut kehittäminen	20 800	23 889	23 889	24 325	437	1,83
Lomituspalvelut hallinto	16 338	37 078	37 078	44 092	7 015	18,92
Lomituspalvelut kotieläintilat	2 314 080	2 314 080	0	2 012 689	-301 391	-13,02
Lomituspalvelut turkistuottajat	75 067	78 097	0	77 592	-505	-0,65
ALAJÄRVI YHTEENSÄ	189 347	236 967	236 967	265 539	28 572	12,06

Soinin kunta						
Suurtuote	TP 2017	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (oma arvio, €)	TA 2019 (€)	TA2019 / TA2018 euromuutos	TA2019 / TA2018 (% -muutos)
Maaseutupalvelut hallinto	6 896	6 373	6 373	7 010	637	9,99
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	32 971	38 957	38 957	44 561	5 604	14,38
Maaseutupalvelut kehittäminen	5 413	6 153	6 153	6 364	211	3,43
Lomituspalvelut hallinto	3 968	7 240	7 240	11 384	4 143	57,22
Lomituspalvelut kotieläintilat						
Lomituspalvelut turkistuottajat						
SOINI YHTEENSÄ	49 247	58 723	58 723	69 318	10 595	18,04

Vimpelin kunta						
Suurtuote	TP 2017	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (oma arvio, €)	TA 2019 (€)	TA2019 / TA2018 euromuutos	TA2019 / TA2018 (% -muutos)
Maaseutupalvelut hallinto	6 882	6 300	6 300	6 813	513	8,14
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	32 904	38 514	38 514	43 313	4 799	12,46
Maaseutupalvelut kehittäminen	5 402	6 083	6 083	6 186	103	1,69
Lomituspalvelut hallinto	3 034	5 998	5 998	6 827	829	13,83
Lomituspalvelut kotieläintilat						
Lomituspalvelut turkistuottajat						
VIMPELI YHTEENSÄ	48 222	56 895	56 895	63 139	6 244	10,97

Maaseutulautakunta/Yhteensä	286 816	352 585	352 585	397 996	45 411	12,88

TAULUKKO 61: MAASEUTUPALVELUT, HALLINTO

Palvelu: Maaseutupalvelut hallinto

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseututoimenjohtaja Jukka Kuoppala

	Suurtuote	TP 2017	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (oma arvio, €)	TA 2019 (€)	TA2019 / TA2018 (€)	TA2019 / TP2018 (%)
Sitovat tavoitteet:	Tulot	0	0	0	0	0	0,00
	Menot	26 134	24 744	24 744	26 793	2 049	8,28
	Netto	26 134	24 744	24 744	26 793	2 049	8,28

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Vuoden 2019 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 65,97 %, Soini 17,26 % ja Vimpeli 16,77 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamista. On mukana vaikuttamassa maakuntauudistukseen maaseututoimen tehtävien osalta.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 62: TUKI- JA VIRANOMAISTEHTÄVÄT

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Soile Aarnio

	Suurtuote	TP 2017	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (oma arvio, €)	TA 2019 (€)	TA2019 / TA2018 (€)	TA2019 / TP2018 (%)
Sitovat tavoitteet:	Tulot	0	0	0	0	0	0,00
	Menot	126 074	151 257	151 257	170 328	19 071	12,61
	Netto	126 074	151 257	151 257	170 328	19 071	12,61

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekisteriä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Vuoden 2019 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 65,97 %, Soini 17,26 % ja Vimpeli 16,77 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään neljä kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Tuki- ja viranomaistehtävien kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 63: KEHITTÄMINEN

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut kehittäminen

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Pentti Halla-aho

			Ennuste TP 2018 (oma arvio, €)		TA2019 / TA2018 (€)	TA2019 / TP2018 (%)
	Suurtuote	TP 2017	TA 2018 (€)		TA 2019 (€)	
Sitovat tavoitteet:	Tulot	0	0	0	0	0,00
	Menot	20 800	23 889	23 889	24 325	437
	Netto	20 800	23 889	23 889	24 325	437

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan kotieläintuotannon investointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannontason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Neuvonta käsittää rahoituslähteiden selvittäminen investointeihin, avustaminen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekeminen. Kehittämisen apuvälineeksi Järvi-Pohjanmaan alueen viljelijöillä on käytössä yritystulkkiAGRI –ohjelma sekä Yritys-Suomi portaali.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, joissa tuodaan asiantuntijat kertomaan alaan liittyvistä kehitysmahdollisuuksista. Asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia voidaan hankkia kehittymisen tueksi. Erikoiskasvituoannon kehittymistä tuetaan samoin keinoin. Maatilojen sukupolvenvaihdoksien edistäminen, työhyvinvointi, tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka liittyvät oleellisesti maaseudun kehittämiseen.

Vuoden 2019 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 65,97 %, Soini 17,26 % ja Vimpeli 16,77 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Kehittämisen kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 64: LOMITUSPALVELUT, HALLINTO

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut hallinto

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: lomatoimenjohtaja Sari Uusimäki

			Ennuste TP 2018 (oma arvio, €)			
	Suurtuote	TP 2017	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA2019 / TA2018 (€)	TA2019 / TP2018 (%)
Sitovat tavoitteet:	Tuotot	179 886	178 152	178 152	-12 890	-7,24
	Kulut	222 682	228 468	227 565	-903	-0,40
	Netto, mistä osuudet kunnittain	23 339	50 316	50 316	11 987	23,82
	Alajärvi	16 338	37 078	37 078	7 015	18,92

Tuottajan viesti tilaajalle: Lomituspalvelun hallinnon tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaispuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomituspalvelujen korvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille.

Vuoden 2019 lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa, Alajärvi 73,69 %, Soini 14,39 % ja Vimpeli 11,92 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon. Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteet on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa.

TAULUKKO 65: KOTIELÄINTILAT

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut kotieläintilat

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: lomatoimenjohtaja Sari Uusimäki

	Suurtuote	TP 2017	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (oma arvio, €)	TA 2019 (€)	TA2019 / TA2018 (€)	TA2019 / TP2018 (%)
Sitovat tavoitteet:	Tuotot	1 804 328	2 314 080	2 314 080	2 012 689	-301 391	-13,02
	Kulut	1 804 328	2 314 080	2 314 080	2 012 689	-301 391	-13,02
	Netto	0	0	0	0	0	0,00

Tuottajan viesti tilaajalle: Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomitusnetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitusnettiin lomituspyyntöjä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomituksen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputöiden aloittamista. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrityksen päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Lomituspalvelut sisältävät lomituksesta syntyvät kustannukset. Maatalousyrittäjillä on oikeus 26 vuosilomapäivään ja 120 tuntiin tuettua maksullista lomitusta. Valtiolta tuleva ennakko tarkistetaan 1.7. alkaen. Vuosilomaan oikeutettuja Alajärvellä on 93 tilalla 146 yrittäjää, Soinissa 23 tilalla 37 yrittäjää ja Vimpelissä 21 tilalla 34 yrittäjää.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista.

TAULUKKO 66: TURKISTUOTTAJAT

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut turkistuottajat

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: lomatoimenjohtaja Sari Uusimäki

			Ennuste TP 2018 (oma arvio, €)			
	Suurtuote	TP 2017	TA 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA2019 / TA2018 (€)	TA2019 / TP2018 (%)
Sitovat tavoitteet:	Tuotot	75 067	78 097	0	77 592	99
	Kulut	75 067	78 097	0	77 592	99
	Netto	0	0	0	0	0,00

Tuottajan viesti tilaajalle: Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikkö-määrään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottajat ovat oikeutettuja 18 vuosilomapäivään. Lisävapaatunteja turkistuottaja on voinut käyttää enintään 120 tuntia.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista siirtomäärärahan rajoissa.

3.7 Alajärven tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia teknisen toimialan palvelujen tuottamisesta. Palveluihin kuuluvat yhdyskuntasuunnittelu, yleiset alueet, vesihuoltolaitokset, rakennus- ja ympäristöpalvelut viranomaispalveluina sekä tila-, puhdistus- ja ravitsemispalvelu tukipalveluina.

Lisäksi lautakunnan tehtävänä on vastata investointien suunnittelusta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta annettujen määrärahojen puitteissa.

Lautakunta pyrkii omalta osaltaan luomaan kuntalaisille viihtyisää ja turvallista työ- ja elinympäristöä sekä mahdollisimman hyvät edellytykset elinkeinoelämälle Alajärven kaupungin uuden strategian mukaisesti.

Lautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

1. Viemärlaitoksella vuotovesimäärien pienentäminen tutkimusten ja kartoituksen avulla.
2. Liikenneonnettomuuksien/kaatumistapahtumien pienentäminen kunnossapitotapahtumien täsmällisellä kirjauksella ja seurannalla.
3. Tilapalvelun kustannusten pienentäminen myymällä/purkamalla turhia kiinteistöjä sekä kiinteistöhuollon tehtävien uudelleen järjestelyllä ja kehittämisellä.
4. Kirkonseudun ja Pynttärin kaavayhdistelmän siirto uudelle pohjakartalle sekä kaupungin keskustan ja lähiympäristön osayleiskaava valmiiksi v. 2021.
5. Puhdistuspalveluissa saatetaan loppuun v. 2018 aloitettu siivoustyömitoitus.
6. Puhdistus- ja ravitsemispalveluissa järjestetään asiakastyytyväisyyskysely vuonna 2019.
7. Ravitsemispalveluissa tavoitteena on 100 %:n kotimaisuusaste ruoanvalmistuksessa käytettävien elintarvikkeiden, kuten leipomotuotteet, liha- ja lihavalmisteet, maito- ja maitotaloustuotteiden osalta. Kasvisten ja vihannesten osalta 85 %. Muista elintarvikkeista aina vaihtoehtoina kotimainen tuote.
8. Ravitsemispalveluissa järjestetään lähiruokapäiviä ja lisäksi tarjoamme lähiruoasta valmistettuja komponentteja osana päivittäistä ateriaa.
9. Ravitsemispalveluissa otetaan käyttöön sähköinen tilausjärjestelmä.
10. Viestintää kehitetään ja sitoudutaan toimimaan kaupungin uuden viestintästrategian mukaisesti.

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamiseen tarvittavat kustannukset mm. henkilökulut sivukuluineen, toimistotarvikkeet, matkakulut, tilitoimisto- ja ict-palvelut sekä kalusto. Tekninen hallinto sisältää myös teknisen lautakunnan kokouskulut.

Teknisen hallinnon kustannukset jaetaan tasan kullekin seitsemälle sektorille.

3.7.1 Viranomaispalvelut

Yhdyskuntasuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelun toiminta-ajatus on alueen vetovoimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen, asuminen eri muotojen kehittäminen ja ilmastomuutoksen haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta.

Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston.

Yleiset alueet

Yleiset alueet käsittävät liikenneväylien (kaava-, ja yksityistiet, katuvalaistus), puistoalueiden (puistot, leikkikentät ja uimarannat), maa- ja metsätilojen, muiden yleisten alueiden (venesatamat, tori, peruskuivaus, kaatopaikka ja muut yleiset alueet) sekä liikuntapaikkojen kunnossapidon ja rakentamisen.

Yleisten alueiden ylläpitoon kuuluu huolehtiminen kaava- ja yksityisteiden päällysteiden ja rakenteiden kunnosta, lumen aurauksesta, liukkauden torjunnasta, katuvalaistuksesta sekä liikennemerkeistä. Lisäksi huolehditaan puistoalueiden ja muiden yleisten alueiden turvallisuudesta, siisteydestä ja viihtyisyydestä. Lehtimäen alueen yksityisteiden tiehoitokunnille on varattuna 67.000 euroa avustusmaksuihin.

Metsähoidosta on sovittu Suomenselän Metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Liikuntapaikkojen hoito käsittää urheilukentät, jääalueet, kuntoradat ja pienkentät. Liikuntapaikkojen hoidolla pyritään järjestämään mahdollisimman hyvät ja turvalliset olosuhteet erilaisille liikuntamuodoille.

Vesihuoltolaitokset

Vesihuoltolaitos vastaa kaupungin omistamien vesi- ja viemärlaitoksen toiminnasta, verkoston rakentamisesta sekä kunnossapidosta.

Vesilaitos vastaa laadukkaan käyttöveden toimittamisesta asiakkaille ja viemärlaitos huolehtii vastaanotetun jäteveden puhdistamisesta ympäristölupaehtojen mukaisesti.

Paalijärven-Teerinevan vesiosuuskunta on liitetty 1.1.2018 osaksi kaupungin vesilaitosta.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaviranomaisena toimii tekninen lautakunta.

Henkilöstön määrä on Alajärvellä kaksi, rakennustarkastaja ja toimistos sihteeri. Alajärven toimistosihteerin tehtäviin sisältyy myös valtion myöntämien korjaus- ja energia-avustusten mukaiset kaupungille kuuluvat tehtävät. Näiden lisäksi rakennusvalvontaan varataan 6.100 €:n määräraha opiskelijan tai työttömän kesätyöntekijän palkkaamista varten.

Vuoden 2019 tavoitteet ja mittarit on rakennettu kunnan omaan strategiaan pohjautuen.

Alajärven kaupungin strategiasta otteita:

- Siisti ja viihtyisä ympäristö
- Kuntapalveluiden oikeudenmukaisuus
- Yhteisöllisyyden edistäminen
- Kustannustehokkaat kuntapalvelut.

Rakennusvalvonnan tavoitteet 2019

- Rakentamisen toimenpideluvan/ilmoituksen selkeytys sekä kesken-eräisen ja luvattoman rakennuskannan kartoitus. Nämä ovat jatkoa v. 2016 aloitetulle työlle ja ne pyritään saamaan valmiiksi v. 2019 aikana.
- Asiakaspalvelun parantaminen.
- Sähköisen asioinnin selkeyttäminen/uudistaminen uuden ohjelman mukaisesti.

Tavoitteiden selitykset:

Jatketaan lautakunnan jäsenten ja viranhaltijoiden yhteisiä ympäristökierroksia. Näillä katselmuksilla puututaan rakennetun ja rakentamattoman ympäristön siisteyteen ja turvallisuuteen.

Toimenpideluettelo avataan selkeämpään muotoon kuntalaisille sekä lupien hakijoille. Tällä parannetaan kuntalaisten tietoisuutta lupatarpeesta eri toimenpiteille. Toimenpideluettelo tehdään yhdessä uuden kaavoituspäällikön kanssa v. 2019 aikana.

Kehitetään nettisivuja sekä sähköisen asioinnin käyttöä paremmin kuntalaisia palvelemaan muotoon nykyisen lupapisteen tai mahdollisesti muun palvelutuottajan kanssa.

Kesken-eräisen rakennuskannan läpikäyminen ja lupien hakemiseen velvoittaminen luvattomille rakennuksille määräaikaan mennessä. Tehdään selvitys vanhentuneista luvista. Selvitystyö jatkuu.

Olemassa olevan osoitteiston läpikäymistä siten, että saadaan tarkat osoitteet mm. loma-asunnoille.

Mittarit tavoitteille:

- Ympäristökatselmuksia tehdään vähintään yksi/vuosi. Tämän tuloksena saadaan 1-3 siistiytyntä kiinteistöä kaupungin alueella.
- Toimenpideilmoituksen selkeyttämisestä jaetaan infoa lehdessä ja erilaisissa tilaisuuksissa. Rakennusvalvonnan muuttuneesta tilanteesta annetaan tietoa samassa yhteydessä. Yksi lehti-ilmoitus ja yksi tilaisuus/vuosi.
- Netissä täytettävien lomakkeiden toimivuuden parantaminen.
- Sähköisen asioinnin toimivuudesta pidetään erillinen koulutustilaisuus.
- Alajärven kaupungin alueella hyödynnetään opiskelijoita/työttömiä keskeneräisen ja luvattoman rakennuskannan kartoituksessa sekä rakennuslupien hakemisessa luvattomille rakennuksille. Virheellisesti rekisterissä olevat keskeneräiset rakennukset saadaan merkittyä valmiiksi ja pyritään saamaan rakennuslupia luvattomille rakennuksille vähintään 10 kpl/vuosi. Näin saadaan lisää tuloja kiinteistöveroilla ja rakennuslupamaksuilla.

Ympäristöpalvelut

Vuoden 2019 tavoitteet ja mittarit on rakennettu strategiaan kohtaan 3 *Turvallisuus* pohjautuen.

- Turvallisuus tarkoittaa myös yhdessä luotavaa viihtyisää ja turvallista asuin- ja elinympäristöä.

Tavoitteet 2019

- Vieraslajien torjunta
- Uimarantojen viihtyisä ja turvallinen käyttö.

Tavoitteiden selitykset:

Kiinteistön omistajan tai haltijan on huolehdittava kohtuullisista toimenpiteistä kiinteistöllä esiintyvän unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin hävittämiseksi tai sen leviämisen rajoittamiseksi, jos haitallisen vieraslajin esiintymästä tai sen leviämisestä voi aiheutua merkittävää vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle taikka vaaraa terveydelle tai turvallisuudelle. (Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 1709/2015).

Ympäristösihteerille kuntalaiset ilmoittavat vuosittain useista vieraslajiesiintymistä, jotka esiintyvät joko tiealueilla, yleisillä alueilla tai yksityisten alueilla. Puisto-osasto on tehnyt vieraslajitorjuntaa jo vuosia kaupungin omistamilla alueilla ja mm. tiealueilla. Nyt vieraslajitorjunta halutaan tehdä näkyväksi ja viranomaisen tiedossa oleville alueille tehdään kymmenvuosisuunnitelma toimenpiteistä ja aikatauluista, joita lajien torjunta vaatii. Tämä suunnitelma tehdään yhteistyössä puisto-osaston kanssa. Aiheelle halutaan saada lisää näkyvyyttä sekä lisätä myös kuntalaisten aktiivisuutta vieraslajitorjuntaan. Haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen kuuluu meille kaikille!

Alajärven kaupungin alueen järvien suuri lukumäärä sekä Alajärven keskustan läheisyys ovat kaupungin vetovoimatekijöitä. Kuitenkin järvien virkistyskäyttö on vähäistä mm. niiden sinilevöpitoisuuksien vuoksi. Nyt järvien hyötykäyttöä pyritään lisäämään tiedottamisella. Luodaan kuntalaisille helposti saatava nettitiedotus kaupungin sivuille ja tarkkaillaan järvien sinilevöpitoisuuksia ja rantojen siisteyttä viikoittain. Tavoitteena on lisätä Alajärven hyvää imagoa ja järvien virkistyskäyttöä.

Alajärven Pirkkalanlahden kunnostukseen haetaan vesilain mukainen lupa.

Mittarit tavoitteille:

- Toteutetaan kymmenvuotissuunnitelma vieraslajien torjunnasta Alajärven kaupungin alueella.
- Raportoidaan kesäaikana viikoittain Alajärven kaupungin sivuille alueen järvien sinilevätilanteista sekä rantojen yleisestä siisteydestä.

3.7.2 Tukipalvelut

Tilapalvelu

Tilapalvelu huolehtii kaupungin omistamien kiinteistöjen kiinteistöhuollosta. Tilapalvelu sisältää kiinteistön lämmityksen, sähkön, vesi- ja jätevesihuollon, talonmiespalvelun, rakennuksen sekä rakennuksen alueiden kunnossapidon, koneiden ja laitteiden huoltotyöt sekä ostopalveluna sähkö- ja automaatiotyöt, iv-työt, nuohoustyöt (hormit, ilmanvaihtokanavat), hissihuollot, nosto-ovihuollot, paloilmoitus- ja sammutusjärjestelmien tarkastukset ja huollot.

Kiinteistön ylläpitopalvelut voidaan jakaa kiinteistöhoito- ja kunnossapitopalveluihin.

Kiinteistöjen hoitopalveluihin kuuluvat kiinteistön teknisten järjestelmien hoito, kiinteistöhuolto, ulkoalueiden hoito sekä jätehuolto. Näiden

toimenpiteiden tavoitteena on pitää kiinteistön olosuhteet halutulla tasolla.

Kiinteistön kunnossapitopalvelulla on tarkoitus säilyttää kohteen ominaisuudet uusimalla tai korjaamalla vialliset ja kuluneet osat ja rakenteet. Tavoitteena on säilyttää kiinteistön alkuperäinen laatutaso.

Kiinteistöpalvelu on abstraktikäsike, jota on vaikea tarkkaan mitata. Mitarina voidaan pitää käyttäjien tyytyväisyyttä sekä mahdollisuutta saavuttaa heille asetettu palvelutaso ja toimintaedellytykset.

Tilapalvelun hallinto on jaettu eri hallintokunnille neliöiden suhteessa.

Puhdistuspalvelu

Puhdistuspalvelu vastaa kaupungin omistaminen kiinteistöjen puhtaanapidosta tilaajan hyväksymän tarjouksen mukaisesti. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustannuksiin on varattu kiinteistöjen puhtaanapidosta tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit (wc- ja käsipyyhepaperit). Hankinnoissa teemme yhteistyötä EPSHP:n hankintarenkaan kanssa.

Puhdistuspalvelun hallinto on jaettu eri hallintokunnille puhdistuspalveluissa työskentelevien henkilömäärän mukaan.

Puhdistuspalveluista vastaa palvelupäällikkö (0,5) sekä puhdistuspalveluesimies ja puhdistuspalveluohjaaja, jonka työstä 0,5 on esimiestyötä ja 0,5 laitoshuoltajan työtä.

Puhdistuspalveluesimiehen vastuualueena on Lehtimäen alueen kohteita lukuun ottamatta kaikki kohteet. Puhdistuspalveluohjaaja vastaa Lehtimäen kohteista. Laitoshuoltajien kokonaismäärä säilyy vuoden 2018 tasolla.

Ravitsemispalvelu

Ravitsemispalveluyksiköt tuottavat ateriapalveluja perusturvan ja sivistystoimen ryhmille. Asiakkaita ovat päiväkodit, koulut, terveyskeskukset, asumispalveluyksiköt, ateriapalvelun piiriin kuuluvat sekä henkilökunta.

Lounaita valmistetaan ravitsemispalveluiden yksiköissä noin 2 000 kpl/pv. Lisäksi valmistetaan kokopäivähoitolaitoksille aamupalat, välipalat, päivälliset, iltapalat sekä tarvittaessa kokoustarjoilut.

Valtion ravitsemisneuvottelukunnan laatimat suositukset ovat pohjana ruokalistasuunnittelulle. Lisäksi kaupungin ravitsemispalveluissa huomioidaan Sydänliiton ohjeistukset aterioiden valmistuksessa. Sydänliiton suositukset pohjautuvat vahvaan tutkimusnäyttöön. Suositusten

taustalla ovat uusimmat pohjoismaiset ravitsemussuositukset, suomalaiset ravitsemussuositukset ja sydänpotilaiden kohdalla eurooppalaiset ja yhdysvaltalaiset suositukset sekä Käypä hoito -suositukset.

Ravitsemispalveluiden hallinnon kustannukset jakautuvat toimipaikkoihin suoritteiden suhteessa.

Ravitsemispalveluiden kustannuksista n. 90 % on varattu henkilöstö- ja elintarvikekuluihin. Muut menot koostuvat koneiden- ja laitteiden kunnossapito- ja hankintakuluista, puhdistusaineista ja -tarvikkeista, jätekuljetuksesta, tilitoimisto- ja henkilöstöpalveluista, kiinteistökuluista sekä kuljetus- ym. kustannuksista.

Ravitsemispalveluissa työskentelee palvelupäällikkö (0,5) ja 3 ravitsemispalveluesimiestä, joiden vastuualueisiin kuuluu Lehtimäen keskuskeittiö, terveyskeskuksen keittiö sekä koulukeskuksen keittiö, Paavolan koulun keittiö, sivukylien koulujen keittiöt ja päiväkotien keittiöt.

Ravitsemispalveluissa henkilökunnan kokonaismäärä on vuoden 2018 tasolla.

3.7.3 Teknisen lautakunnan talousarviotaulukot

TAULUKKO 67: TEKNINEN TOIMIALA, YHTEENVETO

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Vastuuviranhaltija:

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2018 / TA 2019 (%)	TA 2019 / Ennuste TP 2018 (%)
Hallinto/lautakunta	0	0	0	0		
Yhdyskuntasuunnittelu	-250 719	-331 308	-324 106	-340 198	2,68	4,97
Yleiset alueet	-1 867 873	-2 038 498	-2 049 376	-2 212 441	8,53	7,96
Vesihuoltolaitokset	-31 461	58 378	-164	-47 244	-180,93	28 707,32
Rakennus ja Ympäristö	-122 971	-147 757	-158 737	-160 500	8,62	1,11
Yhteensä	-2 273 024	-2 459 185	-2 532 383	-2 760 383	12,25	9,00

Yhteenveto on laadittu nettona

TAULUKKO 68: TEKNINEN TOIMI, HALLINTO

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Tekninen hallinto

Vastuuviranhaltija:

Jouni Hänninen

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2018 / TA 2019 (%)	TA 2019 / Ennuste TP 2018 (%)
Hallinto/lautakunta						
Tuotot	152 842	161 387	161 387	176 192	9,17	9,17
Kulut	152 842	161 387	161 387	176 192	9,17	9,17
Netto	0	0	0	0		

Hallinto jaetaan tasan 7 eri sektorille: viranomaispalveluna yhdyskuntasuunnittelu, yleiset alueet, vesihuoltolaitokset ja rakennusvalvonta/ympäristö sekä tukipalveluina tila-, puhdistus- ja ravitsemispalvelu. Kunkin osuus 25.171 euroa. Tuloksi on kirjattu siseäisenä tulona vastaava summa

Kulut sisältävät 0,5 teknisen johtajan ja 1,2 toimistosihteerin palkat sosiaalikuluihin. Määrärahoilla maksetaan myös toimistotarvikkeita, matkakuluja, ict-palveluja ym. Lisäksi maksetaan omien toimitilojen tilapalvelu- ja puhdistuspalvelukulut

Hallintoon kuuluvat myös teknisen lautakunnan kokouksista aiheittuneet menot.

TAULUKKO 69: YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Yhdyskuntasuunnittelu

Vastuuviranhaltija:

Jouni Hänninen

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (€)	TA 2019(€)	TA 2018 / TA 2019 (%)	TA 2019 / Ennuste TP 2018 (%)
Hallinto						
Tuotot	5 035	510	510	600	17,65	17,65
Kulut	216 070	208 116	208 116	206 930	-0,57	-0,57
Netto	-211 035	-207 606	-207 606	-206 330	-0,61	-0,61
Kaavoitus						
Tuotot	0		0			
Kulut	19 201	102 000	102 000	103 000	0,98	0,98
Netto	-19 201	-102 000	-102 000	-103 000	0,98	0,98
Mittaus ja kartasto						
Tuotot	0	0	0	0		
Kulut	13 281	14 500	14 500	15 500	6,90	6,90
Poistot	7 202	7 202	14 689	15 368	113,39	4,62
Netto	-20 483	-21 702	-29 189	-30 868	42,24	5,75
Yhteensä						
Tuotot	5 035	510	510	600	17,65	17,65
Kulut	248 552	324 616	324 616	325 430	0,25	0,25
Poistot	7 202	7 202	14 689	15 368	113,39	4,62
Netto	-250 719	-331 308	-324 106	-340 198	2,68	4,97

Hallinto sisältää kaavoituspäällikön, 1,4 maanmittausteknikon sekä 0,5 toimistosihteerin palkat sosiaalikuluneen ja muut toimiston hoitoon liittyvät tehtävät: koulutus, ict- ja toimistopalvelut jne.

Kaavoitus sisältää seuraavat asemakaavan muutokset:

Muutos korttelissa 1 (YO→AK) 9.000 € , korttelissa 27 (Y→AR) 5.000 € ja korttelissa 614 (ympäristöluvan ehto) 6.000 €

Muutos RA-alueella 5.000 €

Asemakaavan siirto uudelle pohjakartalle 10.000 €

Luoma-ahon teollisuusalueen laajennus 9.000 €.

Ranta-asemakaavat: Kaartusenjärvi 1.000 € ja Iso-Räytingin yksityinen kaavahanke 1.000 €.

Yleiskaavat:

Keskustan ja lähiympäristön osayleiskaava 38.000 €

Höykykylän osayleiskaava (mm. Keitele Timber Oy) 15.000 €

Mittaus ja kartasto määräraha sisältää mm. seuraavia menoja:

Karttapäivitykset 5.000 €

Lainhuudot, lohkomiset, maastotukimukset 7.000 €

TAULUKKO 70: YLEISET ALUEET

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Yleiset alueet

Vastuuviranhaltija:

Pentti Yli-Olli

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2018 / TA 2019 (%)	TA 2019 / Ennuste TP 2018 (%)
Yleiset alueet hallinto						
Tuotot	179 726	154 486	154 486	167 027	8,12	8,12
Kulut	179 726	154 486	154 486	167 027	8,12	8,12
Netto	0	0	0	0		
Kaavatiet						
Tuotot	333	0	0	0		
Kulut	248 481	243 662	243 662	298 732	22,60	22,60
Poistot	761 322	735 040	735 040	720 548	-1,97	-1,97
Netto	-1 009 470	-978 702	-978 702	-1 019 280	4,15	4,15
Yksityistiet						
Tuotot	1 146			0		
Kulut	460 139	501 990	501 990	563 037	12,16	12,16
Poistot	5 427	5 427	15 227	15 227	180,58	0,00
Netto	-464 420	-507 417	-517 217	-578 264	13,96	11,80
Valaistus						
Tuotot	71	0	0			
Kulut	86 243	100 884	100 884	92 176	-8,63	-8,63
Netto	-86 172	-100 884	-100 884	-92 176	-8,63	-8,63
Puistoalueet						
Tuotot	0	0	0			
Kulut	90 974	108 417	108 417	110 946	2,33	2,33
Poistot	18 487	17 029	17 029	20 560	20,74	20,74
Netto	-109 461	-125 446	-125 446	-131 506	4,83	4,83
Maa- ja metsätilat						
Tuotot	396 468	200 580	200 580	200 000	-0,29	-0,29
Kulut	202 557	62 794	62 794	69 402	10,52	10,52
Netto	193 911	137 786	137 786	130 598	-5,22	-5,22
Muut yleiset alueet						
Tuotot	3 992	4 000	4 230	4 000	0,00	-5,44
Kulut	26 526	23 546	28 000	24 999	6,17	-10,72
Poistot	23 937	26 205	27 283	27 283	4,11	0,00
Netto	-46 471	-45 751	-51 053	-48 282	5,53	-5,43
Liikuntapaikkojen hoito						
Tuotot	8050	600	600	600	0,00	0,00
Kulut	273 423	334 435	334 435	375 444	12,26	12,26
Poistot	85 844	84 249	84 249	98 687	17,14	17,14
Netto	-351 217	-418 084	-418 084	-473 531	13,26	113,26
Yhteensä						
Tuotot	589 786	359 666	359 666	371 627	3,33	3,33
Kulut	1 568 069	1 530 214	1 530 214	1 701 763	11,21	11,21
Poistot	889 590	867 950	878 828	882 305	1,65	0,40
Netto	-1 867 873	-2 038 498	-2 049 376	-2 212 441	8,53	7,96

Yleisten alueiden hallinnossa on 0,5 yleisten alueiden päällikön ja puutarhurin palkat sosiaalikuluneen, eläkemenoperusteisia maksuja 7.100 euroa. Kuluihin kuuluu mm. ict- ja tilitoimisto, matkakulut sekä 1/3 keskusvaraston kiinteistökuluista.

Teiden kunnossapidossa tarvittava konekalusto on kilpailutettu ja uudet taksat ovat 25 % suuremmat kuin aikasemmin.

Taksojen korotus aiheuttaa suoraa kustannuslisäyksen teiden kunnossapidomäärärahoissa: kaavatiet 56.000 € ja yksityistiet 47.300 € (laskettu 3. vuoden keskiarvon mukaan).

Puistoalueisiin sisältyy puistot, leikkikentät ja uimarannat. Ojajärven uimaranta-alueen tasausta ja pukukoppien kunnostusta varten on varattu 2.000 euroa.

Muut yleiset alueet käsittää venesatamat, torin, peruskuivatuksen, kaatopaikan sekä muut yleiset alueet, joka käsittää kameravalvonnan kulut sekä Luoma-ahon palovesijärjestelmän maan vuokratulot.

Liikuntapaikkojen hoidossa on varattu määräraha liikuntapaikkavastaavan sekä 3,5 liikuntapaikkahoitajan palkkoihin. sosiaalikuluneen. Henkilöstösuunnitelmaan on esitetty yhtä liikuntapaikkahoitajaa lisää. Kustannusvaikutus 36.000 €

Liikuntapaikkojen hoito käsittää Ankkurikentän, Kitronstadionin, jääkiekkokentät, kuntoradat ja pienkentät.

Hallinto on jaettu eri kustannuspaikoille määrärahojen suhteessa.

TAULUKKO 71: VESIHUOLTOLAITOKSET

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Vesihuoltolaitokset

Vastuuviranhaltija:

Pentti Yli-Olli

Valtuuston tilaus	TP 2017 (€)	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2018 / TA 2019 (%)	TA 2019 / Ennuste TP 2018 (%)
Hallinto						
Tuotot	101 984	138 053	138 053	138 460	0,29	0,29
Kulut	101 984	138 053	138 053	138 460	0,29	0,29
Netto	0	0	0	0		
Vesilaitos Alajärvi						
Tuotot	209 592	414 250	340 000	353 080	-14,77	3,85
Kulut	54 045	141 483	120 000	148 857	5,21	24,05
Poistot	49 823	58 153	63 748	82 090	41,16	28,77
Netto	105 724	214 614	156 252	122 133	-43,09	-21,84
Vesilaitos, Lehtimäki						
Tuotot	192 849	153 215	153 215	152 030	-0,77	-0,77
Kulut	105 072	128 566	128 566	118 163	-8,09	-8,09
Poistot	40 854	37 752	37 752	37 635	-0,31	-0,31
Netto	46 923	-13 103	-13 103	-3 768	-71,24	-71,24
Viemärlaitos, Alajärvi						
Tuotot	683 762	716 860	716 860	708 570	-1,16	-1,16
Kulut	389 514	350 987	350 987	374 831	6,79	6,79
Poistot	277 001	303 536	303 536	306 957	1,13	1,13
Netto	17 247	62 337	62 337	26 782	-57,04	-57,04
Viemärlaitos Lehtimäki						
Tuotot	100 988	101 820	101 820	100 650	-1,15	-1,15
Kulut	129 063	135 354	135 534	133 775	-1,17	-1,30
Poistot	51 070	49 726	49 726	37 056	-25,48	-25,48
Netto	-79 145	-83 260	-83 440	-70 181	-15,71	-15,89
Yhteensä						
Tuotot	1 289 175	1 524 198	1 449 948	1 452 790	-4,68	0,20
Kulut	779 678	894 443	873 140	914 086	2,20	4,69
Poistot	418 748	449 167	454 762	463 738	3,24	1,97
Korvaus perus-/jäännöspääomasta	122 210	122 210	122 210	122 210	0,00	0,00
Netto	-31 461	58 378	-164	-47 244	-180,93	28 707,32

Hallinto sisältää 0,5 yleisten alueiden päällikön ja 0,3 toimistosihteerin palkat sosiaalikuluihin sekä eläkemenoperusteisia maksuja 11.000 €. Kuluihin kuuluvat mm. tilitoimisto- ja ict-palvelut, matkakulut sekä 1/3 keskusvaraston kiinteistökuluista.

Vesi- ja viemärlaitoksen henkilökuntaan kuuluvat vesihuoltolaitoksen esimies ja 2 ammattimiestä.

Suurimmat kustannukset palkkojen lisäksi muodostuvat sähköstä, koneiden ja laitteiden kunnossapidosta, rakennuksen rakentamis- ja kunnossapitopalveluista.

Vuoden 2018 talousarviossa on Paalijärvi-Teerineva vesiosuuskunnalta siirtyneet tulot arviotu liian suureksi.

Hallinto on jaettu vesihuoltolaitoksille talousarviomäärärahojen suhteessa.

TAULUKKO 72: RAKENNUS JA YMPÄRISTÖ

Talousarvio 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Rakennus ja ympäristö

Vastuuviranhaltija: Harri Björkbacka ja Jouni Hänninen

Valtuuston tilaus	TP 2017(€)	TA 2018 (€)	Ennuste TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TA 2018 / TA 2019 (%)	TA 2019 / Ennuste TP 2018 (%)
Rakennusvalvonta						
Tuotot	88 582	70 350	60 000	70 350	0,00	17,25
Kulut	153 198	177 294	177 924	183 148	3,30	2,94
Netto	-64 616	-106 944	-117 924	-112 798	5,47	-4,35
Ympäristön huolto						
Tuotot	0		0			
Kulut	46 973	40 813	40 813	47 702	16,88	16,88
Netto	-46 973	-40 813	-40 813	-47 702	16,88	16,88
Projektit						
Tuotot	11 220	0	0			
Kulut	22 602	0	0			
Netto	-11 382	0	0			
Yhteensä						
Tuotot	99 802	70 350	60 000	70 350	0,00	17,25
Kulut	222 773	218 107	218 737	230 850	5,84	5,54
Netto	-122 971	-147 757	-158 737	-160 500	8,62	1,11

Rakennustarkastajan ja toimistosihteerin palkat sosiaalikuluihin sekä muut toiminnan vaatimat kulut, ict- ja tilitoimistopalvelut, matkakulut jne. Lisäksi kesätyöntekijän palkkaamista varten on varattu 6.100 €:n määräraha (sis. sosiaalikulut).

Rakennusvalvonnan digitaaliset järjestelmät ja arkisto vaativat vuodessa 25.000 euron määrärahan.

Ympäristöpalvelut ostetaan Vimpelin kunnalta. Palkkakulut + muut palkkaukseen liittyvät jaetaan asukasluvun suhteessa, muut kulut aiheuttamisperusteen mukaan.

4 INVESTOINTISUUNNITELMA

Alajärven kaupunki on viime vuosin voimakkaasti panostanut investoinneissa peruspalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden sektoreille. Investointien omahankintamenot vuodelle 2019 ovat 7,4 M€, ja laskua vuoden 2018 talousarvion mukaisiin investointeihin on vain 400.000 euroa. On kuitenkin otettava huomioon, että vuoden 2018 investoinnit todennäköisesti alitoteutuvat, koska muun muassa varautuminen useammalle vuodelle ajoittuvien investointien rahoituksen vuosirytmitys on hieman hankalaa.

Poistot kasvavat (202.000 €) vuodesta 2018 ollen kokonaisuudessaan 3,309 M€. Vuosien 2014–2019 investointien omahankintamenojen keskiarvo on noin 5,4 miljoonaa euroa ja poistojen määrä on n. 3,1 miljoonaa euroa/vuosi.

Suunnitelmavuosien investointien nettomenot vuodelle 2020 ovat 6,8 M€ ja vuodelle 2021 220.000 €. Investointisuunnitelma kohteittain on seuraavilla sivuilla. Viime vuosien vilkas rakentaminen ei jatkune vuonna 2021 yhtä kiivaana, mutta kaupungin kiinteistö- ja verkostomaisuus tarvitsee vuosittain noin 2 M€ korvausinvestointeja. Koska investointien yksityiskohtaista kohdentamista ei ole käytettävissä, investointisuunnitelma vuodelle 2021 on tältä osin puutteellinen.

Vuonna 2019 käynnistyy uutena investointikohteena paloasema. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat suunnitelmien tässä vaiheessa 4,1 M€ ja toteutus kaksivuotinen. Vuoden 2019 kustannusten arvioidaan olevan 1,0 M€ ja vuodelle 2020 jää 3,0 M€.

Monitoimihalli on käynnistynyt heinäkuussa 2018 ja on suunniteltu palvelemaan laajoja tiloja vaativia liikuntamuotoja, kuten lento- ja koripalloa sekä salibandya. Suuren ja korkean salitilan ja 280 katsomopaikan vuoksi se soveltuu erinomaisesti myös muille urheilulajeille ja yleisötahtumille. Hallin pohjapinta-ala on 6 520 m² ja salin vapaa sisäkorkeus 9 metriä. Monitoimihallin on arvioitu valmistuvan syksyllä 2019 ja sen kokonaiskustannusarvio on 5,1 M€. Vuodelle 2018 on varauduttu 2,8 M€:n rakentamiskustannuksiin ja 250.000 euron ensikertaisen kalustamisen hankintaan.

Myös kehitysvammaisten asumisyksikön rakentaminen on käynnistynyt elokuussa 2018 ja hanke valmistuu toukokuussa 2019. Kokonaiskustannukset ovat noin 1,5 M€ ja hankkeeseen saadaan valtionosuutta n. 450.000 € sekä korkotukilainaa. Vuoden 2019 talousarviossa varaudutaan 875.000 €:n kustannuksiin.

Vuonna 2016 alkanut terveyskeskuksen peruskorjauskohde päättyy 2019 ja määrärahavaraus on 680.000 euroa. Peruskorjaus sisältää ulkopuolen julkisivun korjauksen ja katoksen rakentamisen, alueen pihatöitä

ja päällystämistä. Kokonaiskustannusten arvioidaan olevan reilun kolmen vuoden hankkeella yhteensä n. 5,0 M€ ja peruskorjauksen on arvioitu valmistuvan kesällä 2019.

Kiinteistöjen peruskorjausmenoihin varaudutaan n. 1,3 M€:lla (sis. terveyskeskus). Yleisten alueiden nettomenot ovat yhteensä 1,3 milj. euroa. Vesihuoltolaitoksen (vesi- ja viemärilaitos) nettomenot ovat 360.000 euroa.

TAULUKKO 73: INVESTOINTISUUNNITELMA 2019–2021

INVESTOINNIT
KAUPUNGINHALLITUS

	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Muut pitkävaikutteiset menot				
Sepänvuorentien silta				
Peruskorjaus: suunnittelu 2018 ja rakentaminen 2020	10 000	10 000	150 000	
Valtionapuehto 60 %			-75 000	
Koskenmäen silta				
Peruskorjaus: suunnittelu 2018 ja rakentaminen 2019		200 000		
Valtionapuehto 60 % ja ELY:n lupa		-120 000		
Pirkkalanlahden kunnostus	13 000	10 000	275 000	275 000
Valtionapuehto 20 %			-55 000	-55 000
Asian- ja asiakirjahallinnan ohjelma		30 800		
Kiinteä omaisuus / maa- ja vesialueet				
Maa-alueiden osto / haltuunottokorvaukset / lunastukset	200 000	200 000	100 000	
Hallinto- ja toimistorakennuksen hankkiminen (CLT-Hoisko)	320 000			
Osakkeet ja osuudet				
Työterveysyhtiö, osakepääoman lunastaminen		10 350		
Kaupunginhallitus menot yht:	543 000	461 150	525 000	275 000
Kaupunginhallitus tulot yht:	0	-120 000	-130 000	-55 000
KAUPUNGINHALLITUS NETTO:	543 000	341 150	395 000	220 000

PERUSTURVA

	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus				
Effican päivitys: EP-potti laajennus 3	65 000	100 000		
Perusturvan kalustohankinnat	10 000			
Perusturva menot yht:	75 000	100 000	0	0
Perusturva tulot yht:	0	0	0	0
PERUSTURVA NETTO:	75 000	100 000	0	0

SIVISTYSTOIMI

	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus				
Musiikkiopiston soitinhankinnat, sisältää flyygelin hankinnan	25 000			
Alajärven kirjaston atk-luokka tietokonehankinnat	12 950			
Alajärven yläkoulun tablettiavaunut/luokkayksiköt	20 000	12 000	12 000	
Alajärven lukio tietokoneet alkavalle vuosiluokalle	31 500	40 000		
Oppilaiden omavastuuosuus	-14 000	-10 000		
Aapiskujan koulu Nykyaikaistetut oppimisympäristöt	32 000			
Vimpelin lukio tietokoneet alkavalle vuosiluokalle	11 500			
Oppilaiden omavastuuosuus	-5 000			
Vimpelin yhteiskoulun tietokonehankinta	15 000			
Vimpelin yhteiskoulun ja lukion ruokalan kalustus	15 000			
Vimpelin yhteiskoulun ja lukion hallinnon siiven kalustaminen	10 000			
Tilanvarausjärjestelmä		14 500		
Sivistystoimi menot yht:	172 950	66 500	12 000	0
Sivistystoimi tulot yht:	-19 000	-10 000	0	0
SIVISTYSTOIMI NETTO:	153 950	56 500	12 000	0

TEKNINEN TOIMI

	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus				
Huoltoauton hankinta yleisiin alueisiin		20 000		
Trukki/kuormaaja		25 000		
Ruohonleikkuri 3 kpl		45 000		
Viemärikamera, taso/putkilaaseri		30 000		
Kylmäkuljetus auto		40 000		
Kenttäkeitin			20 000	
GBS-mittalaitteet mittaustoimen käyttöön	36 000			
Tulot vaihdossa luovuttavista käytetyistä mittalaitteista	-10 000			
Telamönkijä	15 000			
Viemärinaukaisulaite	30 000			
Kuorma-auto	50 000			
Ensisivesteyksikkö puhtaan veden käsittelyyn	10 000			
Polannejyrsin		20 000		
Tekninen toimi menot yht:	141 000	180 000	20 000	0
Tekninen toimi tulot yht:	-10 000	0	0	0
TEKNINEN TOIMI NETTO:	131 000	180 000	20 000	0

Uudisrakentaminen

Kehitysvammaisten asumisyksikkö			
Kustannusarvio (urakkakilpailutus) 1.537.965 eur, 8+2 huoneistoa yht. 478 m ²	700 000	850 000	
Ensikertainen kalustaminen (toimisto ja yhteiset tilat)		25 000	
Valtionavustus (myönnetty) 450.000 eur	-175 000	-275 000	
Monitoimihalli	2 300 000	2 800 000	
Valmistellaan yhteishankkeena			
Valtionavustus (myönnetty) 750.000 eur	-337 500	-412 500	
Kustannusarvio 5,1 Meur. Sisältää mm. 60 metrin juoksusuoran ja heittopaikan .			
Monitoimihallin rakentamisen lopullinen rakentamisaikajako on päätetty vasta, kun terveyskeskuksen saneeraus suunnitelmat ovat valmistuneet ja toteutus aikataulutettu. Lisäksi pidetään kuitenkin huoli siitä, että monitoimihalli pysyy valtion liikuntapaikkojen investointiavustusten listalla. Kvalt 14.12.2015: Rakentamisen osalta selvitetään henkilöstötarve ja vaikutukset käyttökustannuksiin.			
Ensikertainen kalustaminen		250 000	
Puhdistuspalvelun koneet ja siivousvälineet			
Uimahallin ja uimahallin kuntosalin erillisen käytön suunnitelmääräraha	10 000		
Paloasema			
Paloaseman kokoarvio noin 1600 m ²	100 000	1 000 000	3 000 000
Kustannusarvio 4,1 M€			
Ylipainehalli			
Valtionapuehto 600.000 eur			
Ensikertainen kalustaminen	25 000		
Sosiaali- ja alueen valaistus	80 000		
Haetaan valtionapua 50 %			

Uudisrakentaminen menot yht

3 215 000 4 925 000 3 000 000 0

Uudisrakentaminen tulot yht

-512 500 -687 500 0 0

Uudisrakentaminen netto

2 702 500 4 237 500 3 000 000 0

TA2018	TA2019	TS2020	TS2021

Peruskorjaus

Alahovi			
Kahden asunnon peruskunnostus keittiö ja pesutilat		30 000	
Alakylän koulu			
Leikkivälineet		20 000	
Alarinne / Asuntola			
Yksiöiden peruskunnostus (keittiö, suihkutilat) PTS 2018	26 000	30 000	
Ankkurikentän huoltorakennus			
Huoltomaalaus piha-alueen kunnostus		22 500	
Hoiskon koulu			25 000
PTS julkisivujen kunnostus			
Hoiskon toimistotilat			
Tilojen saneeraus Teknisen toimen toimistotiloiksi	66 000		
Tilojen saneeraus Sivistystoimen toimistotiloiksi		80 000	
Piha-alueen asfaltointi		10 000	
Kaartusen mökki			
Saunan peruskunnostus: ovien ja terrassin lattian uusiminen, ikkunoiden kunnostus	15 000		
Kaupungintalo			
Alvar Aallontie 1: avainjärjestelmän ja portaiden kunnostus (2018), ilmanvaihto (PTS 2019)	50 000		200 000
Alvar Aallontie 2: muutostyöt perusturvan tiloiksi (2018), ilmanvaihto (PTS 2019)	210 000		
Keskusvarasto			
Sähkökäyttöiset Portit 2 kpl ja nosto-oven uusiminen		20 000	
Koulukeskus			
Piha-alueen asfaltointi, lämmönvaihtimen uusiminen, opasteet	28 000		
Piha-alueen suunnittelu ja asfaltointi noin 1000 m ²		35 000	
koulukeskus tarjoilulinjasto			35 000
Jäähdytyskaappi keskuskeittiöön (ateriapalvelu/jäähdytys säilytyslämpötilaan)	12 000		
Kultakämmen			
Avain- ja kutsujärjestelmä 2018, vesikatteen (huopa) uusiminen ja pesutilan kunnostus 2019	50 000	151 000	
Mylykankaan koulu			
Jääkiekkokaukalo ja leikkivälineitä	12 000		
Nelimarkka-museo			
Katon, ikkunoiden ja puuosien kunnostusta			
Vesikaton uusiminen rakenteen uusiminen, ulkojulkisivujen korjaaminen		40 000	
Paalijärven koulu			
Jääkiekkokaukalo			13 000
Ulkomaalaukset ja aidan korjaaminen			12 000

Paavolan koulu			
Yhdistelmäuuni			20 000
Kattopinnoitteen uusiminen (PTS 2020)			
Vanhanosan ulkoseinäpintojen kunnostus, ikkunoiden uusimista/kunnostamista ja sisätilojen uudelleen järjestäminen.		10 000	190 000
Sekoittava pata (100 litraa)		18 000	
Ulkoleikkialueen leikkivälineet	20 000		
Päiväkoti Myllyvainio			
Piha-alueen päällystäminen			
Pelialueen ja luonnonmäen rakentaminen ja aurinkokatos		15 000	
Sairaالات 3			
PTS :n mukaiset työt 2018-2021 yhteensä 304 000 €			
Ikkunoiden uusiminen (nuorisovintti), koneellinen ilmastointi, nuorisotilojen kunnostaminen			60 000
1. kerroksen ikkunoiden uusiminen			20 000
Hoitokoti Sateenkaari			
Paloilmoitusjärjestelmän uusiminen ja ilmalämpöpumput 3 kpl		20 000	
Käyttövesiputkiston uusiminen ja pihan päällystäminen			
Taimelan koulu			
Vesikatteen korjaaminen		16 000	
Terveyskeskus			
Peruskorjaus, 2013 käynnistynyt hanke. Työt aloitettu 10/2016.			
Peruskorjaus kokonaiskustannusarvio 4,8 M€, toteutunut v. 2016 387.710 eur ja v. 2017 2.442.626 eur, toteutumisarvio v. 2018 1.550.000 eur	1 550 000		
Keskuskeittiön koneet ja kalusto	200 000		
Ulkopuolen julkisivun korjaus, asfaltitöyt ja katokset+ muut alue ja pihatyöt		334 000	
1-2 sanerauksen lopuuvienti		326 000	
fysioterapian muutostyöt		20 000	
Uimahalli			
Tasausalaiden pinnoittaminen	30 000		
Poistoilman ulospuhalluskanavan muutostyöt			
Kiukaiden uusiminen		30 000	
Valkealampi			
Vesikatteen uusiminen ja sosiaali ja pesutilojen kunnostus		50 000	
Wilhelmiina			
Kattopinnoitteen uusiminen	64 000		
Parvekerakenteiden, sokkelin ja kuivatusjärjestelmän kunnostusta, kattopinnoitteen uusiminen			
Pesutilojen kunnostaminen		20 000	
Yhdistelmäuuni keskuskeittiöön	22 000		

Peruskorjausmenot yht.

2 355 000 1 297 500 575 000 0

Peruskorjaustulot yht.

0 0 0 0

Peruskorjaus netto

2 355 000 1 297 500 575 000 0

INVESTOINNIT

KIINTEISTÖTOIMI MENOT YHT.

TA2018 TA2019 TS2020 TS2021

5 570 000 6 222 500 3 575 000 0

KIINTEISTÖTOIMI TULOT YHT.

-512 500 -687 500 0 0

KIINTEISTÖTOIMI NETTO

5 057 500 5 535 000 3 575 000 0

YLEISET ALUEET

TA2018 TA2019 TS2020 TS2021

Kaavatiet

Alatien peruskorjaus (suunnittelu ja päällystäminen vuodelle 2018)	82 000			
Apilakaaren peruskorjaus ja päällystäminen		60 000		
Asuntoalueiden katujen kunnostus ja pinnoittaminen (vuosittainen määräraha)	75 000	75 000	75 000	75000
Halltien päällystäminen		14 000		
Hurmeentien peruskunnostuksen suunnittelumääräraha	15 000			
Huvitien peruskunnostus (2016) ja päällystäminen (2017)				
Kaartusentien valaiseminen 2 km:n matkalta		40 000		
Kaltiaisentien peruskorjaus (suunnittelu 2017 ja määräraha vuodelle 2018)	35 000			
Kaunistontien kunnostus ja päällystäminen	40 000			
Kinaporintien peruskorjaus ja päällystäminen	42 000	42 000		
Kiventien peruskorjaus ja päällystäminen	140 000	90 000		

Koivutien peruskunnostus ja päällystäminen		35 000	
Koskenvarrentien kevyen liikenteen väylän rakentaminen kaava-alue		450 000	
Valtionapuehto ja neuvottelut ELY-keskuksen kanssa			
Kurjen- ja Katajasaarentien valaistus		10 000	
Lääkärintien peruskorjaus ja päällystäminen	50 000		
Matkatien peruskorjaus ja päällystäminen	90 000		
Niittikummun, Apilakaaren ja Kiventien kunnallistekniikka (korjaus ja korjaussuunnitelman laatiminen)	280 000		
Parkatinpolku, loppuosan rakentaminen			10 000
Puronmyllyntien rakentaminen	80 000		
Puronmyllynpolun rakentaminen	65 000		
Rantatien rakentaminen	40 000		
Rengastien päällystäminen		84 000	
Satotien rakentaminen	40 000		
Siipioravantiin päällystäminen (Kullanmutka)	10 000		
Siikkuikuntien rakentaminen 2017 ja päällystäminen 2018 (Kullanmutka)	10 000		
Sinisorsantiin päällystäminen (Kullanmutka)	10 000		
Teeritien peruskorjaus ja päällystäminen		40 000	
Tiirantien peruskorjaus ja päällystäminen	34 000	10 000	
Tuluutintien päällystäminen			
Valkontien ja Venlantien päällystäminen	30 000		
Väinöntien peruskorjaus ja päällystäminen	30 000		
Opastetaulujen lisäykset ja muutokset. Opastetaulu ja reitti Aaltokeskus 2016 (ei toteutunut v. 2016)			
	15 000	15 000	
Katuvalaistuksen muutokset (ohjauskeskukset v. 2014, elohopealamppujen uusiminen alkaen 2015)	100 000	100 000	
Turvallisuushankkeet, suojatieturvallisuuden parantaminen: Hirsikankaantie ja Hoiskontie		10 000	
Turvallisuushankkeet, suojatieturvallisuuden parantaminen: Vanhatie, Tehtäantie, Alajärventie, 7120, 7122, 17689		30 000	

Urheilu- ja ulkoilualueet. Ennen hankkeiden toteutumista on selvittävä EU- ynnä muiden vastaavien ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuudet.

Ankkurikentän huoltorakennuksen laajennus 25 m ² ja kuuluttajakopin suurenus n.12 m ²	17 000		
Keskustan kuntoradan huoltorakennus: puurakenteinen latukoneen kylmä sääsuoja ja lämpimät WC-tilat	50 000		
Kiiron stadionin aidan uusiminen	30 000		
Moottorirata paukunlaavu suunnittelu määräraha 50m * 100 m (Menkijärvi ?)		10 000	200 000
Jäähallin, yleisurheilukentän ja tennishallin parkkialueen päällystäminen 3800 m ²		35 000	
Rannankylän urheilukentän kunnostus (pituus- ja korkeushyppypaikat)		60 000	60 000
Isoniemen venesataman laituripaikat soutuveneille 10 kpl		10 000	
Keskustan venesataman automaattipuomi ja valvontakamera			20 000

Puistot ja uimarannat

Puistojen rakentaminen	15 000	20 000	
Pynttärin leikkikenttä		15 000	
Uimarannat			
Paalijärven uimarannan kunnostaminen	10 000		
Kangaslammen hyppylaiturin ja uimarannan kunnostaminen		15 000	
Laitureiden uusiminen Hauta-aho, Hoisko, Iiruu ja keskusta		40 000	

YLEISET ALUEET MENOT YHT.

1 435 000 1 310 000 365 000 75 000

YLEISET ALUEET TULOT YHT.

0 0 0 0

YLEISET ALUEET NETTO

1 435 000 1 310 000 365 000 75 000

VESIHUOLTOLAITOS

Vesilaitos

TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Vesijohtoliittymien rakentaminen, (Vuotuinen määräraha liittämisiin)	10 000	20 000	
Arvioitua liittymätulot yhtä suuret kuin rakentamiskulut			
Kaukovalvontajärjestelmän korjaus/uusiminen/laajennus, Lehtimäki (hintaa-arvio 75000)			
Tukkuvesimittareiden (6-10 kpl) uusiminen etäluettaviksi ja kaivojen korjaus (nopeuttaa muutosten seurantaa (mm vuodot))		20 000	
Paikkatieto-ohjelmiston hankinta (sähköinen kartta-aineisto myös maastokäyttöön)	15 000		
Vesijohtoverkoston saneeraus välillä Halla-aho Hoisko. Porasharjun runkoputken kohoamisen korjaus.			
Multavaaran alkaloitilaitoksen kompressorihuone laitteineen. Lehtimäki			
Paalijärvi-Teerinevan vesiosuuskunta / putkiston saneeraus. Katetaan osittain alueen perusmaksukorotuksella	150 000	100 000	100 000 100 000

Vesilaitos menot yhteensä

175 000 140 000 100 000 100 000

Vesilaitos tulot yhteensä

0 0 0 0

Vesilaitos netto yhteensä

175 000 140 000 100 000 100 000

Viemärlaitos**Viemäreiden rakentaminen. Toimialuemääritys pakollinen.**

Viemäriiliittymät, uusien liittymien kytkeminen	20 000	20 000		
Arviodut liittymätulot yhtä suuret kuin rakentamiskulut				
Hoiskon viemärointi (Kaartunen) siirto v 2017, (liittyy Kullanmutkan kunnallistekniikkaan)			100 000	
Valtionapuehto (40 %/saatu 25 %) (arvioitu liittymätulo vuodelle 50 000 €)				
Lepistön viemäri Lehtimäki (20 kiint. - 2000 m) (Suunn. tarkennettava) siirto 20			100 000	
Peräkylän viemäri, Lehtimäki, (Suunn. tarkennettava) siirto 20			60 000	
Pynttäre, viemäriverkoston rakentaminen (Letingintie ja Lenkkipolku, Puropolku, Puromyllyntie)	100 000			
Paineputken uusiminen välillä jätevedenpuhdistamo-Seppälän alue				
Saukonkylän viemäriverkon suunnittelu (tekninen lautakunta päätös)		20 000		
Viemäriverkoston suunnittelumääräraha	30 000	30 000		

Viemäriverkoston saneeraukset

Jätevesipumppaamon saneeraus (1 pumppaamo/vuosi) (Alajärvi ja Lehtimäki)	35 000	70 000		
Jätevesiverkoston kuntotutkimus ja saneeraus, Alajärvi (mm. vuotovedet)	30 000	30 000		
Jätevesiverkoston kuntotutkimus ja saneeraus, Lehtimäki (mm. vuotovedet)	20 000	20 000		

Alajärven jätevesipuhdistamo

Sakokaivolietteen keräilysäiliön kannen kunnostaminen. (Osa työstä siirtyy vuodelle 2017)				
Sakokaivolietteen vastaanoton uusiminen				
Kaukovalvontajärjestelmän laajennus, ympäristölupaehdot	10 000			
Uusi ympäristölupa		30 000		

Viemärlaitos menot yhteensä**Viemärlaitos tulot yhteensä****Viemärlaitos netto yhteensä**

245 000	220 000	260 000	0
0	0	0	0
245 000	220 000	260 000	0

VESIHUOLTOLAITOS MENOT YHT**VESIHUOLTOLAITOS TULOT YHT****VESIHUOLTOLAITOS NETTO**

420 000	360 000	360 000	100 000
0	0	0	0
420 000	360 000	360 000	100 000

INVESTOINNIT MENOT YHT.**INVESTOINNIT TULOT YHT.****INVESTOINNIT NETTO**

8 356 950	8 700 150	4 857 000	450 000
-541 500	-817 500	-130 000	-55 000
7 815 450	7 882 650	4 727 000	395 000

5 RAHOITUSSUUNNITELMA

Tässä luvussa on esitetty Alajärven kaupungin rahoitussuunnitelma vuosille 2019–2021. Suunnitelmavuosien 2020–2021 vuosikatteet ovat luvun 6 taloussuunnitelman mukaisia.

Talousarvioon on kuntalain 65 §:n 3 momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, sekä osoitettava, miten määrärahojen rahoitustarve katetaan.

Rahoitussuunnitelma jakautuu kahteen osaan:

1. **Toiminnan ja investointien rahavirta** pitää sisällään
  - a. *toiminnan rahavirran*, joka muodostuu tulossuunnitelmasta siirtyvästä vuosikatteesta ja satunnaisista eristä sekä tulo-rahoituksen korjauseristä sekä
  - b. *investointien rahavirran*, joka muodostuu investointineuvoista, investointeihin saaduista rahoitusosuuksista ja käyttöomaisuuden luovutustuloista.
2. **Rahoituksen rahavirtaan** budjetoidaan antolainojen, lainakanan ja oman pääoman muutokset.

Toiminnan ja investointien rahavirran ylijäämäinen summa osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen summa osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella.

Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

5.1 Toiminnan ja investointien rahavirta

Kaupungille syntyy toiminnan ja investointien rahavirrassa rahoitusali-jäämää vuonna 2019 noin 4,5 miljoonaa euroa.

5.1.1 Toiminnan rahavirta

Tulo-rahoituksen osatekijät eritellään yksityiskohtaisesti tuloslaskel-massa. Tästä syystä rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toimin-nan tulo-rahoitusjäämän osoittava vuosikate, satunnaiset erät sekä tulo-rahoituksen korjauserät.

TAULUKKO 74: RAHOITUSSUUNNITELMA 2019–2021

RAHOITUSSUUNNITELMA, 1000 €

	TP 2017	TA 2018 +muutos	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	6 625	923	2 077	466	22
Satannuaiset erät, netto					
Tulorahoituksen korjauserät	-103	0	0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 253	-8 870	-8 700	-4 857	-450
Rahoitusosuudet investointeihin	647	528	807	130	55
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	167	29	10	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-917	-7 390	-5 806	-4 261	-373
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0				
Antolainasaamisten vähennykset	7	7	7	7	7
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000	9 500	8 000	10 000	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 536	-3 531	-3 682	-4 232	-4 982
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 507	-89	200	63	63
Rahoituksen rahavirta	964	5 887	4 525	5 838	88
Rahavarojen muutos	47	-1 503	-1 281	1577	-285
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Investointien tulorahoitus, %	87,10	11,06	26,31	9,86	5,57
Pääomamenojen tulorahoitus, %	59,50	7,78	17,95	5,21	0,41
Asukasmäärä 31.12.	9 850	9 810	9 770	9 730	9 690

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$ Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$ Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$ Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \cdot \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

5.1.2 Investointien rahavirrat

Investoinnit ja niiden rahoitusosuudet on esitetty yksityiskohtaisesti investointisuunnitelmassa.

Vuodelle 2019 on budjetoitu investointeihin määrärahoja yhteensä 8,7 miljoonaa euroa, mikä on 170.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2018. Rahoitusosuuksia on arvioitu saatavan 807.500 euroa.

Käyttöomaisuuden myyntejä on suunnitelmissa vuosille 2019–2021 mutta yksilöityjä tietoja kohteista ja toteutumisesta ei voida kirjata.

5.2 Rahoituksen rahavirta

5.2.1 Antolainauksen muutokset

Antolainauksen lisäykseen budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista ja *antolainasaamisten vähennykseen* budjetoidaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset.

5.2.2 Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisten lainojen lisäys (uudet lainat) ja vähennys (lyhennykset) sekä lyhytaikaisten lainojen muutos (nettomääräisenä).

Alajärven kaupungin lainakannan arvioidaan runsaiden investointien vuoksi nousevan seuraavien vuosien aikana. Lainakanta nousee vuoden 2019 aikana 27,9 M€:oon, ja edelleen vuoden 2020 aikana 33,7 M€:oon. Vuoden 2021 maltilliset investoinnit eivät lisää lainakantaa. Vuoden 2021 lopussa lainakannan arvioidaan olevan 33.729.000 euroa.

Koko maan keskiarvo ”Laina asukasta kohti” oli vuoden 2017 kuntien tilinpäätöksessä 2.921 €/asukas ja vastaava luku Etelä-Pohjanmaalla oli 3.617 €/asukas. Alajärven kaupungin lainakanta nousee taloussuunnitelmakaudella vuonna 2021 mittavan investointisuunnitelman jälkeen 3.481 €/asukas.

TAULUKKO 75: PITKÄAIKAISEN LAINAKANNAN KEHITYS 2017–2021

LAINAKANNAN KEHITYS 2017-2021

	tp	tp arvio	ta	ta	ta
1000 eur	2017	2018	2019	2020	2021
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/vähennys	463	468	4 318	5 768	18
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys	2 000	2 000			
Kokonaislainamäärä	21 157	23 625	27 943	33 711	33 729
Laina/asukas,eur	2 148	2 408	2 860	3 465	3 481

5.2.3 Oman pääoman muutokset

Kunnassa oman pääoman muutoksiin siirretään kunnan muun taseyksikön peruspääoman lisäys, joka oikaisee edellä investointimenoihin merkityn kunnan pääomasijoituksen muuhun taseyksikköön.

5.2.4 Muut maksuvalmiuden muutokset

Tähän kohtaan budjetoidaan toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden muutos, saamisten muutos sekä korottomien velkojen muutos.

6 TALOUSSUUNNITELMA 2020–2021

6.1 Yleistä

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuoden 2021 alusta voimaan tuleva sote- ja maakuntauudistuksen yksityiskohtaiset vaikutukset eivät ole vielä käytettävissä, joten taloussuunnitelmavuoden 2021 toiminnan arvioiminen tämän hetkisten tietojen valossa on vaikeaa. Taloussuunnitelmavuoden 2021 tiedot eivät siten sisällä sote- ja maakuntauudistuksen eurovaikutuksia.

Maakuntien tehtävien perustana on selkeä työnjako kunnan, maakunnan ja valtion välillä. Maakunta- ja sote -uudistuksessa uuteen maakuntaorganisaatioon siirtyy tehtäviä ELY-keskuksista, TE-toimistoista, aluehallintovirastoista, maakuntien liitoista ja muista kuntayhtymistä sekä kunnista.

Maakunnat vastaavat 1.1.2021 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollosta, pelastustoimesta, ympäristöterveydenhuollosta, alueellisista kehittämistehtävistä ja elinkeinojen edistämisen tehtävistä, maakuntakaavoituksesta, maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistämisestä sekä maakunnalle lain perusteella annettavista muista alueellisista palveluista.

Tämän hetken tietojen mukaan vuoden 2021 verotusta uudistetaan siten, että kunnallisveron ja yhteisöveron tuottoa alennetaan. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan tämän hetken arvion mukaan 12,37 prosenttiyksiköllä. Lisäksi kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistetaan. Uuden järjestelmän tehtävä on turvata kunnille riittävä rahoitus jäljelle jääviin tehtäviin sekä ensivaiheessa tasata uudistuksesta johtuvia suuria vaikutuksia. Myös kuntien perusturvan palvelutuotannossa olevien kiinteistöjen ja niiden kustannusten osalta sisältyy merkittäviä epävarmuuksia vuodelle 2021.

6.2 Tasapainotus taloussuunnitelmassa

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään, ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Alijäämän kattamista ei voida enää siirtää vuodesta toiseen taloussuunnitelmissa, kuten ennen kuntalakia on ollut mahdollista.

Taloussuunnitelmassa on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona on katettava. Erillistä pidemmän ajan toimenpideohjelmaa ei siis enää vaadita. Taloussuunnitelma on laadittava vähintään neljäksi vuodeksi, alijäämän kattamiskaudeksi, sen tilinpäätöksen jälkeen kun alijäämää on kertynyt. Yksilöityjen toimenpiteiden hyväksymättä jättäminen on lainvastaisena kumottavissa.

Vuoden 2018 tilinpäätösarvio sisältää tällä hetkellä perusteltavat muutokset mutta näköpiirissä on useita eri muuttujia, joiden perusteella voidaan arvioida tilinpäätöksen asettuvan +/- 1.000 M€:n tasolle. Alajärven kaupungin taloussuunnitelma katsotaan olevan kuntalain mukaisesti tasapainossa, koska vuoden 2018 tuloksen arvioidaan olevan ennustettua parempi ja siten tasapainottamisvelvoitetta ei ole.

6.3 Alajärven kaupungin taloussuunnitelma 2020–2021

Alajärven kaupungin talousarvion kehyksenä vuodelle 2019 on vuoden 2017 talousarvio.

Kaupungin taloussuunnitelman vuosien 2020–2021 lähtökohtana on vuoden 2019 talousarvio. Sekä kaupungin tuloihin että menoihin on arvioitu vuodelle 2020 kuluttajahintaindeksin 1,8 %, palkankorotuksiin palkansaajien kuntasektorin ansiotasoindeksin 3,6 % ja peruspalveluiden hintaindeksin 2,3 % mukainen kasvu. Vastaavat kasvuprosentit vuodelle 2021 ovat 2,0, 2,3 ja 2,2 %. Verotulot on arvioitu lähtökohtaisesti Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisesti sekä valtionosuudet kuntaliiton ja valtiovarainministeriön ennustekehikon mukaan. Rahoitus- tuotot ja -kulut on arvioitu edellisten vuosien keskiarvojen mukaan, pl. korkokulut, joissa on huomioitu kaupungin lisääntyvä lainamäärä. Poistot on laskettu investointisuunnitelma huomioiden.

Verotulojen perustana ovat Kuntaliiton veroennustekehikon tuottamat laskelmat, joiden perustana toimivat Verohallinnon julkaisemat tilastot. Ennustekehikon perusteella verotulojen kehitys ennustaa vuosille 2019–2021 kohtuullisen hyvää kasvua. Vuoden 2021 verotuksessa kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan tämän hetken arvion mukaan 12,37 prosenttiyksiköllä. Tällä hetkellä voimassa olevan arvion mukaan maakuntaan siirtyisi kaupungin verotuloista 43 % ja siten kaupungin verotulot olisivat vuonna 2021 kokonaisuudessaan noin 18 miljoona euroa.

Valtionosuuksien ennustaminen tuleville vuosille on ongelmallista, koska valtionosuusjärjestelmä kokee jatkuvia muutospaineita. Taloussuunnitelmassa valtionosuuksissa on huomioitu tiedossa olevat valtionosuusmuutokset, joiden arvioidaan vähentävän hiukan suunnitelmavuoden valtionosuuksia. Vuoden 2021 valtionosuusjärjestelmän uudistuksessa valtionosuuksia alennetaan viimeisimmän arvion mukaan 66 prosenttiyksiköllä. Tällä hetkellä erään arvion mukaan valtionosuudet olisivat vuonna kokonaisuudessaan noin 12 miljoona euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut arvioidaan kolmen vuoden keskiarvokehityksen mukaisesti, mutta korkokulujen on arvioitu hieman nousevan vuosittain. Poistot on arvioitu tarkistettuna investointisuunnitelman mukaisilla uudishankinnoilla.

Edellä mainitut toimenpiteet huomioon ottaen kaupungin taloussuunnitelmassa toimintakate heikkenee vuosittain edelliseen vuoteen verrattuna ensin v. 2019 n. 894.000 (1,46 % edellisestä vuodesta) ja v. 2020 2.097.000 (3,37 %) ja v. 2021 1.235.000 (1,92 %) euroa.

Edellä esitettyjen arvioiden perusteella Alajärven kaupungin taseessa olevat ylijäämät tulevat kokonaan käytetyksi vuoden 2021 loppuun mennessä.

Alajärven kaupungin talous on siten hauraalla pohjalla ja edellyttää erittäin tarkkaa taloudenpitoa ja huolellisuutta. Varsinkin toimintakatteen jatkuva heikentyminen on huolestuttavaa, koska verotulojen ja valtionosuuksien katettavaksi jää toimintamenoista yhä suurempi osuus. Jo vuoden 2020 talousarvion laadinnan yhteydessä joudumme palaamaan toimenpiteisiin, joilla ennustettu alijäämä vältetään. Lisäksi vuodelle 2021 sijoittuva sote- ja maakuntauudistus tuo kuntatalouteen todennäköisesti historiallisen muutoksen, jonka taloudellisista vaikutuksista on vaikea tässä vaiheessa ennustaa.

TAULUKKO 76: TULOSSUUNNITELMA/TALOUSSUUNNITELMA

1 000 €	Tilinpäätös tai Talous- arvio	Kumulatiivi- nen yli/ali- jäämä
Kertynyt yli-/alijäämä	5 020	5 020
2017 yli-/alijäämä TP	3 624	8 644
2018 yli-/alijäämä, TP arvio	-1 574	7 070
2019 yli-/alijäämä TA	-1 225	5 845
2020 yli-/alijäämä TA	-2 908	2 937
2021 yli-/alijäämä TA	-3 167	-230

TAULUKKO 77: TALOUSSUUNNITELMA 2019-2021

TALOUSSUUNNITELMA 2019 - 2021, 1000 €

	TP 2017	TA 2018 + muutokset	TPE 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	29 143	28 709	28 709	42 156	42 915	43 773
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-40 714	-43 106	-43 106	-45 716	-47 362	-48 451
Palvelujen ostot	-36 649	-36 616	-36 616	-46 968	-48 048	-49 105
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 933	-5 405	-5 405	-5 891	-5 997	-6 117
Avustukset	-4 250	-3 878	-3 878	-4 541	-4 541	-4 541
Muut toimintakulut	-1 394	-1 224	-1 224	-1 326	-1 350	-1 377
Toimintakate	-58 797	-61 520	-61 520	-62 286	-64 383	-65 818
Verotulot	29 658	28 682	28 706	30 096	30 601	31 618
Valtionosuudet	35 798	34 532	35 069	34 426	34 426	34 426
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	20	23	23	12	18	18
Muut rahoitustuotot	167	116	116	146	143	135
Korkokulut	-213	-350	-350	-300	-330	-347
Muut rahoituskulut	-8	-10	-10	-10	-9	-10
Vuosikate	6 625	1 473	2 034	2 084	466	22
Poistot ja arvonalentumiset	-3 001	-3 608	-3 608	-3 309	-3 374	-3 189
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	3 624	-2 135	-1 574	-1 225	-2 908	-3 167
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 624	-2 135	-1 574	-1 225	-2 908	-3 167

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	33,14	31,82	31,82	40,36	40,00	39,94
Vuosikate / Poistot, %	220,76	40,83	56,37	62,98	13,81	0,70
Vuosikate, euroa / asukas	673	150	207	213	48	2
Asukasmäärä 31.12.	9 850	9 810	9 810	9 770	9 730	9 690

7 HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

7.1 Keskushallinto

Hallinto ja talous	Tulosityksikkö Virka-/toiminimike				Muutokset +/- kpl
		TA 2017	TA 2018	TA 2019	
	YLEISHALLINTO				
	Kaupunginjohtaja	1	1	1	0
	HALLINTO JA TALOUS				
	Hallintojohtaja	1	1	1	0
	Arkistosihteeri	1	1	1	0
	Asuntosihiteeri	1	1	1	0
	Palvelusihteeri	1	1	1	0
	Toimistosihteeri	2	2	2	0
	Talousjohtaja	1	1	1	0
	Sisäinen tarkastaja/hallintosihteeri	1	1	1	0
	Taloussuunnittelija	1	1	1	0
	Henkilöstöjohtaja	1	1	1	0
	Henkilöstösihteeri	1	1	1	0
	Yleinen edunvalvoja	1	1	1	0
	Edunvalvontasihteeri	1	1	1	0
	TPD-toiminta				
	Työsuojeluvaltuutettu	0,8	0,8	0,8	0
	Työsuojelupäällikkö	0,6	0,6	0,75	0,15
	Hallinto ja talous yhteensä:	15,4	15,4	15,55	0,15

7.2 Perusturvalautakunta

Perusturvan henkilöstöluettelo TA2019

6.11.2018

Perus- turva- ltk	Tulosityksikkö	Lukumäärä				Muutokset +/- kpl
	Virka-toiminimike	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	2019
	HALLINTO					
	21012 Peruspalvelutoimisto					
	Peruspalvelujohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Taluspäällikkö	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Toimistosihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Atk-vastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Tietosuojavastaava	0,10	0,10	0,10	0,10	
	Yhteensä	4,1	4,1	4,1	4,1	
	TUKIPALVELUT					
	21021 Keskusvarasto					
	Keskusvarastonhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	21022 Välinehuolto					
	Välinehuoltaja	2,00	2,00	2,00	3,00	1,00
	Yhteensä	3,00	3,00	3,00	4,00	1,00
	Hallinto ja tukipalvelut yht.	7,10	7,10	7,10	8,10	1,00

Tulosityksikkö	Lukumäärä				Muutokset +/- kpl
Virka-toiminimike	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2019
21900 Terveyspalvelujen hallinto					
Terveyspalvelujohtaja	0,25	0,25	0,25	0,25	
Avohoidon palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
Hygieniahoitaja				0,10	0,10
Toimistosihteeri	1,70	2,00	2,00	2,00	
Vastaava hammaslääkäri		0,20	0,20	0,50	0,30
Yhteensä	2,95	3,45	3,45	3,85	0,40
VASTAANOTTOPALVELUT					
22400 Vastaanotot/Lääkäripalvelut					
Terveyspalvelujohtaja	0,00	0,75	0,75	0,75	
Terveyskeskuslääkäri	3,80	4,00	4,00	4,70	0,70
Apulaisylilääkäri	3,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	6,80	5,75	5,75	6,45	0,70
Palveluohjaaja	1,00		1,00	1,00	
Sairaanhoitaja	5,00	7,00	7,00	9,00	2,00
Sairaanhoitaja				1,00	1,00
Lähihoitaja	1,00	1,00	2,00	1,00	-1,00
Toimistosihteeri	3,00	3,00	2,00	3,00	1,00
Yhteensä	10,00	11,00	12,00	15,00	3,00
Vastaanotot/Lääkäripalvelut yhteensä	16,80	16,75	17,75	21,45	3,70

22405 Vastaanotot/Hoitajapalvelut					
Terveystenhoitaja	3,00	3,50	3,50	4,50	1,00
Sairaanhoitaja	5,70	6,00	6,00	6,00	
Debreessiohoitaja			1,00	1,00	
Yhteensä	8,70	9,50	10,50	11,50	1,00
22016 Kiirevastaanotto					
Terveyskeskuslääkäri	1,50	1,10	2,00	2,00	
Sairaanhoitaja	4,00	1,00	2,50	3,00	0,50
Toimistosihiteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	6,50	3,10	5,50	6,00	0,50
VASTAANOTTOPALVELUT YHTEENSÄ	32,00	29,35	33,75	38,95	5,20
TERVEYSNEUVONTA					
22018 Äitiysneuvola					
Lääkäri	0,20	0,20	0,20	0,20	
Terveystenhoitaja	2,30	1,80	1,80	1,80	
Yhteensä	2,50	2,00	2,00	2,00	
22019 Perhesuunnittelu					
Terveystenhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	1,00	1,00	1,00	1,00	
22020 Lastenneuvola					
Lääkäri	0,40	0,35	0,35	0,45	0,10
Terveystenhoitaja	3,50	3,00	3,00	4,00	1,00
Yhteensä	3,90	3,35	3,35	4,45	1,10
22023 Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto					
Lääkäri	0,75	0,60	0,60	0,80	0,20
Terveystenhoitaja	4,50	4,00	4,00	5,00	1,00
Yhteensä	5,25	4,60	4,60	5,80	1,20
TERVEYSNEUVONTA YHTEENSÄ	12,65	10,95	10,95	13,25	2,30
SUUN TERVEYDENHUOLTO					
23505 JP hammashoitolat					
Vastaava hammaslääkäri		0,80	0,80	0,50	-0,30
Hammaslääkäri		3,50	3,50	5,50	2,00
Vastaava hammashoitaja		1,00	1,00	1,00	
Hammashoitaja		6,00	6,00	8,00	2,00
Suuhygienisti		2,00	3,00	4,00	1,00
SUUN TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ		13,30	14,30	19,00	4,70
TYÖTERVEYSPALVELUT					
23001 Työterveyshuolto					
Terveystenhoitaja	4,00	3,50	3,50	4,50	
Terveyskeskusavustaja	1,50	1,30	1,30	1,65	
Työfysioterapeutti	1,00	1,00	1,00	1,00	
Lääkäri	0,10	0,10		0,40	
TYÖTERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	6,60	5,90	5,80	7,55	
TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	54,20	62,95	68,25	82,60	14,35

Tulosityksikko	Lukumäärä				Muutokset +/- kpl	
	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2019	
HOIVA- JA HOITOPALVELUT						
26001 Hoivan- ja hoidon hallinto						
Hoidon ja hoivan palvelujohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00		
Toimistosihteeri	2,00	1,80	1,80	1,80		
Yhteensä	3,00	2,80	2,80	2,80		
VANHUSNEUVOLA						
26024 Asiakasohjausyksikkö						
Kotihoidon palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00		
Palveluohjaaja	1,00	1,00	1,00	2,00		1,00
Asiakasohjaaja				1,80		1,80
Kotiutushoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00		
Muistihoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00		
Geronomi			1,00			-1,00
Yhteensä	4,00	4,00	5,00	6,80		1,80
KOTIHOITO						
26093 Kotihoito						
Sairaanhoitaja	8,00	9,50	10,00	13,00		3,00
Lähihoitaja	43,50	45,50	45,50	60,50		15,00
Kuntohoitaja	0,50	0,50				
Fysioterapeutti			1,0	1,0		
Terveystenhoitaja				2,0		2,00
Kotiavustaja				2,0		2,00
<i>Varahenkilöstö:</i>						
Lähihoitaja			5,00	5,00		
Yhteensä	52,00	55,50	61,50	83,50		22,00
PÄIVÄTOIMINTA						
26045 A/Kuntouttava päivätoiminta						
Lähihoitaja	1,50	1,50	1,00	1,80		0,80
Kuntohoitaja	0,50	0,50				
Kodinhoitaja			1,00	0,60		-0,40
Yhteensä	2,00	2,00	2,00	2,40		0,40
26046 V/Kuntouttava päivätoiminta						
Lähihoitaja	0,80	0,80	0,80	0,60		-0,20
Kuntohoitaja	0,40	0,40	0,40			-0,40
Fysioterapeutti				0,20		0,20
Yhteensä	1,20	1,20	1,20	0,80		-0,40
21514 Psyk. Päivätoiminta Harjulanpirtti						
Sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00		
Lähihoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00		
Yhteensä	2,00	2,00	2,00	2,00		
PÄIVÄTOIMINTA YHTEENSÄ			5,20	5,20		
KOTIHOITO JA PÄIVÄTOIMINTA YHTEENSÄ	57,20	60,70	66,70	88,70		22,00

TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN					
26104 Venla ja Väinö -koti					
Palveluvastaava	0,60	0,60	0,60	0,60	
Sairaanhoitaja	3,00	3,00	3,00	3,00	
Lähihoitaja	17,40	17,40	17,40	18,40	1,00
Hoiva-apulainen	3,00	3,00	3,00	2,00	-1,00
Kuntohoitaja	0,20	0,20	0,20		-0,20
Fysioterapeutti				0,20	0,20
<i>Varahenkilöstö:</i>					
Lähihoitaja			3,00	3,00	
Yhteensä	24,20	24,20	27,20	27,20	0,00
26058 Kaupinkartano					
Palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	0,50	-0,50
Geronomi	2,00	1,00			
Sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	0,50	-0,50
Lähihoitaja	24,00	16,00	15,00	10,00	-5,00
Kodinhoitaja	3,00	2,00	2,00	2,00	
<i>Varahenkilöstö:</i>					
Lähihoitaja			3,00	3,00	
Yhteensä	31,00	21,00	22,00	16,00	-6,00
26061 Kultakämmen					
Palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
Sairaanhoitaja	4,00	4,00	4,00	4,00	
Lähihoitaja	21,50	21,50	21,50	21,50	
Kodinhoitaja				0,30	0,30
<i>Varahenkilöstö:</i>					
Lähihoitaja	2,00	2,50	4,00	4,00	
Yhteensä	28,50	29,00	30,50	30,80	0,30
26105 Wilhelmiina					
Palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	0,60	-0,40
Sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Lähihoitaja	11,00	11,00	11,00	11,00	
Kodinhoitaja				0,10	0,10
Hoito-apulainen	2,00	2,00	2,00	2,00	
<i>Varahenkilöstö:</i>					
Lähihoitaja			2,00	2,00	
Yhteensä	15,00	15,00	17,00	16,70	-0,30
26080 Intervalliosasto Vimpeli					
Palveluvastaava	0,40	0,40	0,40	0,40	
Sairaanhoitaja	2,00	2,00	2,00	2,00	
Lähihoitaja	7,50	7,50	7,50	7,50	
Fysioterapeutti	1,00	1,00	1,00	0,80	-0,20
Kuntohoitaja	0,40	0,40	0,40		-0,40
Terveyskeskusavustaja					0,00
<i>Varahenkilöstö:</i>					
Lähihoitaja			2,00	2,00	
Yhteensä	11,30	11,30	13,30	12,70	-0,60
TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN YHTEEN	110,00	100,50	110,00	103,40	-6,60

26071 Akuuttiosasto Alajärvi					
Palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
Terveyskeskuslääkäri (2014 +1 ostopalveluna)	0,50	0,50	0,50	0,50	
Sairaanhoitaja	12,00	12,00	12,00	12,00	
Lähihoitaja	10,00	9,00	9,00	9,00	
Terveyskeskusavustaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Fysioterapeutti	1,00	1,00	1,00	1,00	
<i>Varahenkilöstö:</i>					
Sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Lähihoitaja	1,00	1,00	3,00	3,00	
Yhteensä	27,50	26,50	28,50	28,50	
HOIVA JA HOITO YHTEENSÄ	201,70	194,50	213,00	230,20	17,20
KUNTOUTUSPALVELUT					
24011 Fysioterapia avopuoli					
Fysioterapeutti	4,00	4,00	4,00	4,00	
Kuntohoitaja					
Yhteensä	4,00	4,00	4,00	4,00	
24006 Toimintaterapia					
Toimintaterapeutti			1,00	1,00	
KUNTOUTUSPALVELUT YHTEENSÄ	4,00	4,00	5,00	5,00	
HOIVA- JA HOITOPALVELUT YHTEENSÄ	205,70	198,50	218,00	235,20	17,20

Tulosityksikkö	Lukumäärä				Muutokset +/- kpl
	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2019
SOSIAALIPALVELUT					
25009 Hallinto/sosiaalipalvelut					
Sosiaalipalvelujen johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Toimistosihtööri	3,30	2,30	2,20	2,20	
Johtava sosiaalityöntekijä	0,50			0,50	0,50
Hallinto yhteensä	4,80	3,30	3,20	3,70	0,50
AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT					
Aikuisten psykososiaaliset palvelut					
21490 Mielenterveys avopalvelut					
Depressiohoitaja	1,00	1,00	0,00	0,00	
Psykiatrinen sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Palveluohjaaja	0,80	0,50	1,00	1,00	
Psyk. Kotihoito/lähihoitaja	2,00				
Psyk. Kotihoito/sairaanhoitaja	1,00				
Yhteensä	5,80	2,50	2,00	2,00	
21535 Päihdetyöntekijä					
Sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Lähihoitaja	1,00				
Yhteensä	2,00	1,00	1,00	1,00	
Aikuisten psyk.sos.palvelut yhteensä	7,80	3,50	3,00	3,00	

AIKUISSOSIAALITYÖ					
25001 Sosiaalityö/Aikuissosiaalityö					
Sosiaalityöntekijä/palveluvastaava	1,00	0,60	0,60	0,00	-0,60
Aikuispalveluiden johtava sosiaalityöntekijä				0,60	0,60
Sosiaalihoaja	3,00	2,50	2,00	2,00	
Sosiaalityöntekijä				0,50	0,50
yhteensä	4,00	3,10	2,60	3,10	0,50
25020 Alajärvi/Työpajatoiminta					
Työpajaohjaaja	1,00	1,00	1,00	0,00	-1,00
Työvalmentaja			2,00	1,00	-1,00
Työ/Yksilövalmentaja				1,00	1,00
Yksilövalmentaja				1,00	1,00
Yhteensä	1,00	1,00	3,00	3,00	0,00
25021 Vimpeli/Työpajatoiminta					
Työpajaohjaaja	2,00	2,00	2,00	0,00	-2,00
Työvalmentaja				2,00	2,00
Yhteensä	2,00	2,00	2,00	2,00	0,00
Aikuissosiaalityö yht.	7,00	6,10	7,60	8,10	0,50
AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT YHT.	14,80	9,60	10,60	11,10	0,50
PERHEPALVELUT					
25501 Lastensuojelun sosiaalityö					
Sosiaalityöntekijä	3,00	2,50	2,50	3,00	0,50
Johtava sosiaalityöntekijä				0,50	0,50
Yhteensä	3,00	2,50	2,50	3,50	1,00
25529 Varhaisen tuen sosiaalityö					
Sosiaalityöntekijä		0,50	0,50	1,00	0,50
Sosiaalihoaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	1,00	1,50	1,50	2,00	0,50
25538 Lapsiperheiden kotipalvelu					
Perhetyöntekijä		1,00	1,00	3,00	2,00
Yhteensä		1,00	1,00	3,00	2,00
25504 Varhaisen tuen perhetyö					
Perheohjaaja		0,50	2,00	3,00	1,00
Lähihoitaja	1,50	1,00			
Perhetyöntekijä		0,50			
Yhteensä	1,50	2,00	2,00	3,00	1,00
25533 Lastensuojelun perhetyö					
Perheohjaaja	1,00	0,50	2,00	3,00	1,00
Perhetyöntekijä	3,00	1,50			
Yhteensä	4,00	2,00	2,00	3,00	1,00
25570 Perheneuvola					
Psykologi	2,50	2,50	2,50	4,50	2,00
Sosiaalityöntekijä	0,50	0,50	0,50	0,50	
Perheneuvoja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	4,00	4,00	4,00	6,00	2,00
25502 Puheterapia					
Puheterapeutti	2,00	2,00	2,00	2,00	
Yhteensä	2,00	2,00	2,00	2,00	
25575 Lastenvalvoja					
Lastenvalvoja	0,50	0,50	0,50	0,50	
Yhteensä	0,50	0,50	0,50	0,50	
PERHEPALVELUT YHT.	16,00	15,50	15,50	23,00	7,50

VAMMAIS- JA KEHITYSVAMMAHUOLTO					
26505 Sosiaalityö ja palveluohjaus					
Aikuispalveluiden johtava sosiaalityöntekijä				0,40	0,40
Sosiaalityöntekijä	0,00	0,40	0,40	0,90	0,50
Sosiaaliohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	1,00	1,40	1,40	2,30	0,90
26550 A/Henkilökohtainen avustaja					
Henkilökohtainen avustaja	0,35	1,00	0,69	0,69	
Yhteensä	0,35	1,00	0,69	0,69	
26565 A/Työtoiminta					
Palveluvastaava	1,00	0,50	0,50	0,50	
Vastaava ohjaaja				1,00	1,00
Ohjaaja	1,00	2,00	2,00	1,00	-1,00
Ryhmäavustaja				1,00	1,00
Yhteensä	2,00	2,50	2,50	3,50	1,00
26566 L/Työtoiminta					
Palveluvastaava	1,00	0,50	0,50	0,50	
Vastaava ohjaaja	2,00	2,00	2,00	1,00	-1,00
yhteensä	3,00	2,50	2,50	1,50	-1,00
25029 La/Työtoiminta					
Vastaava ohjaaja				1,00	
Ohjaaja				3,00	
Ryhmäavustaja				1,00	
Yhteensä				5,00	5,00
26568 Erityislasten kuntoutusohjaus					
Kuntoutusohjaaja	0,50	0,50	0,50	1,00	0,50
Kuntoutusohjaaja	0,60	0,60	0,60	0,00	-0,60
Yhteensä	1,10	1,10	1,10	1,00	-0,10
26589 Alarinteen asuntola					
Vastaava hoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Hoitaja	1,50	1,50	1,50	1,50	
Yhteensä	2,50	2,50	2,50	2,50	
26704 Uusi as. palv. yksikkö					
Vastaava hoitaja			1,00	1,00	
Hoitaja			1,50	1,50	
Yhteensä			2,50	2,50	
26591 Sateenkaari Alajärvi					
Palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
Hoitaja	9,40	9,40	9,40	9,00	-0,40
Yhteensä	10,40	10,40	10,40	10,00	-0,40
26594 Tuulikello Vimpeli					
Palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
Fysioterapeutti	1,00	1,00			
Sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Lähihoitaja	5,00	5,00	6,00	6,00	
Lähihoitaja (toimintakeskus)	1,00	1,00			
Yhteensä	9,00	9,00	8,00	8,00	
VAMMAIS- JA KEHITYSVAMMAHUOLTO	29,35	30,40	31,59	36,99	5,40
SOSIAALIPALVELUT YHTEENSÄ	64,95	58,80	60,89	74,79	13,90

PERUSTURVAN HENKILÖSTÖLUETTELO 6.11.2018

PERUS TURVA	Tulosityksikkö	Lukumäärät				Muutokset +/- kpl
		TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	2019
LTK	Hallinto ja tukipalvelut ³	7,10	7,10	7,10	8,10	1,00
	Terveyspalvelut ^{1,3}	54,20	62,95	67,35	82,60	15,25
	Hoito- ja hoivapalvelut ^{2, 3}	205,70	198,50	218,00	235,20	17,20
	Sosiaalipalvelut ³	64,95	58,80	60,89	74,79	13,90
Perusturva yht.		331,95	327,35	353,34	400,69	47,35

¹ 1.1.2017 Suunniteltu omaksi toiminnaksi +13,5 htv

² 2017 aikana sijaisia vakinaistettu+22 kpl

³ 2019 Lappajärven mukana siirtyy yht. 37 henkilöä

Tukipalvelut 1, Terveyspalvelut 8, Hoiva ja Hoito 23, Sosiaalipalvelut 5

7.3 Sivistyslautakunta

ALAJÄRVEN KAUPUNKI 2018 - 2020		HENKILÖSTÖSUUNNITELMA Virat ja toimet suurtuotteittain			
Tulosityksikkö		Muutokset +/-kpl			
Virka-/toiminimike					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2019	
SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Alajärvi					
Päivähoidonohjaaja	1	1	0	-1	
Päiväkodinjohtaja	1	1	0	-1	
Vastaava lastentarhanopettaja	6	5	0	-5	
Varhaiskasvatuksen opettaja	6	6	11	5	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	23	23	22	-1	
Päivähoidon avustaja	9	8	7	-1	
Perhepäivähoitaja	23	17	17		
Ryhmäperhepäivähoitaja	2	2	2		
Palveluohjaaja	0	1	0	-1	
Varhaiskasvatuksen alue-esimies	0	0	3	3	
Yhteensä	71	64	62	-2	
Vimpeli					
Päivähoidonoh./Päiväkodin joht.	0	0	0		
Vastaava lastentarhanopettaja	1	1	0	-1	
Varhaiskasvatuksen opettaja	2	2	3	1	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	7	7	7		
Päivähoidon avustaja	1	1	1		
Perhepäivähoitaja	4	3	3		
Yhteensä	15	14	14	0	
Järvi-Pohjanmaan yhteinen					
Erityislasterhanopettaja	1	1	1	0	
HALLINTO					
Alajärvi					
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1		
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1		
Sivistystoimen talouspäällikkö	1	1	1		
Toimistosihteeri	1	1	1		
Palveluohjaaja	1	0	0		
Yhteensä	5	4	4	0	

KOULUT				
Alajärvi				
Alakoulut				
Rehtori	1	1	1	
Luokanopettaja	45	46	46	
Tuntiop. (luokanopetus)	1	1	2	1
Erityisluokanopettaja	1	1	1	
Tuntiop. erityisopettaja (laaja-alainen)	1	0	0	
Erityisopettaja (laaja-alainen)	6	7	7	
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	5,5	5	5	
Lehtori	3	1	1	
Tuntiopettaja (englanninopetus)	0	1	1	
Koulunkäynnin ohjaaja	24	26	26	
Perhetyöntekijä	1	1	1	
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	89,5	91	92	1
Yläkoulu	TP2017	TA2018	TA2019	Muutokset +/- kpl
Rehtori	1	1	1	
Lehtori	23	20	20	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	6	6	6	
Erityisluokanopettaja	2	2	2	
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	
Tuntiopettaja (erityisluokanop.)	2	2	2	
Koulunkäynnin ohjaaja	16	18	16	-2
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	54	53	51	-2
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat				
Lehtori	5	5	5	0
Perusopetuksen ja Jamin yhteiset opettaja				
Lehtori	1	1	1	0
Lukio				
Rehtori	0,7	0,7	0,7	
Lehtori	8	8	8	
Tuntiopettaja	1	1	1	
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	10,7	10,7	10,7	0
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat				
Lehtori	1	1	1	0

Vimpeli				
Perusopetus				
Rehtori	1	1	1	
Luokanopettaja	10	10	11	1
Tuntiopettaja (luokanopetus)	1	2	1	-1
Lehtori	2	2	2	
Erityisluokanopettaja	1	1	1	
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	2	2	2	
Tuntiopettaja	3	3	3	
Koulunkäynnin ohjaaja	11	10	10	
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	35	35	35	0
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat				
Lehtori	3	3	3	
Tuntiopettaja	3	3	3	
Yhteensä	6	6	6	0
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat				
Lehtori	6	6	6	0
Lukion rehtori	0,3	0,3	0,3	0
OPPILASHUOLTO				
Kuraattori	2,6	2,6	2,6	
Koulupsykologi	0,75	0,75	1	0,25
Yhteensä	3,35	3,35	3,6	0,25
	TP2017	TA2018	TA2019	Muutokset +/-kpl
KANSALAIISOPISTO				
Kansalaisopiston rehtori	1	1	1	
Toimistos sihteeri	1	1	1	
Opettajia	1	1	1	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	5	5	5	
Yhteensä	8	8	8	0
MUSIIKKIOPISTO				
Alajärvi				
Rehtori	1	1	1	
Opettaja	3	3	3	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	1	2	2	
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	15	15	16	1
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	21	22	23	1

Kurikka				
Apulaisrehtori	1	1	1	
Opettaja	5	5	5	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	1	5	5	
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	8	13	12	-1
Yhteensä	15	24	23	-1
MUSEOTOIMI				
Museontoimenjohtaja	1	1	1	
Museolehtori	1	1	1	
Museomestari	0,5	0,5	0,5	
Museoapulainen	0,8	0,8	0,8	
Museosihteeri	0,5	1	1	
Kulttuurisihteeri	0,2	0	0	
Yhteensä	4	4,3	4,3	0
KIRJASTOTOIMI				
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	
Kirjastonhoitaja	2	2	2	
Kirjastosihteeri	2,52	2,52	3	0,48
Kirjatoautosihteeri	1	1	1	
Alajärven koulukeskuksen kirjasto kirjastosihteeri	0,6	0,6	0	-0,6
Yhteensä	7,12	7,12	7	-0,12
Vimpeli				
Kirjastosihteeri	2	2	2	0
VAPAA-AIKATOIMI				
Alajärvi				
Vastaava ohjaaja	1	1	1	
Ohjaaja	2	2,77	3	0,23
Etsivä nuorisotyö	2	2	2	
Työpajan ohjaaja	2	2	2	
Kahvio työntekijä	0	2,5	2,5	
Uinninvalvoja	3	3	3	
Laitosmies	2	2	2	
Hallimestari	1	1	1	
Yhteensä	13	16,27	16,5	0,23
Vimpeli				
Ohjaaja	1	1	1	0
YHTEENSÄ	375,97	380,04	377,4	-2,34

7.4 Tekninen lautakunta

TULOS- ALUE	Tulosyksikkö Virka-toiminimike	Henkilölukumäärä				
		Tp2016	Ta2017	TA 2018	TA2019	Muutos/kpl
TELA	HALLINTO					
	Muu hallinto					
	Tekninen johtaja	0,65	1,00	1,00	1,00	
	Toimistosihtööri	1,50	1,20	1,20	1,20	
	Rakennuttajapäällikkö	0,58		0,00		
	ma. Työmaavalvoja	2,00	2,00	1,00	1,00	
	Yhteensä	4,73	4,20	3,20	3,20	
	Yhdyskuntasuunnittelu					
	Kaavoituspäällikkö	0,65	1,00	1,00	1,00	
	Maanmittausteknikko	0,65	1,40	1,40	1,40	
	Toimistosihtööri (ma 2015-16)	1,00	0,50	0,50	0,50	
	Yhteensä	2,30	2,90	2,90	2,90	
	Rakennustarkastus					
	Rakennustarkastaja		1,00	1,00	1,00	
	Toimistosihtööri		1,00	1,00	1,00	
	yhteensä		2,00	2,00	2,00	
	Tilapalvelut					
	Tilapalvelupäällikkö	0,62	1,00	1,00	1,00	
	Rakennusmestari			0,50	0,50	
	Kiinteistöesimies	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Ammattimies	7,65	7,75	8,00	7,00	-1
	Ravitse.työntekijä/laitoshuoltaja	0,40	0,50	0,50	0,50	
	Suurtalouskokki-laitoshuoltaja, Alakylä	0,13	0,13	0,13	0,13	
	Ravitse.työntekijä, Hoisko	0,26	0,26	0,26	0,00	-0,26
	Laitoshuoltaja-talonmies, Hoisko				0,38	0,38
	Laitoshuoltaja, Myllykangas	0,13	0,13	0,13	0,13	
	Suurtalouskokki-laitoshuoltaja, Paalijärvi	0,24	0,24	0,24	0,24	
	Laitoshuoltaja-talonmies, Ylikylä	0,15	0,15	0	0,00	
	Tuntipalkkaiset					
	Kirvesmies	3,00	3,00	3,00	2	-1
	Putkiasentaja	1,00	1,00	1,00	0	-1
	Kiinteistöhuoltoesimies	1,00	1,00	1,00	1	
	Ammattimies	1,00	0,00	0,00		
	Yhteensä	16,58	16,16	16,76	13,88	-2,88

Puhdistuspalvelut					
Palvelupäällikkö		0,50	0,50	0,50	
Puhdistuspalvelupäällikkö	0,66	0,00	0,00		
Puhdistuspalveluesimies	1,15	2,00	2,00	1	-1
Puhdistuspalveluohjaaja/laitoshuoltaja				1	1
Laitoshuoltaja	39,14	39,64	39,64	39,64	
Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	0,15	0,15	0,15	0,15	
Ravits.työntekijä	0,20	0,20	0,20	0,00	-0,2
Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	0,15	0,15	0,15	0,15	
Puhdistuspalveluesimies (laitoshuoltaja)	0,50	0,00	0,00	0	
Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	0,05	0,05	0,05	0,05	
Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	0,41	0,41	0,41	0,41	
Laitoshuoltaja-talonmies	0,85	0,85	1,00	1,6	0,6
Yhteensä	43,26	43,95	44,10	44,50	0,4
Ravitsemispalvelut					
Palvelupäällikkö			0,50	0,5	
Ravitsemispalvelupäällikkö	0,67	0,67	0,00		
Ravitsemispalveluesimies	3,00	3,00	3,00	3,00	
Vastaava suurtalouskokki	2,00	2,00	2,00	2,00	
Ravitsemistyöntekijä	4,96	4,96	4,96	3,56	-1,4
Suurtalouskokki	19,00	19,00	19,00	20,50	1,5
Laitoshuoltaja/ruokapalvelutyöntekijä	0,50	0,50	0,50	0,50	
Ruokapalvelutyöntekijä	0,65	0,65	0,65	0,65	
ravits.työntekijä/laitoshuoltaja	0,60	0,60	0,50	0,50	
Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	2,88	2,88	2,88	2,88	
Laitoshuoltaja/ravitsemistyöntekijä	0,31	0,31	0,31	0,31	
Ammattimies	0,75	0,75	0,50	0,50	
Yhteensä	35,32	35,32	34,80	34,90	0,1
Yleiset alueet					
Yleisten alueiden päällikkö	0,63	0,63	0,50	0,50	
Rakennusmestari			0,50	0,50	
Puutarhuri	1,00	1,00	1,00	1,00	
Liikuntapaikkavastaava			0,50	0,50	
Liikuntapaikkajoen hoitaja			3,00	4,00	1
Tuntipalkkaiset					
Yleisten alueiden esimies	1,00	1,00	1,00	1,00	
Ammattimies	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	3,63	3,63	7,50	8,50	1,00
Vesihuoltolaitokset					
Yleisten alueiden päällikkö			0,50	0,50	
Vesihuoltopäällikkö	0,46	0,46	0,00		
Toimistosihtööri	0,50	0,50	0,30	0,3	
Vesihuoltolaitoksen esimies	1,00	1,00	1,00	1	
Ammattimies	1,00	1,00	2,00	2	
Yhteensä	2,96	2,96	3,80	3,80	
Yhteensä	108,78	109,12	115,06	113,68	-1,38

7.5 Maaseututoimi

MAASEUTUTOIMI	Tulosyksikkö	Ammattinimike	TA2017	TA2018	TA2019	Muutokset +/- kpl
						TA2019
	Maaseutupalvelut	maaseututoimenjohtaja	1	1	1	
		maaseutuasiamies	2	2	2	
		toimistosihteeri	2	1	2	1
		harjoittelija	0	0,8	0	-0,8
	Lomituspalvelut hallinto	lomatoimenjohtaja	1	1	1	
		lomatoimen sihteeri	1	1	1	
		lomatoimenohjaaja	2	2	2	
	Lomituspalvelut kotieläintilat	maatalouslomittaja	45	41	40	-1
	Maaseututoimi yhteensä		54	49,8	49	-0,8

8 LIITTEET

8.1 Tuloslaskelma, ulkoinen 2019

s. 1–2

8.2 Tuloslaskelma, ulkoinen/sisäinen 2019

s. 3–4

8.3 Käyttötalousosa hallintokunnittain 2019, ulkoinen/sisäinen

s. 5–14

8.4 Rahoituslaskelma 2019–2021

s. 15

8.5 Investoinnit 2019–2021

s. 16–32

8.6 Vesihuoltolaitos, käyttötalous, ulkoinen/sisäinen

s. 33–37